

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ.

Годишенъ абонаментъ 60 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по обявенитѣ цени. Ръкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до редакцията въ София, ул. „Гурко“, 18.

Редакторъ: Н. Недѣлчевъ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Протестни телеграми и резолюции противъ увеличението акциза на виното.
2. Нѣколко думи върху увеличението акциза на виното.
3. Борба градушката и застраховката противъ нея. — Хр. Цачевъ
4. Рефератъ по безалкохолното вино Н. Хр. Мънковъ.
5. Предварителна рѣзба — 3. Ангеловъ.
6. Присаждане на постоянно мѣсто — В. П. Мариновъ.
7. Сланати — П. Тодоровъ.
8. Отпразднуването на лозарския празникъ „Зарѣзанъ“ (Св. Трифонъ).
9. Резолюции и др. отъ лозарскитѣ дружества.
10. Срѣща съ министра на финанситѣ.
11. Сведения за състоянието на лозята и ценитѣ на лозовия материалъ, вината и ракиитѣ.
12. Книжнина.
13. Въпроси и отговори.
14. Хроника.
15. Фондъ.

Изложение до г. Министра на Финанситѣ отъ Съюза на Българскитѣ лозари-винари, София.

Господинъ министре,

Изработениятъ отъ повѣреното Ви Министерство законопроектъ за облагане съ акцизъ вината и материалитѣ, отъ които се вари ракия, хвърли въ тревога лозарското население въ страната ни. Ако този законопроектъ стане законъ, ще унищожи родното ни лозарство. Повече отъ шестотинъ хиляди граждани ще бждатъ лишени отъ поминѣкъ. Лозаритѣ недоумяватъ какви съображения сж предизвикали изработването на този законопроектъ. Защото изтъкнатитѣ две съображения: да се доставятъ на държавата повече средства и да се постави по-правилно съотношение въ облаганията между виното, спирта и бирата, не отговарятъ на действителното положение, въ което се намира родното ни лозарство. Държавата нѣма да получи исканитѣ суми отъ лозарството ни, поради едничката причина, че то не може да ги даде. Съ лозарството се занимаватъ дребни стопани, тѣмъ липсва техника, средства и организация, за да дадатъ по-голѣмо производство и на по-ниска цена. Лозарството ни се намира още въ периода на своето възобновяване. Отъ 1,150,000 декара лозя презъ 1897 година днесъ имаме 444,000

декара, отъ които само 183,000 декара нови на американска подложка. И това за единъ периодъ отъ 30 години. Бавността, съ която се възобновяватъ лозята ни, говори ясно и убедително, че лозаритѣ не трупатъ богатства отъ своитѣ лозя, иначе възобновяването би отивало съ много по-усиленъ темпъ. Днесъ лозарството дава възможность само за преживяването на лозарското население. Поради намалението на приходитѣ на широката маса консуматори, неговата консумация е силно намалела. Затова, въпреки силното поскъпване на всички лозарски материали: синь камъкъ, лозовъ материалъ, рафия, инвентаръ и пр., както и ржчния трудъ, цената на виното е среднѣ 20 пѣти повишена въ сравнение съ средната такава презъ 1914 год. И въпреки малкото производство, виното стои въ избитѣ ни. До като средната консумация на вино до 1905 година е била 105 литри на глава, днесъ тя е спаднала подъ 14 литри. Лошото положение на винения пазаръ отъ 4 години насамъ е голѣмъ факторъ, съ който лозаритѣ се мжчатъ да се справятъ. При това положение, Господинъ Министре, исканитѣ отъ законопроекта Ви 200 милиона лева отъ българското вино е невъзможно да се получатъ и ако все пакъ решите на всѣка цена да ги вземете, тая цена ще бжде много голѣма — въ 2—3 години ще сложите кръстъ на родното ни лозарство. Увеличениятъ акцизъ ще изкорени лозарството ни! Въ резултатъ ще останатъ шестотинъ хиляди български граждани безъ поминѣкъ и около 200,000 декара естествено лозарска земя, стрѣмна, бедна и суха, ще остане неизползувана. Макаръ и отлична за лозя, за други култури тази земя е негодна. Днесъ заета съ лозя тя представлява три милиарда лева днешна валута национално богатство. Такова дѣло е противонародно и противодържавно. Държавата безъ да може да получи нѣкаква облага отъ значение, обрича на разорение и гладъ една голѣма частъ отъ населението си, създава недоволство въсредъ народнитѣ маси, буди въ тѣхъ подозрение и зли чувства къмъ нея. И необяснимо ще бжде противоречието, въ което ще изпадне държавата. До като Министерството на Земледѣлието съ упоритостъ работи да създаде поминѣкъ на населението отъ старитѣ лозарски центрове, иждивява за това масса средства, поддържа разсадници, училища, специалисти и урежда редица улеснения

целящи повдигането на лозарството и винарството ни, Министерството на Финансите иде съ единъ замахъ да унищожи дългогодишната работа на първото министерство.

Господинъ министре, погрѣшно е да се слагатъ подъ еднакъвъ знаменателъ виненото производство заедно съ спиртната и бирената индустрия. Отъ първото черпятъ прехрана голъма маса граждани, то е скъпо, капризно и рисковано, вторитъ сж крупни предприятия, съ ефтини първични материали, производството имъ е сигурно и ефтино. Първото е само средство за препитание, вторитъ сж средство за трупане на печалби. Тия обстоятелства трѣбва да се иматъ предвидъ, когато се прави сравнение въ облагането имъ съ разни данъци, акцизи и пр. Поради тези причини, напълно основателно и целесъобразно бѣ, че се въведе откупното право на спирта и бирата. Съ това държавата едновременно се снабди съ средства и запази лозарството отъ конкуренцията на спирта и бирата. Виното, като поскъпъ продуктъ, не може да противостои на свободната конкуренция на бирата и спирта при настоящето обедняване на широкитъ народни маси. Тукъ държавата изпълни своя социаленъ дългъ.

Какво значение иматъ бирената и спиртната индустрия за народния поминѣкъ? Тѣхното производство има за обектъ, почти изключително, мѣстна консумация. Затова тѣ сж безъ значение за народното стопанство. Тѣ плащатъ суровитѣ материали, получавани отъ земледѣлското стопанство по сжщитѣ цени, по които ги плащатъ експортѣоритѣ. Въ това отношение тѣ дори намаляватъ актива на външната ни търговия, безъ да компенсиратъ тази загуба съ други ценни услуги за народното ни стопанство. Спиртнитѣ фабрики днесъ сж полезни само въ едно отношение, че уползотворяватъ разваленитѣ зърнени храни и меласата отъ захарнитѣ фабрики. Но производството отъ тези материали е малко и леко ще се пласира въ страната, като гориво, въ медицината и пр. Биреното производство нѣма абсолютно никакво стопанско значение за страната. И дветѣ индустрии даватъ работа на незначително число работници. А отпадетѣ отъ фабрикацията имъ сж толкова малко, че не играятъ никаква роль въ народното ни стопанство. Другъ е въпросътъ ако тези две индустрии работѣха за външния пазаръ;

тогава това би се отразило благотворно, както изобщо върху народното стопанство, така и върху селското такова.

Въ интересът на народното здраве е фабричният спирт да служи по възможност въ най ограниченъ размѣръ за консумация отъ населението. Че бирената и спиртната индустрии не умиратъ поради недостатъчни печалби се вижда отъ баланситѣ на нѣкои отъ фабрицитѣ. Така, спиртната фабрика „Янтра“ е дала дивидентъ върху капитала презъ 1920 год. — 25%, 1921 год. — 62 7/10%, 1922 г. — 28 8/10%. Пивоварната фабрика „Галата“ — Варна 1920 год. — 30%, 1921 год. — 40%, 1922 год. — 40%. Тези данни се взематъ отъ официалното издание на повѣреното Ви министерство.

Прочее, Господинъ Министре, кое ще бжде разумно и народополезно? Държавата да вземе 2—3 години по 150, —200 милиона лева и да убие единъ голѣмъ народенъ поминѣкъ, или да се задоволи съ умѣренитѣ но сигурни приходи, които днесъ дава лозарството и го пази като народенъ поминѣкъ?

Ний знаемъ, Господинъ Министре, че съ запазването на лозарството, като народенъ поминѣкъ, силно се засѣгатъ интереситѣ на бирената и спиртната индустрии. Вложениятъ въ тѣхъ крупенъ капиталъ лесно намира енергични и вещи защитници. Върховната държавна власть, обаче, трѣбва да прецени, че това сж едно незначително малцинство капиталисти, които гонятъ изключително своитѣ печалби.

Ний намираме, че интереситѣ на държавата се сходятъ съ нашитѣ, защото и тя има голѣмия интересъ нейнитѣ граждани да иматъ сигуренъ поминѣкъ, да намиратъ приложение на своя трудъ, тогава тѣ ще бждатъ и сигурна нейна упора. Запази ли се нашиятъ поминѣкъ, той редовно ще подхранва и държавния бюджетъ.

Господинъ Министре, българскиятъ лозаръ цени ролята на държавата и знае, че ѝ дължи много. Той е съ съзнанието за тежкото време, което тя преживява. Както всички граждани и той трѣбва да носи гражданскитѣ си задължения. И ако днесъ се обръщаме къмъ Васъ и искаме да не се озаконява въпросния законопроектъ, това ний правимъ защото се застрашава икономическото ни съществуване, защото сме застрашени като собственици. Нашата молба е: позволете ни да живѣемъ, макаръ като дребни собственици

дайте ни възможност да работимъ на собствената си земя и да живѣемъ отъ собствения си трудъ. Ний сме готови да носимъ гражданскитѣ си тяжести, но тѣ трѣбва да бждатъ справедливи и поносими, безъ да убиватъ поминъка ни. Вашата реформа нѣма да увеличи приходитѣ на държавата отъ акциза върху спирта и спиртнитѣ питиета. Съ тази реформа ще поставите само въ по-благоприятно положение фабрикантитѣ на спиртъ и бира въ ущърбъ на лозаритѣ и овощаритѣ. А лозари и овощари това е една четвъртъ отъ цѣлото население на страната.

Какво печелятъ лозаритѣ? Ний Ви дадохме вече една подробна смѣтка въ изложението си по поводъ конгресната ни резолюция по данъчното облагане на лозаритѣ, взета въ тази годишния конгресъ. Отъ тази смѣтка се вижда, че печалбата на лозарѣтъ е главно въ това, че той и семейството му намиратъ постоянна работа въ лозарството.

Даннитѣ въ тази смѣтка сж средни за страната. Тѣ могатъ да се провѣрятъ. И ний молимъ най-настойтелно да бждатъ провѣрени съвмѣстно съ органитѣ на Министерството на Земледѣлието.

Ний твърдимъ, Господинъ Министре, не само, че не сме облагодѣтелствувани въ данъчно отношение, а че сме обложени твърде много. Така, ний плащаме всички данъци, плащани отъ земледѣлското население и сврѣхъ това акцизъ върху литъръ вино 0.50 лева, акцизъ върху пращинитѣ 0.80 лева на литъръ. Винената калъ се облага на два пѣти — веднажъ като вино 0.5 лева литѣра и втори пѣтъ, като материалъ за ракия съ 0.8 лева литѣра. Виното, което не може да се продаде и трѣбва да се извари на ракия плаща веднажъ акцизъ като вино 0.5 лева и втори пѣтъ като материалъ за варене на ракия 0.45 лева на литъръ.

Средно отъ декаръ лозе държавата получава отъ акцизъ и данѣкъ върху дохода 370 лева. Отъ коя култура държавата взема повече?

Ний привѣршваме, Господинъ Министре, като повтаряме: не бързайте съ Вашата реформа. Нека въпросътъ се проучи съвмѣстно съ органитѣ на Министерството на Земледѣлието, които сж най-компетентни въ случая. Нека и на самото мѣсто, въ лозарскитѣ центрове, да се проучатъ приходитѣ и разходитѣ на лозаритѣ. Ний знаемъ, че държа-

вата има нужда отъ приходи и даваме вече споредъ силитѣ си. Не убивайте поминъка ни, защото е създаденъ съ голѣмъ трудъ. Гладния гражданинъ е лошъ гражданинъ. Не създавайте лоши граждани.

Протестни телеграми и резолюции.

с. Стражица.

Председателя камарата, копие финансовия мииистъръ, народни представители: Ст. Бояджиевъ, Ив. Горбановъ, Димо Киосевъ, Кръстю Пастуховъ, Иванъ Ангеловъ, Д-ръ Илия Караджовъ. Хрелопановъ, Съюзъ българскитѣ лозари.

Стражишкитѣ лозари, безъ разлика на партийно убежение, събрани на 3 мартъ по проектираното увеличение акциза на виното, ракията, имайки предъ видъ тежкия разнообразенъ досегашенъ данѣкъ върху лозята, труда, средствата и редъ незгоди, до получаване плодъ отъ тази култура и следъ всичко това едва задоволяванъ приходъ, отъ една страна проекта за увеличение акциза иде да убие едничкиятъ ни поминѣкъ въ начало развитието му и всичко това за облагодетелствуване фабриkitѣ, спирта, бирата, отъ друга, събранието намира това узаконяване несъобразно съ прокламиранитѣ принципи: Правда, Свобода. Щомъ това става върху едни за смѣтка на други, протестираме най-енергично срещу това посегателство върху залѣка ни, добиванъ съ напукани рѣце и обливанъ съ потъ.

За 250 лозари, представителъ събранието:
Аврамовъ.

с. Лѣджене.

Министра финанситѣ, копие председателя камарата, лозарския съюзъ, народни представители: Калфовъ, Баталовъ, в. Свободна речъ, Препорецъ, Радикалъ и Независимостъ.

Лозаритѣ отъ с. Лѣджене (Орханийско), въ събранието си на 2 того, следъ като размѣнихме мисли по законопроекта за облагане виното и ракията съ акцизъ, взехме следната резолюция:

Протестираме най-енергично противъ така редактирания законопроектъ, целящъ облагодетелствуването крупния капи-

талъ въ бирената и спиртната индустрия, а разсипването на 600,000 български граждани, занимаващи се съ лозарство и овощарство.

Председателъ Христовъ, секретаръ Делчовъ.

Гр. Созополъ.

Председателя народното събрание, копие министра финансиитъ, съюза българскитъ лозари и винари, народни представители: Никола Рачевъ, Димо Казасовъ.

Днесъ 2 мартъ 1924 год. лозаритъ въ гр. Созополъ събрани по инициатива на созополското винарско лозарско дружество, като разгледаха съобщението на съюза на лозаритъ и винаритъ за проектираното увеличение на акциза върху виното и ракията и като взеха предъ видъ: 1) че производството на поменатитъ артикули е въ ржцетъ на една грамадна трудяща се частъ отъ българския народъ, която и безъ друго изнемогва отъ общото несносно положение и безъ брой косвенъ данъченъ товаръ. 2) Че виното се продава на цена 9—10 лева, а ракията 40—50 лв. кгр, отъ производителитъ, цена, отъ която остава една нищожна чиста печалба, която едва стига за прехрана на домочадието си. 3) Че самитъ производители сж и консоматори и като такива ще плащатъ двоенъ данъкъ. 4) Че по такъвъ начинъ ще се намали консумацията и доходността на производителитъ лозари, нещо което би повлекло къмъ унищожение на лозовата култура въ страната ни решиха: 1) Високо протестиратъ противъ всъкакъвъ опитъ отъ кждето и да иде той за увеличаване акциза на виното и ракията. 2) Апелиратъ къмъ всички лозари да подкрепятъ този протестъ за да стане изразъ на 600,000 трудящи се граждани, чиято дума е длъжна да слуша държавата. 3) Молимъ ония на родни представители и министра на финансиитъ, които всъкога сж имали при сърце интереситъ на широкитъ работни слоеве да пресекатъ ржцетъ на ония, що замислятъ подобно облагане.

Лозарското дружество — Созополъ.

Председателъ: И. Константиновъ, секретаръ: В. Николовъ, членъ: Фетведжиевъ.

с. Крамолинъ.

Министъръ финансиитъ, копие председателя камарата, в. Народъ, Препорецъ, сп. Лозарски Прегледъ.

Ние лозаритъ отъ с. Крамолинъ протестираме противъ готвеното увеличение акциза на лозовитъ продукти. Не убивайте най-хубавия поминъкъ на страната още въ своя зародишъ, понеже не е още закрепнало лозарството, не понася данъци по голъми отъ сегашнитъ. То даже и тѣхъ едва носи.

За 73 лозари: Колевъ.

С. с. Орѣховица, Дълбоки и Черково.

Председателя Народното събрание, Финансовия Министъръ, Лозарския съюзъ.

Жителитъ на Орѣховица 450, Дълбоки 600, Черково 400 души Ст. Загорско всички лозари, днесъ имаме небивало протестационно събрание противъ правителството за облагане още лозаритъ. Създайте по добре единъ единственъ законъ Крумовъ, защото и безъ това унищожавате главния ни поминъкъ, който едва понасяме. Дръжте десетъ фабриканти при Васъ, преследвайте маситъ сигурни че ще успѣете где останаха нашитъ надежди? Вие ни блъскате въ обятията на отрицанието.

Събрание лозарски дружества.

Гр. Бѣла

Председателя Народното събрание, копие финансовия министъръ, министру земледѣлието и съюза на българскитъ лозари и винари.

Днесъ лозаритъ отъ градъ Бѣла и околията ни, събрани по разискване въпроси за проектираното увеличаване акциза върху виното и ракията и взетитъ конгресни резолюции, решихме: най-високо и единодушно протестираме противъ увеличаване акциза върху вината и ракията, тъй като съ това се посѣга върху прехраната на повече отъ 600,000 български лозари. Това облагане ще бѣде жестоко, ако камарате позволи узаконяването му за шѣпа капиталисти фабриканти. Упълномощаваме лозаро-винарския съюзъ да действа най-смело за прокарване на съюзнитъ решения и запазване жизненитъ ни интереси.

Председателъ: Нено Неновъ.

Гр. Анхиало.

Председателя на Народното събрание, копие Министра Финансиитѣ, Анхиалскитѣ народни представители, общия съюзъ на българскитѣ лозаро-винари, вестницитѣ: Демократически сговоръ, Радикалъ, Народъ, Независимостъ Знаме на труда и Земледѣлска защита.

Резолюция: Днесъ 2 мартъ 1924 г. Анхиалскитѣ лозари свикани на публично събрание въ читалищния салонъ, безъ разлика на политически убеждения, за да обмислятъ положението си, и изобщо това на лозарството у насъ по поводъ предстоящото увеличение акциза върху виното и ракията, като размениха мисли и като взеха предъ видъ

- 1) Че увеличението цели да нанесе чувствителни удари изобщо върху лозарското производство у насъ.
- 2) Че то дава привилегии на малцина производители на спиртъ и бира.
- 3) Че то лишава отъ препитание нѣколко милиона трудящъ се народъ.
- 4) Че то ще спре развитието на една отъ най-ценнитѣ и доходни култури, както за населението, така и за държавата.
- 5) Че при днешното стопанско икономическо положение на страната въ интересъ на държавата и обществото е да се спре производството на бирата и спирта, като суровитѣ материали се изнесатъ срещу чужда валута, реши:

- 1) Протестира противъ каквото и да бжде увеличение акциза върху вината и ракията.
- 2) Най настоятелно моли правителството и народното представителство да премахнатъ различнитѣ данъци върху гроздовитѣ произведения, като се обложатъ само съ данѣкъ почиващъ върху доходността.
- 3) Настоятелно иска спиране фабрикацията бира и спиртъ и
- 4) Да се даде спешностъ на законопроекта за имитация на вината. Събранието апелира къмъ всички лозари на страната да подкрепятъ справедливитѣ ни лозарски искания. Настоящата резолюция да се изпрати на председателя на Народното събрание, на г-на министра на финансите, Анхиалски народни представители, общия съюзъ на българскитѣ лозари и винари, вестницитѣ: Демократически сговоръ, Радикалъ, Народъ, Незаависимостъ, Знаме на труда и Земледелска защита.

Председателъ на събранието: Н. Георгиевъ, секретаръ: Г. Хлѣбаровъ.

Гр. Видинъ.

Председателя на Народното събрание, копие Съюзъ на Българскитъ лозаро-винари, народнитъ представители: Никола Падаревъ, Ванко Георгиевъ, Илия Георговъ, Атанасъ Минковъ, вестниците: Препорецъ, Демократически сговоръ, Радикалъ, Утро.

Видинскитъ лозари, събрани на 2 мартъ на извънредно събрание за обсъждане новия законопроектъ за акциза върху вината и материалитъ за ракия, следъ обстойно проучване на въпроса констатира, че проектираното увеличение е равносилно на погубване на поминъка на лозаритъ и унищожаване на лозята въ нашия край, за което реши: Да протестира енергично противъ тоя жестокъ и съсипателенъ за лозарството законопроектъ целящъ да засили капиталитъ на фабрикантитъ на спиртъ, пиво и др. и моли застъпничеството Ви да се изостави този вреденъ законопроектъ, които и безъ това беше непоносимъ за лозаритъ. Бедния лозаръ пощаденъ нѣкога отъ стихииитъ не намира защита даже и отъ тамъ където чакаше помощъ и подкрепа.

Председателъ на събранието: Иванъ Велковъ.

Стара-Загора.

София, Министра Финанситъ, копие м-ръ председателя, м-ръ Земледѣлието, председателя Народното събрание, Лозарския съюзъ, депутатитъ: Вл. Начевъ, Марулевъ, Георгиевъ, Киселовъ, Ангеловъ, вестниците: Демократически сговоръ, Миръ, Препорецъ, Радикалъ, Народъ, Независимостъ, Народно единство.

Резолюции: Грандиозното събрание на лозаритъ отъ града Ст. Загора, което се състои на 2 мартъ 1924 год. по поводъ новия законопроектъ на финансовото министерство за увеличаване акциза на виното и материалитъ отъ които се вари ракия, следъ като изслуша ораторитъ лозари, които разкритикуваха законопроекта и като взе предъ видъ: 1) Че съ новия законопроектъ се увеличава акциза на виното въ четворенъ размѣръ отъ досегашния, когато и безъ това лозаритъ сж обложени съ нѣколко едва поносими данъци каквито никое друго съсловие не плаща. 2) Че законопроекта разтваря широко вратитъ на питиетата, като позволява правенето на изкуствени вина отъ медъ, плодове и други, които

сж най-пагубни за лозарството и вредни за консоматоритѣ. 3) Че не е смислено и въ ущръбъ на народното стопанство е да се превръща ечемика, царевицата и други земеделски произведения въ бира и спиртъ, за да конкуриратъ гроздовитѣ продукти, които при досегашното състояние на преработването имъ не могатъ да се изнасятъ на чужди пазари, когато първитѣ иматъ сигуренъ пазаръ на международното тържище. 4) Че държавата трѣбва да даде своята закрила предимно на 600,000 български лозари, които въ известни центрове, само съ лозарството се препитаватъ, използвайки най-беднитѣ почви въ страната, които не сж пригодни за други земеделски култури, предъ една шепа индустриалци, които косвено се насърдчаватъ съ законопроекта, който като разсипе лозарството ще даде широкъ просторъ за работа на бирената и спиртна индустрии. Рѣши: 1) Искаме единъ единенъ поносимъ данѣкъ на лозаритѣ, безъ плащане на какъвто и да е акцизъ, както се облагатъ всички останали земеделски култури. 2) Иска законъ за най-ефекасно преследване правенето на изкуствени вина, като фалшификаторитѣ се наказватъ най-тежко.

3) Иска да се ограничи правенето спиртни питиета отъ зърнени произведения, защото последнитѣ пласирани на все-светския пазаръ ще докаратъ много по-големи блага за стопанския подеиъ на страната ни.

4) Иска точно прилагане законъ за насърчение на лозарството, защото последното създава поминѣкъ на широки народни маси: 5) Подѣржаме напълно резолюцията на 4 лозарски конгресъ.

Д-во: „Лоза“ председателъ: Праматаровъ.

Месемврия.

Министру финанситѣ, копие Народнитѣ представители: Иванъ Харизановъ, Тодоръ Маждраковъ и Съюза Българскитѣ лозари винари.

Днесъ втори мартъ 1924 год. ние жителитѣ на гр. Месемврия по професия лозари винари, свикахме по своя инициатива общо протестно събрание, резултата на което се взе следната резолюция: Високо протестираме срещу слуховѣтъ, какво днешното правителство, замислюва мѣрки, които цѣлятъ едно страшно увеличение на акциза върху ви-

ното и материалитѣ отъ които се добива винена ракия. Ние се считаме длъжни да заявимъ че сме едни западнали въ материално отношение граждани, които единствено черпиме за своето сществуване източници, отъ незавидното ни лозарство винарство, безъ което поминъка ни става абсолютно невъзможенъ. Ето защо, господинъ министре ние апелираме противъ тая неправда, като Ви молимъ да се вслушате въ нашия общъ повикъ, който е гласъ Народенъ и искаме щото туй извънмѣрно увеличение на акциза върху виното и ракията да се намали до страведливостъ и се даде по тоя начинъ едно облекчение на туй отрудено и безъ това Лозаро-винарско население по отношение акцизното облагане. Въ заключение казваме, че ако не се взематъ по-поводъ на това съответнитѣ отъ страна на правителството мѣрки, то за насъ не остава нищо друго, освенъ неволно да се простимъ отъ тоя единственъ поминъкъ и станемъ сжщинско за държавата бreme.

Председателъ на събранието:

Димитъръ С. Тенекеджиевъ.

Ловечъ.

Министру Финанситѣ, копие Министру Земледѣлието, Председателя Народното събрание, Съюза на българскитѣ лозари и винари ул. Гурко 18, в. в. Зора и Демократически Сговоръ.

Ловчанскитѣ лозари, събрани на 27 февруари т. г., решихме да протестираме най-енергично противъ жестокото, хитрото и подлото домогване на заинтересуванитѣ фабриканти спиртовари и пивовари предъ държавната властъ да се увеличи акциза на виното и ракийнитѣ продукти, получавани съ потъта и купъ рискове на повече отъ шестотинъ хиляди лозари за изкарване на своята прехрана. Желанието на тия капиталисти е да изкоренятъ родното лозарство. Да спратъ по тоя начинъ по-нататъшното му развитие. Да унищожатъ конкуренцията си за да натрупатъ грамадни богатства. Напротивъ, ний лозаро-винаритѣ пѣшкаме подъ тежестъта на нѣколко вида данъци, които ни отнематъ грамадна частъ отъ доходитѣ ни и настоятелно молимъ за намалението имъ. Лозаря обича родината си, пролива кръвта си за нейната защита и днесъ носи тоже гражданскитѣ си тежести и продължава

да ги носи безропотно, ако тѣ сж човѣшки и справедливи, тъй че ще бжде и нечовешко и жестоко и срамно, ако се посегне на нашия поминѣкъ. Надеемъ се да вѣрваме, че арбитѣра на нашата борба, държавната властъ, въ лицето на днешното правителство и народнитѣ избранници, защитникъ на дребнитѣ собственици, да се вслуша въ справедливия ни гласъ ще намали досегашнитѣ ни несправедливи тяжести и нѣма да позволи на шепата фабриканти да градятъ щастieto си върху гърба и нещастieto на грамадното мнозинство отрудени български лозари и винари.

За здруженитѣ ловчански лозари председателъ :

Арnaudовъ.

с. Коево.

Министра Финанситѣ, копие министра председателя, министра земледѣлието, председателя камарата, съюза на лозаритѣ.

Поминѣка ни е застрашенъ съ проектираното увеличение акциза на виното. Поведената агитация, че правителството отдалечено отъ интереситѣ на земледѣлцитѣ лозари създава привилегии на спиртоваритѣ и пивоваритѣ, вѣрваме че ще се обезсили съ анулирането на законопроекта.

Коевскитѣ лозари.

Севлиево.

Министѣръ финансиитѣ, копие председателя на камарата, Лозарския съюзъ.

Отъ имего на всички лозари въ Севлиево, моли Министра на финансиитѣ да не се увеличава акциза на гроздовитѣ произведения, досежно производителя, иначе рискувате да унищожите и безъ това слабото лозарство у насъ. Не отнемайте поминѣка на голѣма частъ отъ народа, потърсете другаде ресурси на хазната, а не спестявайте производството. Присъединяваме гласа си къмъ общия протестъ на лозаритѣ въ България.

Лозаритѣ отъ Севлиевското лозарско дружество :

„Памитѣ“.

с. Бръстъ.

Председателя на Народното събрание, копие министра на финансиитѣ, Лозарския съюзъ, Народнитѣ представители: Брашляновъ, Милковски, Храновъ, вестниците: Демократически Сговоръ, Независимостъ и Народъ.

Научихме се, че почитаемото правителство възнамѣрявало да увеличи въ голѣмъ размѣръ акциза на виното и ракията. Досегашното многократно облагане на лозаритѣ е тежко и непоносимо, а ако се направи увеличението е много жестоко, нечовешко, съсипателно за лозаритѣ въ България. Лозаритѣ въ село Бръстъ, Никополска околия на брой 450 граждани се събраха днесъ на събрание и следъ станалитѣ по тоя въпросъ разисквания високо протестираха противъ исканото увеличение на акциза и молятъ да се прокара законъ за еднократно облагане съ данѣкъ лозята вмѣсто нѣколко такива, като акцизъ подоходенъ, подземленъ, падарщина и пр. данъци. Отъ всички производства въ България, най-тежко и несправедливо сж обложени съ данъци лозаритѣ. Молимъ народнитѣ представители, които сж избраници на българския народъ да се вслушатъ въ нашитѣ протести и молби и удовлетворятъ исканията ни, защото сж справедливи. Не направятъ ли това, то значи смъртъ за нашия поминѣкъ; гладъ на нашата челядъ.

За лозарската организация село Бръстъ Никополско
Председателъ: Тачо Найденовъ, членове: Тодоръ Железковъ, Ив. Д. Царковъ, Тодоръ Д. Бояджиевъ, Георги Ив. Цанинъ, Иванъ Николовъ.

Чирпанъ.

Министру Финансиитѣ, председателя народното събрание, копие съюза българскитѣ лозаро винари.

Всички протестираме противъ замисленото увеличение акциза на вината и ракиитѣ. Не убивайте лозарството 50 кооперация Маврудъ.

Сухиндолъ.

Министра финансиитѣ, копие министра председателя, министра земледелието, председателя камарата и съюза лозаритѣ.

Най-голѣми данъци плащатъ лозаритѣ, Протестираме противъ всички нови увеличения.

Лозаритѣ; Калакастровъ.

с. Петърница

Министра Финансиитѣ, копие председателя народното събрание съюза на лозаритѣ Гурко 18.

Всички лозари, жители на с. Петърница Плевенско, събрани публично събрание гласувахме следующата резолюция-Протестираме противъ замисленото увеличение акциза на виното ракията.

Председателъ събранието: Петковъ.

Бургасъ

Министра Финансиситѣ, копие министра земледелието председателя на Народното събрание Съюза на лозаритѣ винари.

Бургазкитѣ лозари свикани днесъ 2.III 1924 год. на събрание по инициативата на Бургаското лозарско дружество по поводъ проектираното увеличение на акциза върху виното и джибритѣ и намаление акциза на спирта и бирата, като взеха предъ видъ:

1) Че лозарството въ България съставлява единъ важенъ помикъкъ на страната и дава прехрана на едно население около $2\frac{1}{2}$ милиона души. 2) Че то е въ своето зараждане и развитие и има нужда не само отъ насърчение, но и отъ една чувствителна подкрепа отъ страна на държавата. 3) Че покрай поминъка, който дава на едно подобающо мнозинство отъ населението, то дава и едно доходно и сигурно перо въ бюджета на държавата. 4) Обаче вмѣсто подкрепа и насърчение отъ отговорнитѣ фактори, то всѣки день се обременява съ все по-тежки налози и берии, вследствие на което, не само се спъва неговото развитие и модернизирание, но и се прави невъзможно понататѣшното му съществуване. 5) Че проектираното увеличение на акциза върху виното и ракията и чрезъ намаление акциза на спирта и бирата, като облекчава една шепа фабриканти на спиртъ и бира, ще се отрази пагубно върху единъ важенъ поминъкъ на грамадна частъ отъ населението и едно национално производство реши: 1) Високо протестира противъ всѣкакво увеличение на акциза върху виното и джибритѣ и намаление акциза върху спирта и бирата. 2) Иска премахване на

акциза и заместването му съ единъ общъ данъкъ еднакъвъ съ другитѣ производства. 3) Иска ефтинъ и лесно достъпенъ кредитъ за всички лозари.

Председателъ: Ст. Яневъ.

Дупница.

Председателя Народното събрание, М-ра Финансиитѣ, копие лозаро-винарския съюзъ, Народнитѣ представители Борисъ Велевъ, Таско Стоилковъ.

Днесъ 3 мартъ, Дупнишкото Лозарско дружество, на годишно събрание се занима съ проектирното ново увеличение на акциза върху виното и ракията, мѣрка, която при отчаянието на лозаритѣ отъ миналогодишнитѣ опустошителни градушки ще нанесе последния ударъ върху това масово народно производство за смѣтка на капиталистическото фабрико-спиртоварство, необходимо е да се привлече вниманието на правителството и парламента върху обстоятелствата, че лозовата култура е главно приходно перо на половинъ милионъ български данъкоплатци и специална за нашия край култура, която регулира все по колебливитѣ приходи на стоещето предъ спиране тютюнево производство. Не оспорваме правото на фиска да търси приходи, но нека ги потърси въ производството на бирата и фабричния спиртъ които подкопаватъ народното здраве и конкуриратъ натуралнитѣ гроздови продукти. Нека фиска монополира продажбата на чая и кафето, отъ които народното стопанство нищо не ще изгуби, а не да руши родното лозарство, съвмѣстно дѣло на държавата и на града. Предъ видъ на горното, дружеството реши: 1) Да протестира най-енергично, противъ проектираното увеличение на акциза върху виното и ракията. 2) Иска премахване на многократното облагане на виното и гроздето, като се обложатъ съ единъ единственъ данъкъ, почиващъ върху доходността. 3) Бирата и фабричния спиртъ да се обложатъ съ акцизъ до размѣръ да не могатъ да конкуриратъ виното 14.

Председателъ: Икономъ Маниковъ.

с. Злокучене.

Председателя Народното събрание, копие лозарския съюзъ, Финансовия Министъръ и Министра на Земледѣлието,

Подкрепяме конгресната резолюция на българскитѣ лозаро-винари взета на 31. I. т. г. Поощрете лозарството въ България. Сегашния данъченъ товаръ е поставилъ лозаритѣ на кръстопжтъ, а новъ такъвъ ще постави кръстъ на лозарската инициатива.

За сто лозари с. Злокучене, Плевенско:

Гито Първановъ.

с. Дълбоки.

Министра на финансиитѣ, копие председателя на народното събрание, Ст.-Загорскитѣ народни представители: Георгиевъ, Начевъ, Киселовъ, Ангеловъ и Марулевъ, в. Демократически Сговоръ, списание: Лозарски Прегледъ на Лозарския съюзъ.

Високо протестираме противъ новия законопроектъ за облагане съ акцизъ гроздовитѣ и овощни материали.

Отъ петстотинъ Дълбочени лозаро-винари.

с. Бобошево.

Министра Финансиитѣ, копие Лозарския съюзъ.

Законопроекта за увеличение акциза върху виното и ракията ще бжде ударъ върху нашия поминѣкъ. Протестираме.

За всички Бобошевски лозари: кметъ Д. Лишковъ.

Фердинандъ.

Народното събрание, копие министра Финансиитѣ, Лозарския съюзъ.

Фердинандскитѣ граждани лозари, събрани по-поводъ прекомѣрния данѣкъ на лозята, следъ като се изказаха неколкоцина отъ лозаритѣ, събранието реши: присъединява се напълно къмъ исканията и подкрепя решенията на 4 редовенъ лозаро-винарски конгресъ на съюза на българскитѣ лозаро-винари. Имено да се премахнатъ разнитѣ видове данѣци, съ които е обложенъ българския лозаръ винаръ, като се замѣстятъ съ единъ данѣкъ, съ какъвто сж обложени всички други производители на страната, съгласно закона за прогресивно доходния данѣкъ.

За присѣтствующитѣ граждани подписвамъ, лозаря:

К. Кацарски.

с. Типченица.

Председателя камарата, копие Министра Финансиитѣ и съюза на българскитѣ винари лозари.

Днесъ 5. III. 1924 год. на публично събрание, устроено отъ лозарското дружество село Типченица, Врачанско се размѣниха мисли върху едно евентуално увеличение акциза на виното и ракията. Смѣтаме, че досегашния такъвъ данъкъ е крайно несправедливъ, защото данъка върху декарь лозе е троеличенъ поземеленъ акцизъ и върху дохода. Увеличението на акциза ще подейства убийствено върху единъ поминъкъ отъ който чакатъ прехраната си 600,000 български граждани. Затова високо протестираме противъ подобно увеличение и молимъ законодателното тѣло да се вслуша въ нашия гласъ. 13.

За сто и седемдесетъ и петъ души лозари винари председател на лозарското дружество: Георги Йордановъ.

Разградъ.

Председателя народното събрание, копие Министра на Финансиитѣ и съюза на българскитѣ лозари.

Като положително се говори, че правителството готви наредба за увеличение акциза на вината и ракиитѣ. Лозаритѣ и сега плащатъ сравнително най-голѣми данъци. Ако увеличите акциза, унищожавате лозарството и лишавате стоици хиляди домакинства отъ средства за препитание. По поводъ на това управителния съветъ на разградския околийски лозарски синдикатъ отъ името на сдруженитѣ лозарь отъ околията, претестира противъ увеличението акциза на лозовитѣ продукти и най-настоятелно моли правителството да се откаже отъ тази данъчна мѣрка. 6.

Председателъ: Яйчевъ.

Бѣлоградчикъ.

Председателя Народното събрание. Копие: Министру Финансиитѣ, Министру Земледѣлието и Държавнитѣ имоти, Парламентарната група на Демократически сговоръ и управителния съветъ на Лозаро-винарския съюзъ и вестницитѣ: Препорецъ, Радикалъ, Миръ, Демократически сговоръ, Епоха и Независимостъ.

Обезпокоени сме отъ тревожния слухъ за увеличаване акциза на виното и материалитѣ за варене ракия. Лозарството и така изнемогва отъ досегашния троенъ данѣкъ. Новъ ударъ ще му се нанесе, ако вмѣсто очакваното намаление, товарътъ се увеличи. Днесъ събранието на лозаритѣ отъ града ме натовари да моля най-настойтелно да не се посега чрезъ непосилни данѣци върху единъ отъ главнитѣ поминѣци на грамадна частъ отъ населението. Иначе законътъ за насърчение земеделѣтското производство става безпредметенъ по отношение лозовата култура. Никакви остѣпки на бирофабрикантитѣ.

Председателъ на лозарско-винарското събрание:

Ив. Ж. Костовъ.

Рахово.

Събрани 200 души раховски лозари засегнати несправедливо отъ готвеното увеличаване акциза върху виното и материалитѣ за варене ракия протестираме противъ това посегателство върху поминѣка на маса дребни производители лозари и искаме премахването на тоя несправедливъ данѣкъ отъ плещитѣ на производителя лозаръ, като вмѣсто вземанитѣ данѣци върху лозята първо акцизъ второ данѣкъ върху дохода и трето поземленъ данѣкъ върху декаритѣ да се събира само единственъ данѣкъ върху дохода, а сѣщо да се отиѣни събирането общинския налогъ въ златна валута.

За събранието:

Георги Стояновъ, Митко Петковъ и Дочо Драндийски.

Шуменъ.

Протестираме високо противъ похода който капитала готви срещу труда на народитѣ. Заявяваме на управляющитѣ че сме готови да се защитимъ съ всѣкакви законни средства, срещу всѣко посегателство върху хлѣба ни отъ ждето и да иде то.

С. Осмаръ, Преславско.

За 150 души Сланевъ.

Станимака.

Членоветъ на лозарската кооперация въ градъ Станимака на брой повече отъ хилядо души събрани въ Станимака, следъ изслушване изказанитѣ мисли по новия законопроектъ за облагане съ акцизъ виното и материалитѣ отъ които се вари ракия, че проектирания облогъ за виното е много голѣмъ и ще съсипе съвършено току що зараждащето се лозарство много по силно отъ колкото филоксера та ще лиши маса земледѣлци и работници отъ главния имъ поминѣкъ лозарството: реши да протестира противъ увеличението на облога върху виното и материалитѣ и моли господина министъръ на финанситѣ да остави същия облогъ както беше досега.

Лозарската кооперация.

мъ

с. Сухиндолъ, Министру Финансиитѣ

Министру Председателя камарата

Копие Председателю

Министру Земледѣлн.

неописуемъ

Проектираното увеличение акциза внесе новие въ смутъ въ средата на лозаритѣ, защото нѣма съсловие въ страната да носи дори половината отъ днешния лозарски данъченъ товаръ.

И най-малкото увеличение акциза на лозарскитѣ произведения ще нанесе смъртенъ ударъ върху една трета отъ земледѣлското съсловие, занимаващо се съ лозарство, а едновременно ще създаде привилегии на шепла фабриканти на спиртъ и бира.

Погрешно се отождествява положението лозаря съ това кръчмаря спекулантъ.

Неизмѣрнитѣ физически умствени усилия на новото лозарство причиняватъ видимо израждане на поколението.

Молимъ анкета въ лозарскитѣ центрове и всички болници.

Енергично протестираме противъ всяко увеличение на лозарскитѣ данъци.

За Сухиндолскитѣ лозари

Председателъ Л-ското Дружество: Мжнковъ.

с. Змѣво

Министру Финансиитѣ

Копие : Министръ-Преседателя, Министра Земледѣлието, Председателя Народното събрание, Лозарския съюзъ, депутатитѣ : В. Начевъ, Марулевъ, Терзиевъ, Киселовъ и г-нъ Ляпчевъ, в. „Демократически сговоръ“, „Миръ“ и „Препорецъ“.

Лозарското село, Змѣво, Старо-Загорска околия, събрано въ грандиозно събрание на 2 мартъ т. г., по поводъ новия законопроектъ на Министерството на Финансиитѣ за увеличение акциза на виното и материалитѣ, отъ които се вари ракия, отъ бюрото на лозарското дружество въ селото, като изслуша ораторитѣ и взе предъ видъ :

Че се увеличава акциза на виното въ четворенъ размѣръ, когато и безъ това сме обложени съ нѣколко непоносими данѣка, каквито никое друго съсловие не плаща.

Че се разтваря широко вратата на питиета, като се позволява правенето изкуствени вина отъ плодове, медъ и др.

Че да се позволява ечмика, царевичата и др. да се превръщатъ въ бира и спиртъ, за да конкуриратъ гроздовитѣ продукти, които при сегашното състояние на преработка, не могатъ да се изнасятъ на чужди пазари, когато първитѣ иматъ сигуренъ пазаръ и вънъ.

Че държавата трябва да даде закрила предимно на 600,000 български лозари, които въ центрове, като нашия, само отъ лозарството се препитаватъ, нещо което имъ се налага и отъ самата почва, отколкото някои индустриалци, които направо се насърчаветъ отъ законопроекта, като имъ дава широкъ просторъ за правене бира и спиртъ.

РЕШИ:

1. Иска единъ-единенъ поносимъ данѣкъ за лозаритѣ, безъ плащането на каквото и да е акцизъ, както се облагатъ и другитѣ земледѣлчески култури.

2. Иска законъ за най-ефикасното преследване правенето изкуствени вина, като фалшификаторитѣ се наказватъ най-строга.

3. Иска да се ограничи правенето спиртни питиета отъ зърнени произведения, защото тѣ, пласирани на всесветския пазаръ ще докаратъ много по-голъми блага за стопанския подемъ на страната ни.

4. Иска точно прилагане закона за насърчение лозарството, защото последния дава поминѣкъ на широкитѣ народни маси.

5. Поддържаема напълно резолюцията на четвъртия лозарски конгресъ.

Председателъ: К. Тодоровъ.

Касиеръ-деловодителъ: Ив. Хр. Гедиковъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ на 28 февруарий 1924 год., лозаритѣ отъ село Плаково, В.-Търновска околия, имаха събрание за разглеждане въпроси, засещащи интереситѣ имъ, а именно по законопроекта за изменение закона за акцизитѣ, съ който се цели да се увеличи акциза върху виното и ракията.

Събранието взема преувидъ:

1. Че цената на виното и ракията не се повишава както на другитѣ артикули, а напротивъ отъ година на година пада по ниска — варира отъ 7 до 10 лева литъръ на едро, а ракията 80 ст. градуса литъръ и че при сегашнитѣ данѣци и акцизъ, които се плащатъ върху производството отъ лозята, едва остава на производителя печалба, следъ като се спаднатъ и разноскитѣ по обработването на лозята;

2. Че ако сега съ законопроекта за изменение закона за акциза на виното и ракията, то лозаритѣ не ще иматъ никаква сметка и съ това правителството ще постави кръстъ на българското лозарство — смъртъ за поминѣка ни.

РЕШИ:

Претестира високо противъ увеличението акциза на виното и ракията.

Настоящата резолюция да се изпрати на господина Министра на Финансиитѣ и на господина председателя на XXI обикновено Народно събрание, а копие Лозарския съюзъ.

За Плаковскитѣ лозари:

Бюрото на събранието: К. Стояновъ.

Ст. Българановъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ 2-ий Мартъ 1924 година с. Перушица, Пловдивска околия, лозаритѣ отъ целокупното село — безъ разлика на партии, на брой повече отъ 800 души, се събраха на общо събрание, за да обсъдятъ положението на лозарството следъ готвящия се отъ страна на правителството законопроектъ за увеличение акциза и др. стеснителни мѣрки за лозаритѣ.

1-о. Като взе предвидъ младата и незакрѣпнала още лозарска култура въ страната ни, която трѣбва да се подпомага отъ страна на държавата.

2-о. Като взе предъ видъ, че съ лозарската култура у насъ се препитаватъ и искарватъ насъщния си хлѣбъ за челядта си повече отъ 600,000 лозари въ страната ни и то съ дребни пространства лозя.

3-о. Че съ готвящия се законопроектъ ще се облагодетелствуватъ само шепа капиталисти фабриканти на спиртъ и бира, а лозарската култура, която ужъ се подпомага и насърчава отъ държавата и нейнитѣ закони, ще трѣбва да замре окончателно.

РЕШИ:

1-о. Високо и високо протестира противъ готвящия се законопроектъ, който немедленно трѣбва да се изостави.

2-о. Настоятелно иска щото камарата, въ лицето на народнитѣ прѣдставители, да се вслуша въ резолюциитѣ на четвъртия редовенъ лозарски конгресъ, дадени имъ на рѣцѣ да удовлетворятъ исканията на лозаритѣ, като се обложатъ лозята съ единъ единственъ данѣкъ справедливъ и поносимъ.

3-о. Настоятелно иска ограничението на спиртнитѣ фабрики, като се остави спирта за употрѣбление въ лѣкарство и гориво и други индустриални цѣли, а малцината фабриканти и капиталисти да употрѣбятъ голѣмитѣ си капитали въ други общо-приети прѣдприятия въ страната. Съ това ще се остави лозарската култура да закрепне и даде насъщния хлѣбъ на мнозинството български лозари стопани на дрѣвна собственостъ, които въ последствие ще дадатъ по-голѣмъ даръ на държавата и народа.

с. Перушица, 2.III.1924 г.

Съ почитание: отъ името на 800 души лозари

Председателъ на Перущинското лозаро-винарско дружество „Памидъ“ въ село Перушица: А. Андреевъ

РЕЗОЛЮЦИЯ-ПРОТЕСТЪ.

Днесъ, 2.III 1924 год., лозаритѣ въ с. Самоводене, на брой 250 души, разгледахме последицитѣ отъ увеличение акциза върху виното и ракията, произвеждани отъ българскитѣ лозаро-винари и намираме:

1. Че съ увеличението акциза върху виното и ракията и намалението този върху бирата и спирта ще намали консумацията на първитѣ, а ще се увеличи на последнитѣ.

2. Ще замре буйния подемъ на лозарството, вследствие на което ще се лишатъ отъ възможностъ да изкарватъ прехраната си повече отъ 600,000 лозари съ тѣхнитѣ семейства.

3. Ще се даде възможностъ на крупния капиталъ да се приложи въ производството на такива артикули, които и безъ това се произвеждатъ отъ дребнитѣ капитали на страната и задоволяватъ нуждитѣ ѝ, докато едрия капиталъ има възможностъ да се приложи и развие въ други производства, безъ да задушва едно производство, тръгнало вече въ правилния си пжтъ.

Протестираме:

1. Противъ увеличението на акциза върху виното и ракията, или намалението този върху бирата и спирта.

Искаме:

1. Намалението на акциза върху виното и ракията, а увеличението на сжщия върху спирта и бирата.

Заявяваме:

1. Че лозаро-винаритѣ въ страната ще водятъ сплотено борбата противъ увеличението на акциза върху виното и ракията, или намалението на сжщия върху спирта и бирата.

Тази резолюция-протестъ, приета единодушно, се изпраща на Г-нъ председателя на камарата, Г-на министра на финансиитѣ и копие на съюза на българскитѣ лозари-винари въ гр. София.

Подписалъ за цѣлото събрание

Председателъ: А. Пеневъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ, 3 мартъ 1924 година, лозаритѣ на гр. Лѣсковецъ събрани да обсъждатъ новия законопроектъ за акциза на виното и материалитѣ, отъ които се вари ракия, следъ обстойно обсъждане на въпроса, намиратъ, че ако този законопроектъ се прокара така, както е редактиранъ, лозарския поминѣкъ се застрашава отъ опропаствяване, поради което решиха :

а) Протестиратъ противъ давлението, което фабрикантитѣ на спиртъ и бира правятъ предъ правителството за увеличение акциза на виното и другитѣ данѣци на лозаритѣ.

б) Настояватъ, щото правителството да се вслуша въ гласа на лозаритѣ, изразенъ въ резолюциитѣ на IV редовенъ лозарски конгресъ, поднесени Господину Министру на финансиитѣ и Господину Министру на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

в) Апелиратъ предъ правителството и народното представителство да защитятъ интереситѣ на 600,000 лозари, а не на шепа фабриканти, като не се увеличаватъ никакви данѣци на лозаритѣ; напротивъ, всички досегашни данѣци да се слеятъ въ единъ общъ данѣкъ, който да се прилага най-справедливо.

г) Настоящата резолюция да се изпрати Господину Министру на финансиитѣ, Господину Министру на земледѣлието и държавните имоти и Господину Председателю на народното събрание.

Председателъ на събранието: Т. Икономовъ.

Секретарь: Г. Георгиевъ.

ИЗЛОЖЕНИЕ — ПРОТЕСТЪ

Отъ Лозарите на с. Махалата, Плевенско.

Приготвя се ново посегателство върху коравия ни за лжгъ; завидеха ни, шепата фабриканти на бира и спиртъ, че лозарството ни, нашето народно лозарство, усилено покрива и краси оголенитѣ отъ филоксерата бждра, а любимото натурално винце, заема традиционното си место въ народния животъ — за радости и скърби; и решаватъ да спжнатъ правилния развой на лозарството, като се наложи поголемъ акцизъ на виното; та така поставенъ лозаря въ невъзможность да конкурира на бирената и спиртна индуст-

рия, да се оттегли отъ пазаря и загуби консуматоритъ на своето производство.

Не сж бюджетнитъ съображения, които сж подтикнали фабрикантитъ да препречватъ пжрти на правилното разрастване на родното лозарство; но алчността имъ за големи печалби, като не джржатъ сметка за общото благоденствие и народно добруване, неща непознати за тяхъ, но които трѣбва да имъ се изтжкнатъ, защото така повелява новото време, за социална правда на отруденото човечество.

Но шестотинтехъ хиляди бжлгарски лозари, оросили своите лозя съ потѣта на своитъ челяди, и изнемогващи подъ тяжеститъ на разходите и облаганията на новитъ лозя, не ще се оставятъ да бждатъ опропастени, а поминѣка имъ унищоженъ за тяхъ и техните близки, а ще извикатъ високо, да бждатъ чути отъ гдето трѣбва: стига нови облагания и на така претовареното съ облози и обременено съ разходи ново лозарство! Нима не сж достатѣчни: поземелния данѣкъ на лозята, данѣка общия доходъ, върху прихода отъ лозята, акциза на виното, данѣка върху прашината, общинския налогъ върху прашината, застраховка отъ градушка и всички други големи разходи по лозята, догдето се прибере гроздето, та ще трѣбва да увеличите акциза, та да не можемъ да продаваме производството си, изнемогващи отъ конкуренция? Опомнете се, и недейте отруднява и тѣй отруднения и расипалъ средства и време бжлгарски лозаръ, за да възобнови народното лозарство, което дава поминѣкъ на челядитъ му, а на народа ни ароматни грозда и натурални вина. Дългъ се налага на нашата финансова властъ, да подкрепи бжлг. лозаръ въ борбата му за съществуване а не да се обслужва крупния капиталъ, който съ своята конкуренция ще убие незакрепналото ни лозарство, и ще засили алкоолизма въ страната ни, язва, която само лозовитъ продукти могатъ да ограничатъ, ако ли не и унищожатъ.

Затова трѣбва да бждемъ чути.

Балю К. Орешаровъ.

(Следватъ подписи на 34 души).

РЕЗОЛЮЦИЯ

Преславската Лозар.-Винарска Кооперация „Прослава“ отъ името на всички преславски граждани — организирани и неорганизиранни лозари, като издига високо гласъ на протестъ противъ готвещото се увеличение акциза върху виното и ракията,

заявява:

1. Ние, като добри български граждани, съ право очакваме държавната властъ да се вслуша въ гласа ни и гарантира, а не посѣга върху единичкия ни поминѣкъ — лозарството. Нека компетентнитѣ власти направятъ изчисления на приходитѣ отъ единъ декаръ лозе при тая скжпотия на лозарскитѣ материални сечива; рискове отъ природни стихии: несигурностъ на пазаря за гроздовитѣ продукти; скжпотия на работници и пр. Нека се взематъ ценитѣ на гроздето и продуктитѣ му, не отъ търговцитѣ, а направо отъ производителитѣ и тогава да бждемъ обложени съ данѣкъ.

2. Да се премахне акциза върху виното и ракията, като крайно несправедливъ, а се обложимъ само съ данѣкъ върху общия доходъ, който много лесно би се изчислилъ отъ комисия, състояща се отъ представители на фиска и производители.

3) Ако, въпреки всичко, проектираното увеличение стане фактъ, ще се убие лозарството — поминѣка на хиляди семейства и ние ще трѣбва да се простимъ съ него и диримъ другаде прехрана.

4. Вѣрваме, че ще бждемъ чути и съ това ще се опровергае мѣлвата, че всичко това се искало отъ голѣмитѣ фабриканти на спиртъ и бира.

гр. Прѣславъ, 2 мартъ 1924 год.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ, 2 мартъ, 1924 год., гр. Ямболъ, лозаритѣ отъ града, се събрахме да обсъдимъ проектираното отъ Министерството на Финансиитѣ и Министерството на Земледѣлието увеличение акциза върху лозовитѣ продукти. Следъ като обсъдихме обстойно положението на лозаритѣ и бждащето на лозовата култура у насъ, намерихме:

1. Че всѣко увеличение акциза върху лозовитѣ продукти ще бжде непоносимо за лозаритѣ и ще компрометира напълно бждащето и на самото лозарско производство;

2. Че отъ това лозарство въ България се препитаватъ повече отъ 600 хиляди производители и работници;

3. Че при днешната облагателна система на лозята и лозовитѣ продукти, се плаща данѣкъ повече отъ 40 на сто отъ чистия приходъ, данѣкъ, който не се плаща отъ никое друго производство въ България;

4. Че самото лозарство не търпи по-вече, не само всѣко увеличение на тия данѣци, но наложително иска дори намаление на досегашнитѣ;

5. Ако се търсятъ ресурси за държавния бюджетъ, то да се обложатъ напр. индустриалния спиртъ, бирата и др., които могатъ да понесатъ и по-голѣми данѣци предъ видъ на това, че отъ тѣхъ се препитаватъ единъ много малѣкъ брой отъ населението въ сравнение съ лозарството; затова:

1. Протестираме противъ проектираното увеличение акциза върху лозовитѣ продукти отъ Министерството на Финансиитѣ;

2. Искаме сливане на всички данѣци върху лозята въ единъ общъ подоходенъ данѣкъ;

3. Подкрепяме взетитѣ революции въ третия редовенъ лозарски конгресъ въ София на 30 и 31 януари т. год.

Настоящата резолюция да се изпрати на:

Министерския Съвѣтъ,

Министръ Председателя,

Министра на Финансиитѣ

Министра на Земледелието,

Председателя на Народното Събрание,

Ямболскитѣ народни представители,

сп. Лозарски прегледъ, и на

всички столични вестници.

Председателъ на събранието: Ив. Поповъ.

Секретаръ: Г. Кафаловъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ на 2 мартъ 1924 год. плѣвенскитѣ лозари, на брой повече отъ 800 души, безъ разлика на политически убеждения, събрани на публично събрание въ салона на Фе-

деративния клубъ, разгледахме законопроекта за облагане съ акцизъ виното и материалитъ за варене на ракия.

Събранието като взе предъ видъ :

1. Че лозаро-винарството е единъ отъ главнитъ поминъци на българскитъ граждани ;

2. Че отъ него се прехранватъ по-вече отъ 600 хиляди семейства дребни производители, наемни работници и чиновници ;

3. Че държавата и общинитъ сж получавали отъ него по прѣкъ и косвенъ начинъ едно отъ главнитъ си доходни пера ;

4. Че то чрезъ лозовата си култура използва най-рационално сухитъ, баирести, негодни за никаква земледѣлска култура почви и е най-пригодно за използване на женския и детски трудъ ;

5. Че съ претрупаната до сега данъчна система върху това производство, то едва прекарва своето сществуване ;

6. Че новия законопроектъ за акциза на вината и джибритъ съ своитъ тежки облагания и голъми формалности, ща добие сществуването на това национално производство ;

7. Че не е въ интереса на широкитъ народни маси да се поощрява биренето и спиртно производство, монополъ на шепа капиталисти ;

8. Че лозовата култура поради своята взискателность и чувствителность е най-много изложена на рискове отъ природни стихии и

9. Че държавата е длъжна, както е въ други страни, да подпомага и насърдчава главнитъ национални производства, като ги облага съ данъци дотолкова, доколкото да не спъва развитието имъ,

Единодушно реши :

1. Най-енергично протестира противъ въвеждането на новия законопроектъ за облагане съ акцизъ вината, джибритъ и калъта въ виното ;

2. Настоятелно иска премахването на акциза и другитъ данъци върху вината, пращинитъ и калъта отъ виното, като тѣ бждатъ обложени, както всички земеделски производства, само по единъ видъ данъкъ ;

3 Кани представителитѣ на Плевен. община и постоян. комисия да взематъ актъ отъ говореното и настроението на събранието и защитатъ интереситѣ на производителитѣ, като подкрепятъ настоящата резолюция предъ респективното министерство.

4. Настоящата резолюция да се изпрати на г-на Министръ Председателя, Министра на Финансиитѣ, Министра на Земледѣлието и държавнитѣ имоти, на г-на Председателя на Народното събрание, на всички г-да народни представители и за публикуване въ органа на Българския Лозарски Съюзъ и всички политически вестници.

Гр. Плевенъ, 2 мартъ 1924 год.

Председателъ: П. Моновъ.

Секретаръ: Б. Паспалевъ.

ПРОТЕСТЪ — РЕЗОЛЮЦИЯ.

Събранието на Свищовскитѣ лозари, свикани по инициативата на Лозарското Д-во „Поминѣкъ“, на 9 т. м., масово посетено и представляващо интереситѣ на хилядо (1000) лозарски семейства въ града ни, следъ като изслуша позива на лозарския съюзъ и ораторитѣ на събранието и като взе предъ видъ.

1) Че духътъ на „Новото време“ всжде, че и у насъ, наложително иска отъ управляющитѣ да поддържатъ въ всичко слабоимотнитѣ предъ силнитѣ икономически;

2) Че това е програмата на днешното правителство;

3) Че данъка „Акцизъ“ тежеше и безъ това до сега;

4) Че сегашния „акцизъ“ на вината и ракиитѣ по отношение акциза на бирата и спирта сравнително покровителствувахе народното ни стопанство — лозарското производство;

5) Че това е разумно и полезно, тъй като съ лозарството се прехранватъ 600,000 български граждани;

6) Че новото увеличение съ 1½ лв. акцизъ на литъръ вино, при заварения старъ акцизъ върху бирата и спирта, нарушава съотношението въ ценитѣ на тези продукти, въ полза на биренитѣ и спиртни фабриканти;

7) Че ако държавата има нужда отъ нови данъци, то тя трѣбва пропорционално да увеличи всички такива, че най-подире да посегне и върху лозарството,

Р е ш и :

1. Високо протестира противъ готвенитъ увеличения на акциза върху виното и ракията и недопуска, че ще се намъри българско правителство, което да иска да убие лозарството въ самитъ негови основи;

2. Иска настоятелно унищожението на данъка „акцизъ“, понеже виното и ракията, като производство, сж обложени съ данъкъ, „по общия доходъ“;

3. Върва, че днешната управляюща демокрация ще защити съ всичко икономическиятъ устои на днешнитъ държави, — дребното стопанство.

Настоящата резолюция да се изпрати на г-на М-ра на финансиитъ, М-ра Председателя, М-ра на земледелието, Председателя на камарата, Свищовскитъ народни представители Д-ръ Цв. Дяковъ, Стоенчевъ, проф. Данаиловъ, Н. Алексиевъ и Д-ръ Н. Сакаровъ за енергично застъпничество, дето трѣбва.

Гр. Свищовъ, 9 мартъ 1924 год.

Председателъ: Колю В. Тодоровъ.

Секретаръ: Хр. Дрехаровъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ на 9 мартъ, 1924 г., по инициативата на Лозарско-винарското дружество въ с. Михалци, Търновска околия, се свика общо събрание на лозаритъ отъ с. Михалци, на което присъжтствуваха около 600 лозари, по проектираното увеличение акциза върху виното и джибритъ.

Събранието като взе предвидъ:

1) че лозарството е единъ отъ главнитъ поминъци на грамадната частъ отъ работния български народъ.

2) че съ многото данъци, които се трупатъ върху лозарството, вместо да се постигне полза, се принася врѣда, понеже тоя тъй важенъ земледѣлски отрасълъ, вмѣсто да се увеличава, ще почне да намалява.

3) че за хатъра на нѣколцина голѣми капиталисти-фабриканти на спиртъ и бира, се натискатъ около 600,000 лозари, на които единствения поминъкъ е лозарството,

4) че проктираното увеличение на акциза върху лозарскитѣ произведения е голяма несправедливостъ, която по никакъвъ начинъ не трябва да се допуща.

5) че акциза върху виното и джибритѣ останалъ още отъ турско врѣме е отживялъ врѣмето си, и вместо да се отмени, се готви много по-голямъ.

ЗА ВСИЧКО ТОВА РЕШИ:

1) Протестира противъ мисълта даже за увеличение акциза върху виното и джибритѣ.

2) Иска да няма никакви акцизи върху виното и джибритѣ, а да се плаща на декаръ, за да се знае какво се плаща, а не както е до сега — не се знае колко данъци се плащатъ по лозарството.

3) Най-високо заявява, че поникакъвъ начинъ няма да се оставятъ 600,000 лозари да бждатъ тормозени отъ шепа спекуланти и фабриканти.

4) Замолва Г-на Министра на Финансиитѣ и Г-на Министра на Земледелието и държавнитѣ имоти, по никакъвъ начина да не се подаватъ на въдицитѣ на разни фабриканти, а да защитятъ справедливитѣ искания на лозаритѣ.

Настоящата резолюция да се изпрати на: Г-на Председателя на Народното събрание, Г-на министра на Финансиитѣ, Г-на Министра на Земледѣлието и държавнитѣ имоти, сп. „Лозарски прегледъ“.

Председателъ: Хр. Геновъ.

Секретаръ-касиеръ: Ил. Недѣлковъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ, 4 мартъ 1924 год., с. Драгижево, В. Търновска околия, събранието, свикано отъ кредитната кооперация „Пчела“ — отдѣлъ лозаро-винарски, като обсъди новиятъ законопроектъ за акциза на виното и материалитѣ, отъ които се вари ракия, следъ обстояни разисквания, намира, че ако се прокара този законопроектъ така, както е той редактиранъ, лозарскиятъ ни поминъкъ е застрашенъ до опростаяване, поради което

Р е ш и:

1) Протестира противъ давлението на шепата фабриканти на спиртъ и бира, което тѣ правятъ предъ правителството за увеличжение акциза на виното и другитѣ данъци на лозята.

2) Настоява, щото правителството да се вслуша въ гласа на лозаритѣ и винаритѣ, изразенъ въ резолюциитѣ на IV редовенъ лозарски конгресъ, поднесени на господина Министра на Финансиитѣ и на господина Министра на Земледѣлието и държавнитѣ имоти.

3) Апелира предъ правителството и народното представителство да защитятъ интереситѣ на 600 хиляди лозари, като се прокаратъ мероприятия за поощрение на лозарството ни, а не на шепата фабриканти, които целятъ да го унищожатъ.

4) Подкрепя всички резолюции, взети въ IV редовенъ конгресъ на Българския лозарски съзъ.

5) Настоящата резолюция да се изпрати на г-на Министра на Финансиитѣ, на г-на Министра на Земледѣлието и държавнитѣ имоти и председателя на камарата и лозарския съюзъ.

Председателъ: В. Копановъ.

Секретаръ: Пиколовъ.

Нѣколко думи върху увеличението акциза на виното.

Ние говоримъ просто и ясно, но не искатъ да ни разбератъ. Ний не бѣгаме отъ гражданскитѣ си задължения. Заявихме многократно — искаме справедливостъ; нека бждемъ обложени въ такъвъ размѣръ, че да ни се даде възможностъ да живѣемъ, да не се убива поминъка ни. Затова искаме да се изучи положението ни, да се установятъ условията, при които работимъ, да се установятъ истинскитѣ ни доходи и споредъ тѣхъ да бждемъ обложени съ данъци. Това не е трудно. Да се направятъ проучвания въ 3 — 4 лозарски центрове достатъчно да се разбере, че отъ лозарство не се трупатъ печалби, че то служи само за прехрана, че то дава възможностъ само да намѣри работа една голѣма частъ отъ населението ни. Ако лозарството даваше голѣми печалби, кжде сж капиталистическитѣ лозарски предприятия? Кжде сж натрупанитѣ отъ лозарството капитали? Или, ако лозарството бѣ тѣй доходно и ако то натрупваше капитали, възможно ли е въ единъ периодъ отъ 30 години на мѣстото на унищоженитѣ 890,000 декара стари лозя, да се възобновятъ само 183,000 декари? Това е тѣй ясно, но кой да го разбере? Насъ не искатъ дори да ни ислушатъ, посрѣщатъ ни съ предубеждение. А ний искаме толкова малко, искаме това, на което има право всѣкой единъ гражданинъ — да не се убива поминъка ни съ финансовата политика на държавата. Когато е въпросъ за голѣмитѣ капиталистически предприятия, за тѣхъ се устройватъ срѣщни конференции, нареждатъ се анкети, които траятъ съ мѣсеци, за тѣхъ се мисли, обмисля и тогава се рѣшава. На тѣхъ се дава възможностъ да се изкажатъ, да се защитятъ. Защо тази разлика на третиране? Сигуръ тукъ има недоразумение. Насъ не ни познаватъ. Нашитѣ държавници и общественици не познаватъ изобщо живота, поминъка, болкитѣ на народа. Въ тѣхъ липсва компетентностъ, липсва вдѣлбчаване въ нуждитѣ на отдѣлнитѣ категории граждани. Особено селско-стопанскитѣ въпроси у насъ сж една цѣлина, по повърхността на която дращатъ отдѣлни личности безъ цѣлоуменъ планъ на работа. Много отъ нашитѣ депутати, обще-

ственици и държавници могат да Ви говорятъ за положението на американското замледѣлие, на германската индустрия, за английското работничество, запитайте ги, обаче, за българското земледѣлие, за борбата между лозарството отъ една страна и спиртната и бирената индустрия отъ друга страна, за борбата между цвеклопроизводителитѣ и захарни фабрики, тѣ сж неосведомени по тѣзи въпроси. Тѣ не знаятъ, наприимѣръ, единъ декаръ лозе, колко приходъ дава на държавата и общината, на колко граждани дава прехрана лозарството, трѣбва ли то да се запази като народенъ поминѣкъ или не и какъ ще се създаде новъ поникѣкъ на лозарското население, ако трѣбва лозарството да се унищожи, като таквѣ.

На нашитѣ предупреждения и доводи, голѣми общественици, авторитетни икономисти и финансисти ни отговарятъ бързо и отсѣчено: държавата има нужда отъ пари, трѣбва да се събератъ двата края на бюджета! Но кой оспорва нуждитѣ на държавата да събере двата края на бюджета си? Ний искаме само да измѣрятъ нашитѣ сили и ни натоварятъ толкова, колкото можемъ да носимъ. Но възразяватъ ни за Ваша угода спиртната и бирената индустрии сж поставени въ невъзможностъ да работятъ, тѣ сж претоварени съ налози, задушаватъ се, ще ги убиемъ. Но за Бога, какво представяватъ тѣзи две индустрии за народното ни стопанство? Тѣ произвеждатъ за вътрешната консумация. А тѣзи задачи изпълняватъ лозарството и овощарството. Ако тѣзи индустрии произвеждатъ за външния пазаръ, улеснете ги въ тази имъ дѣйностъ, дайте имъ възможностъ да изнесатъ колкото се може повече спиртъ и бира; това ще ползува народното стопанство. Но кой пречи днесъ на спиртнитѣ и биренитѣ фабрики да прехвърлятъ своитѣ произведения извънъ нашата граница, да изнесатъ концентрирания трудъ на българския замледѣлецъ и фабриченъ работникъ, да се изнесе природния даръ, вложенъ въ нашия климатъ и почва? Пречи имъ това, че въ чужбина произвеждатъ по-евтино и се задоволяватъ съ по-малки печалби. Нашиятъ индустриаленъ капиталъ е наученъ на голѣми печалби. А тѣзи печалби и сега не сж малки; погледнете баланса на пивоварното дружество — Шуменъ-Русе, дало е следния дивидентъ върху капитала за 1919 год. — 42%, 1920 год. — 45%, 1921 год. —

76⁰/₀, 1922 год. — 12⁰/₀. Вземете спиртната фабрика „Бдинъ“. Тя е дала следния дивидентъ 1919 год. — 56⁰/₀, 1920 год. — 137⁰/₀, 1921 год. — 42³/₀. Това сж цифри отъ тѣхнитѣ баланси, публикувани въ официалното издание на Министерството на финансиитѣ. Но щомъ капиталътъ, вложенъ въ спиртната и бирената индустрии се чувствува стѣсненъ, не е доволенъ отъ днешнитѣ печалби, не е ли по-добръ да подири псприше въ друга областъ на народното стопанство? У насъ се чувствува тѣй силно нуждата отъ капитали. Замислятъ ли се нашитѣ общественици и държавници по този въпросъ? А тѣ трѣбва да се замислятъ, трѣбва да го изучатъ и разрѣшатъ съ огледъ на интереситѣ на държавата и обществото е по изгодно да се убие лозарството и въ замѣна на него да се поощрятъ бирената и спиртната издустрия, нека това стане съ планъ, като държавата предварително вземе мѣрки и създаде новъ поминѣкъ на лозарското население. Това се налага както по социални причини, така и за самосъхранението на държавата, Мизерията и гладътъ сж лоши съвѣтници. Ако ли, обаче лозарството трѣбва да се запази като народенъ поминѣкъ, нека се изучатъ податнитѣ му сили и съобразно тѣхъ да се опрѣдѣлятъ и различнитѣ налози.

Въпросътъ за увеличение на акциза е ясенъ, той не е ясенъ само за тѣзи, които трѣбва да го разрѣшатъ. Но тѣ иматъ всичката възможность за това, стига да пожелаятъ, стига да разбератъ, че не всички знаятъ. Наистина и смѣшно и тѣжно е за мислящия наблюдателъ, като гледа въ какво противорѣчие изпада държавата. Отъ една страна тя поощрява лозарството, прави разходи за неговото засилване като мисли, че върши едно народополезно дѣло, създава поминѣкъ на маса граждани, а отъ друга — преди да е създаденъ напълно този поминѣкъ, разрушава го съ своята финансова политика. Какво е това? Това значи, че държавата нѣма планъ, нѣма ръководна идея въ своята стопанска политика. Това още значи, че нашитѣ общественици и държавници нѣматъ подготовката за голѣмитѣ въпроси съ разрѣшението на което сж наели. А страната преживява тежко, сждбоносно врѣме. Души ни и политическа и стопанска и финансова и морална криза. Народната дума трябва да се пази, да не се дразни, да се не озлоблява. Държавата е длѣжна да даде примѣръ на справедливостъ, на обществени грижи и

предвидливостъ. Защо нашитѣ управници сами вкарватъ вълка въ кошарата?

Въ интереса на държавата и общественото спокойствие, е приготвениятъ законопроектъ за увеличаването акциза на виното да не става законъ. Нека не се бърза, нека се изучи положението на лозаритѣ, тогава да се увеличи и акциза. А ний твърдимъ, че такова проучване ще ни даде аргументи противъ увеличението на акциза. Управниците трѣбва да бждатъ съсъзнанието че не трѣбва да оставятъ впечатлението всрѣдъ маситѣ, какво интереситѣ на дребнитѣ собственици не се щадятъ отъ държавата, че тя е защитница само на силнитѣ икономически.

Прочее, повече да се мисли и проучва, та тогава да се решава. Нека се изслуша и заинтересованата страна. Умно и целесъобразно ще бжде да се вземе мнението и на вещитѣ хора по този въпросъ.

Хр. Пачевъ.

Борба съ градушката и застраховка противъ нея.

I

Загубитѣ отъ градушката.

Всѣки е наблюдавалъ съ ужасъ упостошителното действие на градушката върху земледѣлскитѣ култури, всѣки носи у себе си нерадостни картини отъ унищожени посеви, жѣтви, реколти — плодъ на денонощни грижи и светли надежди.

Мнозина отъ нашитѣ земледѣлски стопани сж изпитвали лошитѣ последствия отъ градобитнината — праздни хамбари, безпаричие, задължения, гладъ.

Но малцина сж, които сж се запитвали, а още по-малко сж, които знаятъ, колко сж голѣми загубитѣ, които градушката причинява на нашето земледѣлско стопанство.

А това е необходимо да се знае, за да ни стане ясно значението на борбата съ градушката, организирането на тази борба, намѣсата на държавата, окръжитѣ, общинитѣ, кооперациитѣ и частнитѣ лица въ организирането на борбата, както и подпомагането на пострадалитѣ стопани.

За жалостъ, нямаме точни данни за тѣзи загуби, защото нямаме уредена статистика за градобитността у насъ. Дирекцията на статистиката се задоволява само съ случайнитѣ и въ голѣмата си частъ невѣрни сведения, които се даватъ отъ изпълнителни общински чиновници, когато представятъ сведения за реколтата, а пъкъ Централната Меторологическа станция още не е подела този важенъ селско—стопански въпросъ като и тя се задоволява само съ податцитѣ на меторологическитѣ и дъждомѣрни станции въ страната.

Необходимо е въ това отношение да се направи нѣщо системно, като се координира дейността на статистиката съ метеорологията, на общинскитѣ управления, учителитѣ, агрономитѣ и кооперациитѣ — отъ една страна да се установятъ градобитнитѣ зони по количество и интензитетъ на падашитѣ градушки и отъ друга страна на относителнитѣ и абсолютни загуби за отдѣлнитѣ производствени райони и за цялата страна.

При все това, оскъжднитѣ и съ голѣма резерва възприемани статистически данни по изучването на този въпросъ, ни даватъ твърде нерадостна картина за загубитѣ отъ градушката. Безъ съмнѣние, тези загуби сж много повече и едно по-сериозно проучване въ бъдаще ще ни даде по-ясна представа.

Споредъ статистическитѣ данни, ежегодно страдатъ отъ градушка срѣдно 100,000 земледѣлски стопанства съ общи загуби половинъ милиардъ лева (500 милиона), върху единъ милионъ декара културна площъ, разпределени по култури приблизително както следва.

Естествени и изкуствени ливади около 68,000 дек., зърнени и царевица 650,000 дек., лозя 150,000 дек., овощни и черничеви градини 40,000 декари, тютюнъ 50,000 декари, всички останали 50,000 декари.

Това сж среднитѣ ежегодни загуби. Въ силно градобитни години, обаче, тези загуби сж двойни и тройни. Само за два дена, презъ мѣсець юни, 1920 год., споредъ нашитѣ пресмѣтания, тези загуби достигаха до половинъ милиардъ лева за цялата страна и то при тогавашнитѣ цѣни на земледѣлскитѣ продукти — това е едно колосално национално богатство. А има вѣроятностъ да се смѣта, споредъ известни наблюдения и пресмѣтания, че всѣка втора или трета година

е по-силно градоносна, а най-малко всѣки десетъ години се повтарятъ стихийнитѣ градушки, които причиняватъ грамадни щети. Миналата 1923 година бе една извънредно градобитна година и загубитѣ отъ градушката се пресмѣтатъ на повече отъ два милиарда лева.

Отъ друга страна е важно да се знае, дали тези загуби се отнасятъ само за известни райони или обхващатъ всичкитѣ наши земледѣлски стопанства.

Отъ направенитѣ наблюдения и събранитѣ статистически данни отъ 1896 до 1902 г., т. е. за 7 годишенъ периодъ, сж получени следнитѣ резултати:

243 общини не сж закачени никакъ отъ градушка, 457 общ. сж закачени 1 пѣтъ, 452 сж закачени 2 пѣти, 317 общ. сж закачени 3 пѣти, 197 общ. сж закачени 4 пѣти, 101 общ. сж закачени 6 пѣти, 56 общ. сж закачени 6 пѣти, 24 общ. сж закачени 7 пѣти, 18 общ. сж закачени 8 пѣти, 6 общ. сж закачени 9 пѣти, 3 общ. сж закачени 10 пѣти, 2 общ. сж закачени 13 пѣти, 1 общ. е закачена 15 пѣти.

Или само 13% отъ общинитѣ не сж били закачени отъ градушка презъ този периодъ. Вѣроятно е, че този процентъ ще се намали за по-дълъгъ периодъ врѣме, тъй като изненадитѣ въ това отношение сж голѣми. Въ отдѣлението за застраховка отъ градушка за периода отъ 1911 г. до сега сж константирани на много мѣста стихийни градушки, кждето отъ незапомнени врѣмена не сж падали никакъ градушки.

Отъ горнитѣ данни е ясно, че загубитѣ отъ градушката, непосредствено върху реколтата за годината, върху която тя пада, сж грамадни и че тези загуби обхващатъ де повече, де по-малко землищата и стопанствата почти на всички наши населени мѣста. Освенъ това, нека се има предъ видъ, че косвенитѣ загуби върху нѣкои трайни култури — лозята, овошнитѣ дървета и други, сж сжщо така грамадни, тъй като последиствията отъ градушката се отразяватъ върху тѣхната трайностъ и родовитостъ за нѣколко години. Това сж загуби, които не могатъ да се наваксатъ още сжщата година, това сж загуби, които разстройватъ земледѣлскитѣ стопанства за дълго врѣме.

Щомъ е това така, то и въпроса за борбата съ градушката у насъ добива първостепенно значение. Отъ една страна

държавата, респективно Министерството на Земледелието, трѣбва да го има на първо мѣсто при прокарване на аграрната си политика, понеже правилното разрешение на този въпросъ е въ непосредствена връзка съ стабилизирането на земледѣлското производство. Отъ друга страна, общественитѣ деятели и самото общество трѣбва да се заинтересуватъ по отблизо съ тези въпроси и да настоятъ за взимане ефикасни мѣрки противъ това бедствие.

Предвидъ на това голѣмо стопанско значение на въпроса, необходимо е всичкистопани, както и държавнитѣ окръжни и общински органи, общественитѣ деятели и особено кооперациитѣ да се заинтересуватъ и да взематъ всички възможни мѣрки за борба съ градушката, или за организиране на взаимна помощъ на пострадалитѣ по пѣтя на кооперативното застраховане, тъй като това бедствие най-чувствително се отразява върху голѣмата маса дребни производители, които съставляватъ и болшинството отъ членоветѣ на кооперативнитѣ сдружавания. Ако ли пъкъ е необходима застраховката отъ градушка, тя трѣбва да се разшири между всички стопани по пѣтя навзаимната помощъ.

Това дѣло трѣбва да се подеме съ всичката негова сериозностъ. Ние пакъ ще се помжчимъ, до колкото ни е възможно, да дадемъ светлина по този въпросъ, съ цѣль да по-пуляризираме научнитѣ и технически придобивки по борбата съ градушката и да възбудимъ интереса на взаимната помощъ средъ нашитѣ земледѣлски стопани, чрезъ застраховката отъ градушка.

Рефератъ

По безалкохолното вино, четенъ отъ Н. Х. Мжнковъ предъ 4-ия редовенъ конгресъ на Българ. Лозаро-Винари въ София на 30 и 31 Януари 1924 год.

Господа Лозари,

На менъ се падна високата честь да Ви занимаю съ единъ злосторенъ въпросъ, които въ последнитѣ нѣколко години, особено следъ войнитѣ, раздвижи не напраздно ума, както на собственицитѣ лозари-винари, така и на общест-

веннитѣ наши деятели. Това е въпроса за безалкохолното вино, неразделно свързанъ съ появилото се вече въ насъ движение противъ алкохолизма.

При особено голѣма оскѣдностъ на статистически данни, събирани на мѣстна почва и литература по повдигнатия въпросъ, нека ми бжде позволено съ нѣколко думи да Ви кажа това, което можахъ да видя, чуя и науча презъ обиколката си въ Швейцария презъ 1921 год., като директоръ на Лозарската Кооперация „Гжмза“ и скромното си мнение по него.

Безалкохолно вино наричатъ чистия гроздовъ или овощенъ сокъ, запазенъ въ прясно състояние не ферментиралъ.

Идеята за приготовление на безалкохолни вина не е нова, датира отъ преди 25 години, ала за нашата страна тя се яви на сцената едновременно съ зараждането на антиалкохолното движение. Преди 2 години, когато водителя на това движение у насъ, Д-ръ Х. Нейчевъ, заработи съ широкъ замахъ за провалянето на спиртнитѣ питиета, когато лозаритѣ бѣха изненадани съ внесения законопроектъ въ Българската Камара, целящъ не да ограничи консумацията на спиртнитѣ питиета, а да я унищожи окончателно, кооперация „Гжмза“, чрезъ редица постѣпки предъ респективнитѣ мѣста поведе борба срещу това дръзко посегателство надъ Българското лозарство, и подпомогната отъ будното лозарско съсловие на цѣлата страна, успе да убеди и автора на предложението и законодателното тѣло, че за насъ е твърдѣ рано да се прибѣгва до такива крайни мѣрки, и че занимаващитѣ се съ лозарство двесте хиляди Български семейства, пъкъ и за самата държава биха се нанесли непоправими злини, ако се прокара подобно законодателно предложение. То пропадна. Но този законопроектъ, за премахване кръчмитѣ и десеторно облагане на спиртните питиета, не стана законъ вчера, за да стане може би утрѣ — въ единъ близакъ или по-далеченъ день, защото не бива да се подцѣнява зародилото се у насъ движение противъ алкохола и алкохолизма. Въпроса е вече общественъ и една отъ политическитѣ партии у насъ е успѣла да включи борбата срещу алкохолизма, като свое програмно искане. Факта, че много държави, покрай това сжседни намъ, сж минали фазата на спороветѣ за резонността на борбата срещу алкохолизма и

сж въвели сухия режимъ, е достатъчно доказателство, че движението е придобило световно значение и като така българския лозаръ не бива да го умаловажава.

Правителствата на редица държави, като Америка, Финландия, Турция, водятъ макаръ и не пълно успешна борба, като прилагатъ на мѣста драконовски закони срѣщу нарушителитѣ.

За пионеръ въ движението противъ алкохолизма се счита американецъ Тоонъ отъ Нюйоркъ. Той основалъ др-во съ религиозна подкладка.

Презъ 1906 год. г. Августъ Форелъ слага движението противъ алкохолизма на неутрална почва, а едва миналата година сжществующитѣ два ордена, както се именуватъ, усвояватъ принципитѣ на Форела и се обедняватъ за взаимно подпомагане въ пропагандата. У насъ противоалкохолното движение е ново. Ученическия Неутраленъ Въздържателенъ Сжюзъ сжествува отъ 4 години, брой 63 др-ва съ 3400 членове. Учителския Неут. Сжюзъ за борба съ алкохолизма работи отъ 2 години и сега има 71 членове, а най-новия сжюзъ у насъ е този на лѣкаритѣ, основанъ на 12.XII съ 22 български лѣкари, отъ които голѣма частъ сж управители на болници и градски лѣкари.

Въ Цариградъ на 10 Априлъ м. г. правителството затворило всички кръчми.

На антиалкохолното движение у насъ се противопоставиха редица наши лозари специалисти, като за целта се даде мѣсто на редъ статии въ органа на нашия сжюзъ „Лозарски Прегледъ“. И забележително е, че докато единъ отъ авторитѣ на тѣзи статии се стемялъ съ цитати на цифрови и други данни отъ голѣми европейски капацитети да докажатъ, че чиститѣ гроздови ферментирали продукти-вино и ракия сж храна отъ първостепенно значение и не причиняватъ алкохолизъмъ, други признаватъ, че има връзка между необичайното злоупотребление съ спартните питиета, водящо къмъ алкохолизма, и обичайното умереното.

Въ книжла 3 на „Лозарски Прегледъ“ отъ м. г. въ статията на П. Иосифовъ „Лозарството, Алкохолизма и Въздаржанието“ е дадено мѣсто между другото и на следнитѣ мисли; Не много отдавна се повдигна въпроса за витамините и тѣхното значение въ храната. Знаеше се, че ако сжщитѣ

липсватъ въ храната, тая липса причинява заболявания на организма, които се изразяватъ въ болеститѣ рахитизъмъ, отслабване, скорбутъ и др. По тоя случай се повдигна въпроса за присъствието на витамини въ виното и въобще за хранителността на последното. Автора на статията казва по нататжкъ: споредъ Г. Л. Матийо — директоръ на френския енотехнически институтъ, виното е храна, не само поради съдържанието на спирта но и породи другитѣ си съставни части. То е средството за възбуждане храносмилането и отчасти едно отлично антисептично средство. За да докаже присъствието на витамина въ виното, сжщия излага и опититѣ на Професоръ Портие съ морски свинчета. Храненитѣ съ храни не съдържащи витамини свинчета сж заболявали. Следъ като къмъ сжщитѣ храни, обаче е прибавено вино, болестъта се е прекратявала. И въ заключение се казва ето една нова реабилитация на винато. —

Въ книжка първа на сжщото списание отъ сжщата година агронома Хр. Цачевъ въ статията си „Алкохолизъмъ и въздържание“ казва: безмерното употребление на алкохола въ каквато форма и да е — въ форма на ракия, коняци-вино, бира и др, спиртни питиета — има за последствия опиване. а повторението на опиването има за последствия пиянство, алкохолизъмъ. Когато говоримъ за алкохолизъмъ, за насъ е ясно, че се касае за онази консумация на спиртни питиета, която е извънъ обичайното пиене, което става въ време на хранение, при почерпване или при тържественни случаи.

По нататжкъ г. Цачевъ продължава че има връзка между обичайното злоупотребление съ спиртнитѣ питиета и необичайното, то се разбира само по себе си. Ако спиртнитѣ питиета не се употребяваха изобщо отъ хората, тѣ нѣмаше да се употребяватъ и отъ специалиститѣ професионалисти пиячи-алкохолиститѣ. Но тази връзка не е нѣщо лично-случайно, тя е социална връзка, тя лежи въ известни социално-икономически условия, въ които се коренятъ дълбоко, както алкохолизма, така и всички пороци и престѣпления въ днешното гнило общество“.

Следъ това автора прави краткъ прегледъ на тези условия-изразени въ противоречивитѣ интереси на личната и общественна хигиена съ поминъка на една частъ отъ насе-

лението, въ структурата на днешното общество пжлно съ пороци и престжпления, вследствие материални излишъци отъ една страна и мизерията отъ друга и заключава : Дали е полезно или не виното, което въ случая има най-голѣмо значение за насъ, ние не знаемъ, защото нее доказано нито едното нито другото. Ние, обаче, знаемъ, че употреблението на виното е дѣло на вековетъ, че то е станало една необходимостъ въ нашия народъ, че умереното му употребление не докарва алкохолизмъ — най-важното, че неговото производство дава препитание на голѣма частъ отъ населението.

Отъ своя страна азъ, като се сжгласявамъ съ изказанитѣ мнения : че виното, употребявано въ умерено количество не причинява алкохолизмъ, а напротивъ е полезно за човешкия организмъ, че голѣмата охолностъ и крайната мизерия способстватъ за засилване извънмерната консумация на спиртнитѣ питиета и че нашия народъ по природа е въздржливъ-трезвенъ, при все това не мога да не констатирамъ, че световната война, като раздвижи моралнитѣ устоя на сжвременното общество, сжздаде условия благоприятни, за засилване злоупотребата съ спиртнитѣ питиета, независимо отъ тѣхното количество, качество и произхождение. И борбата противъ алкохолизма, колкото и да е слабо разпространена у насъ, когато се води съ огледъ на стопанско-икономическитѣ условия въ страната ни, безъ да се внасятъ сътресения въ поминъка на грамадното лозарско съсловие е оправдана. Алкохолизма е единъ общественъ неджгъ, едно зло, защото алкохолицитѣ не вредятъ само на себе си, а направо или посредствено на своите близки и далечни, на целото общество. Неспособни за никаква работа, тѣ сж склони кжмъ развратъ и престжпления ; тѣ даватъ хилаво, недѣгаво и склонно къмъ престжпление потомство.

На менъ ми се вижда сжвсемъ излишно да се впускаме въ подробни сжждения, за полезността и вредността на спиртнитѣ питиета, за алкохолизма и пр. когато е дума за производство на безалкохолни вина.

Спиртните питиета при сухъ и мокъръ режимъ и днесъ и утре да се употребяватъ, защото сж консумативенъ артикрлъ останалъ отъ най-старо време и свързанъ ако щете, съ нашите религиози и др. традиции.

Законодателните мѣрки могатъ да спжватъ само свободната търговия съ ферментиралите гроздови сурогати, а поведитѣ на въздържателнитѣ течения могатъ и биха упражнили извѣстно влияние само съ течение на много години. Напразно отива труда на много специалисти, бидейки такива безъ да притежаватъ, както сами заявяватъ, ни една лоза, да отричатъ правото на лозаритѣ собственици за всеки случай и въ интиреса на общественно здраве, да се загрижатъ да поднесатъ произведеното си грозде въ колкото се може по разнообразни форми на косуматоритѣ.

Не мога да разбера, какво зло се би сжждало за Българското лозарство, ако бихме поощрили съхранението и продажбата презъ цѣлата година, на пресно изсушено грозде, каква вреда би имало ако наредъ съ алкохолнитѣ вина по кржчмитѣ се изнесеше за проданъ гроздовъ сокъ (безалкохолно вино) чистъ или наситенъ съ въглероденъ двуокись, гроздовъ сиропъ и др. Или както се говори толхова много за хранителността на обикновеното вино, съдържащо спиртъ ще се успори тя въ неферментиралия още първиченъ неговъ материалъ. Какъвъ е сжстава на обикновеното вино и какъвъ на гроздовия сокъ, ето цифритѣ.

Гроздето съдържа :

78.17 %	вода
0.59 %	белтъчни вещества
16.32 %	вжглеводи (захаръ)
0.53 %	хранителни соли

Виното :

1.5—2.5 %	екстрактни вещества
0.42—0.50 %	киселини
0.5—1 %	захаръ
0.12 %	соли
9.12 %	спиртъ
81—84.5 %	вода

Очевидно е, че главнитѣ съставни части на гроздето сж: водата и захаръта, а на виното—водата и спирта.

Но дали е необходимо да се дирятъ статистически данни, които да сжпоставяме съ опититѣ, правени върху морски свинчета и пр., за да докажемъ високата хранителна стойностъ на гроздето, а отъ тамъ и чистия гроздовъ сокъ? Ну-

ждно ли е да припомнимъ на Васъ, драги лозари. че Вие и особено Вашитѣ дѣца презъ есения сезонъ, когато зрее гроздето покачвате тежената си? Има ли нужда да споменуваме за особенитѣ резултати, които се добиватъ при тѣй нареченото гроздово лечение въ курортнитѣ лозарски мѣстности наречени „Траубенкурортъ“?

Но ето Ви отзивитѣ на компетентни учени и физиолози:

Професоръ Д-ръ Н. Щраусъ (директоръ на отделението за вътрешни болести при еврейската болница въ Берлинъ) изнася за знание на своитѣ колеги чрезъ лекциитѣ си върху диетното лекуване (Берлинъ 1912) благоприятното действие отъ гроздовия сокъ при следнитѣ случаи:

При лѣкуване на болести които сж придружени съ една усилена секреция, сжщо и при супрацидитетъ (много киселини) препоръчва като питие между другото и сладъкъ гроздовъ сокъ, който не трѣбба да на киселява.

Лекциитѣ върху стомашни рани, при които е нужно едно ректално хранене, препоръчва клизма отъ гроздовъ сокъ.

Въ лекциитѣ върху болеститѣ на червата, говори Щраусъ, антиопстипатична (противъ запичане) диета на първо мѣсто за пастъоризиранъ гроздовъ сокъ, който за известни случаи може да се остави малко да кипи (като се остави бутилката извѣстно време отворена) и се пие като леко фермантирала шара. Всеизвѣстно е, че студени напитки указватъ едно дрзнение върху перисталтиката на червата, особено на празенъ стомахъ.

Въ лекциитѣ си върху болеститѣ на черния дробъ, напомня, че болния дробъ може да употреби релативно голѣми количества гроздова захаръ, което днесъ се цѣни много по вече отъ колкото по-рано.

Въ лекциитѣ си върху охранване (угояване) казва Щраусъ, че на непрекипелия гроздовъ сокъ поради високата си колорийна ценностъ и съ слабото си разслабително свойство, което при такава диета е желателно, се указва напълно деятеленъ.

Въ понататъшнитѣ си лекции върху диетата, твърди Щраусъ, че при Туберкулозата на дробоветѣ, едно лѣкуване съ гроздовъ сокъ указва добро влияние, ако той се употребява въ свързка съ една достатъчна по калории храна. Въ

една лекция върху лекуването съ плодове казва, че пастеризирания гроздовъ сокъ може да замени пресното грозде и че споредъ употребеното количество и състава на друга диета, лекуването съ гроздовъ сокъ може да послужи, както за едно ухранване, така и за едно отслабване на организма. Тайния медицински съветникъ пр. Д-ръ Ав. Еуленбургъ се исказва въ енциклопедичнитѣ си годишни книги и въ речника си за практикуващи лѣкари върху лечебното употребление на гроздовия сокъ и др. както следва :

При употребяването на гроздето за лечебна цѣль. главната роль играе гроздовия сокъ, тъй като люспитѣ и зърната като не смилаеми немогатъ да се ядатъ. Гроздовия сокъ съдържа освенъ вода още и гроздова захаръ, калиеви и калциеви соли отъ винената киселина, свободна винена киселина, белтъчни вещества, минерални съставни части (особено калии, фосфорна киселина, калции, магнезии и желязо) екстрактивни материали и малки части боя. А Далъ Ниацъ препоръчва за лечебни цѣли на мѣстото на гроздето, тѣхния пастеризиранъ сокъ, който е по леко смилаемъ и самъ е свободенъ отъ квасни гъбички, и за това не причинява вреда чрезъ ферментирание въ храносмилателните органи и освенъ това позволява продължително лекуване въ всѣко мѣсто. При все това, трѣбва да се употребява само такива гроздови сокове, които еж много богати съ гроздова захаръ и не сж отъ киселяви гроздови сокови“.

Кверке прпоръчва грозде отъ 14—16 % гроздова захаръ.

Това съотношение дава освенъ другитѣ преимущества „Вино санто“ единъ специаленъ продуктъ на „дружеството, за безалкохолни вина въ Майленъ“, което е пастеризиранъ самотокъ отъ гроздето Изабела.

Систематичното употребление на гроздовия сокъ въ умерено количество действа разхладително, и уталожва жаждата, засилва дейността на бѣбрецитѣ, засилва апетита и дейността на червата.

„При ограничена друга храна действува гроздовия сокъ разслабително и намалява хранението на тѣлото, при подходяща комбинация съ силна храна, напотивъ увеличава теглото на тѣлото и цѣлото храносмилане и хранене се подобрява“

Нужно ли е едно охранване на организма, трѣбва покрай умереното ядене на грозде и една богата на азотни вещества храна“.

Едно лѣкуване съ грозде въ малки количества е препоръчано при скрофулозни, анемични и слаби отъ храненето изнемощали индивиди, следъ температура при слабостъ, чрезъ загуба отъ разни телесни сокове, при хлороза, анормални менструации, които сж въ следствие отъ анемия. Диетата се състой тогава главно отъ месо и прибавка отъ масъ, масло съ хлѣбъ, риба масъ и тѣмъ подобни“.

„Напротивъ, искали се да се засили дейността на червата, тогава е нужно да се употребява гроздовия сокъ въ голѣмо количество, сжщо това при известнитѣ симптомни групи отъ Плестор-абдоминалисъ, хемороиди, запичане, хипохондрия, а сжщо тѣй и при хронически катарии на дихателнитѣ органи вследствие силна хиперемия. Въ такива случаи. кждето гроздовия сокъ трѣбва да се употреби като допълнително лекуване, при лекуване за разслабване съ минерални води, е нужно употребяването му въ свръзка съ стари храни и избягване отъ месо и въздържане отъ употребение на масъ. Както по рано тѣй и отъ ново време пиението на гроздовия сокъ се препоръчва при подагра и бжбречните болести (лажеръ)“.

„Сжщо и отъ болести, които сж придружени отъ висока температура, препоръчва Уфтелманъ гроздовата захаръ, тѣй като тя е последния физиологиченъ продуктъ при смилане нишестето и не ѝ е нужно понататъшно преработване за да се приеме въ кръвта“.

Проф. Д-ръ Блюберъ нарича безалкохолния гроздовъ сокъ единъ Лабзалъ за болнитѣ съ температурно повишение Той е виждалъ болни при които този сокъ дълго време е служилъ като главна храна.

Проф. Еуленбургъ препоръчва въ едно исследование върху „Сексуална неврастения“, едно употребение на безалкохолния гроздовъ сокъ на който всички пациенти се приучватъ съ удоволствие.

Споредъ Проф. Еуленбургъ неговото мнение, трѣбва всички хигиенисти и лекари да бждатъ винаги готови, тамъ кждето е нужно, да препоръчватъ гроздовия сокъ.

А когато вече стигнемъ до тукъ, да не оспорваме голѣмата хранителность на гроздето, какво може да кажемъ за най-важната му съставна часть, сокътъ, отделенъ отъ твърдитѣ, мжчносмилаеми семки и люспи!

Е добре, щомъ гроздовия сокъ, безъ другитѣ части на гроздето, има еднаква хранителна стойность, не ставали възможно да се продължи благотворното му влияние вънъ отъ есения сезонъ, цѣлата година и далечъ отъ специалнитѣ гроздови курорти, като се примине къмъ съхранение на чистъ гроздовъ сокъ. Вървамъ ще се съгласите съ менъ, че хиляди пжти по полезно би било за насъ и Българското лозарство, ако отделимъ въпроса за въздържателното и противъ алкохолно движение отъ другия, по същественъ, рентабилността на другитѣ методи за използване на гроздето.

Колко за пласимента на безалкохолното вино и сирупа нека не се грижимъ.

Америка презъ	1917 год.	изнесла	1500 тона	сухо грозде
„	1918 год.	„	28000	„ „ „
„	1919 год.	„	55000	„ „ „

Може за някога въздържателитѣ отъ спиртни питиета да се сметатъ за ненормални, но помнете, тѣ въ света сж много и броя имъ расте. Къмъ тѣхъ поставете броя на жените и децата. Извинете че се отклонявамъ отъ модерното днесъ, като преторжчвамъ и женитѣ да се свикватъ вместо съ всевъзможни измамливи, сладки и ароматни силни на спиртъ ликьори и др. тѣмъ подобни, съ чаша чистъ гроздовъ сокъ. Вярно е, че не подхожда за една префинена дама, запушила своята хубава цигара въ кабарета и др. да се поднесе вместо ликьора, чаша гроздовъ сокъ, защото въ много случаи биха се запазили съ това морала, и кесията, ала въ домакинствата гроздовия сокъ би станалъ много по лесно необходима храна стига да се приготви въ чиста и трайна форма. А за децата какво да се каже? Не ще повервате ако ви кажа, че две годишното ми дете презъ 1921 година, което почерпихъ наредъ съ всички домашни на софрата, съ донесената отъ Швейцария шира, непрестано, въ продължение на цѣла седмица се катери по етажерката и обръща бутилката дано некакъ пустне още отъ сладкото питие.

За благото вино, би било съвсемъ излишно да се говори на Софиянци, които по навикъ му се любуватъ презъ днитъ на гроздобера. Освенъ за вътрешна консумация, безалкохолно вино би могло да служи като единъ първостепенъ износенъ артикулъ за съседната намъ Турция, дето и безъ да се дава значение на въведения сухъ режимъ, сладките питиета, шербети и пр. оставатъ на почитъ. Но нетребва да се забравя и близостта на Русия, поставена пакъ подъ сжщия режимъ и лишена въ грамадната си частъ отъ условия благоприятни за развитието на лозята. Следъ всичко до тукъ, за да се постави на правилна и обективна преценка стопанско-икономическо значение на безалкохолното вино на нашата страна, необходимо е да се хвърли светлина върху рентабилността на тая нова за насъ индустрия. Въ Кооперация „Гъмза“ Сухиндолъ сж набавени вече необходимитъ за преработване на гроздето въ гроздовъ сокъ уреди и машини. Отъ списъка на последния който давамъ по долу се вижда, че почти всички сж необходими едновременно и за досегашното производство на спиртнитъ питиета. Такива сж напримеръ парния котелъ — за изпарване сждове пастеризатора, парнитъ вакуумни дестилатори за варене джибри и за гроздови сиропи и пр.

Така щото при едно голъмо стопанство, като това на „Гъмза“ производство на безалкохолно вино едва ли ще се обремени съ някакви особени разноски. Наистина съ храненито и експедицията на безалкохолнитъ вина, може да става само чрезъ наливяне въ бутилки и всичко това е сжпроводено съ разноски, които превишаватъ разходите за приготвяне на обикновенитъ спиртни вина, но нека се има предъ видъ, че още първата година, безъ да се чака дълго зрение, безалкохолно вино продадено по 5 лв. за 250 грама бутилка (наравно съ марсилската лимонада) ще дава по 20 лв. на литъръ, съ което ще се плаща пребогато и труда и всичко друго.

Сжщото вино наситено съ малко вжгледвуокисъ минава съ малко по висока цена, а съ повече CO₂ то представлява единъ редакъ десертъ и подъ името безалкохолно шумящо вино, дава рента еднаква съ тая отъ алкохолните шумящи и шампански вина. Една точка калкулация на производителната стойностъ на 1 литъръ безалкохолно вино, ще може да се даде идущата године, когато ще се пустнатъ въ движение доста-

вените за целта машини при Кооперация „Гжмза“, но както вече се каза, понеже машините служатъ и за други цели още отъ сега се предвиждатъ, че разходитъ специално за безалкохолно вино не ще бждатъ голѣми. Вакумните дестилатори ще се използватъ за варене на гроздовъ сиропъ, който се съхранява по лесно и въ по малко сждове. Разреденъ сиропъ съ толкова вода, колкото е испарена въ апарата, ще ни даде въ всяко време на годината безалкохолно вино, което може да се насища съ CO_2 , или да се остави на топло 24 часа съ винена мая да ферментира и ще даде едно отлично резливо питие.

За отделнитъ малки стопанства, наистина, ще бжде невъзможно да си набавятъ необходимитъ уреди и машини, за безалкохолни вина, но кооперирани могатъ да направятъ това което „Гжмза“ е сторила. Това впрочемъ се отнася не само до необходимитъ за тая индустрия инвентарни предмети, защото казахме по глѣмата частъ отъ тѣхъ сж необходими, за всяка модерна изба, независимо отъ това съ какво производство се занимава.

За Кооперация „Гжмза“ сж доставени следнитъ уреди и машини: 1. машини по безалкохолната индустрия:

а) Паренъ котелъ 4 атмосфер. налѣгане, 10 кв. метра нагреваема плоскостъ.

б) Пастеризаторъ за течности съ продукция 1800 литри въ часъ

в) Пастеризаторъ на бутилки 300 броя

г) Ръчни помпи $9/4$ цола, всичко за лв. 182,470.60

Горните машини могатъ и сж нагодени да служатъ за обработване и лекуване на алкохолните произведения: За заграване парните дестилатори, за топляне ферментационни отделения, испарване сждове, лекуване болни вина и пр.

2. Комплектна индустрия за шумящи вина сжстояща се отъ:

Машина за газирание

„ „ дозиране

„ „ затапване

„ „ зателване

„ „ кансулиране

„ „ турникетъ

„ „ турбушони, всичко за лв. 86983 50.

3. Камели 10 комилекта . . . 19941. —

Въ иалките лозарски стопанства въ Швейцария употребяватъ подвижни пастиоризатори, които се движатъ по време на гроздобера и съ известенъ наемъ стерилизиратъ ширата. Тамъ много отдавна се фабрикуватъ безалкохолни вина. Въ целата страна работятъ 8 фабрики и консумацията въ самата страна е взела широки размери. Едно отъ големите и по стари предприятия въ тая областъ имаше случая и щастието да посетя въ Меилень 22 к. м. далеко отъ гр. Цюрихъ, на брега на Цюрихското езеро.

Фабриката на Мейленъ представлява едно грамадно здание съ специаленъ железнопжтенъ клонъ до нея. Тя съществува вече отъ 25 години, произвежда и пласира главно въ Швейцария, Англия и Америка грамадни количества (200,000 — 300,000 литра) безалкохолно вино и овоцни консерви всяка година. Вината сж нѣколко вида: обикновено гроздово, ябалково, крушево, малиново и ягодово, полуимпрегнирано съ вжглероденъ двуокисъ отъ всевъзможни плодове и шумящи разни вина.

Приготовлението на виното става чрезъ стерилизация, безъ всякакви прибавки на чужди вещества. Съгласно съществуващите закони въ Швейцария, допуска се безалкохолно вино да сждържа до 0.5₀° обаче фабриката успява да произведе вино съ 0.3₀° спиртъ. Плодовете още пресни се пресуватъ и сока още пресенъ минава презъ единъ стерилизаторъ, следъ което се съхранява въ бѣчви. Експедицията може да се извърши само съ бутилки, които преди да се изнесътъ се подлагатъ на стерилизация. Бутилките се съхраняватъ на хладно мѣсто всякога повалени. Виното се пие хладно, по възможностъ истудено въ ледъ, чисто или примесено съ сода.

По вкусъ то представлява гроздовъ или овоценъ сокъ, въ пресно състояние, но съвършено бистъръ. Вкусихъ отъ различнитъ вина и останахъ инвѣнредно доволенъ. Особенно вкусно ми се видя шумящото безалкохолно вино. На въпроса ми, дали безалкохохолното вино може да се пласира въ размеръ, както алкохолните, посочиха ми опразнените си вече изби и една редица запитвания, както отъ Швейцарски купувачи, така и отъ други страни. Лично самъ видехъ една голѣма партида вино да се подготвя за експедиране

въ Англия. Етикета бе направенъ съ фирмата на единъ отъ представителитѣ имъ тамъ. Веднажъ вкусили децата и дамите отъ него, тѣ ставатъ най-усърднитѣ му консуматори и пропагандатори.

И днесъ още съ задоволство си спомнямъ голѣмата любезностъ, съ която ме посрещна Директора на заведението. Повече отъ десетъ различни проби безалкохолно вино, ненаситено, полу и напълно наситено съ CO₂, отъ различни плодове: грозде, ябълки, круши, малини и др. ми се поднесоха, а на тръгване за Кооперацията „Гжмза“ ми подариха нѣколко бутилки отъ сжщото вино. Преди да завърша реферата си, азъ повтарямъ, ще искажа дълбокото си убеждение, че нѣма да се намери въ света човѣкъ, който да отрича ползата отъ употребяването на безалкохолното вино, тъй като тѣ не сж друго нищо освенъ чисто гроздовъ или овощенъ сокъ.

Остава сега да се направи една по прецизна оценка, на стопанско-икономическата стойностъ на това ново питие, изобщо и частно за България, а това ще бжде възможно следъ като у насъ се направятъ първите опите. Трябва да заявя, че не съмъ фанатизиранъ привърженикъ на безалкохолните питиета, както сж редица наши специалисти спрямо спиртните питиета. Азъ съмъ за постепенното опознаване на широката публика съ тѣхъ и въ зависимостъ отъ размера на консумацията и рентабилността да се регулира производството имъ.

Едно по основно проучване на въпроса се налага, а за това частната инициатива не е достатъчна. Министерството на Земледелието и Държавнитѣ Имоти, трѣбва да вземе бързи мѣрки за това, за да може да изиграе ролята си, като върховенъ ръководителъ и организаторъ на земеделския поминакъ. Веднага трѣбва да се командирова единъ специалистъ въ Швейцария или въ друга европейска държава, който да проучи основно фабрикацията на разните безалкохолни вина, сиропи, сушено грозде и др. и следъ кратко време да се върне, заедно съ практикъ опитенъ майсторъ, съ когото незабавно да се започнатъ опити, при някои отъ държавните лозарски Винарски училища, или при някоя лозарска кооперация.

Необходимо е едновременно съ това да се дадѣтъ по законодателенъ редъ известни привилегии на лозарите производители на безалкохолни вина, сушено грозде и пр. Въ земеделскитѣ училища, катедрите и разнитѣ курсове да се даватъ познания по предметната индустрия.

Сжщо да се устрой въ столицата магазинъ за изложба и продажба на пресно грозде и бутилково вино отъ членовеѣ на лозарския сжюзъ, като се даде прилично мѣсто и за безалкохолнитѣ вина, грозде, мармаладъ сиропъ и пр.

Съ това завършвамъ реферата си, като заявявамъ че съмъ далечъ отъ мисълта да съмъ изнесълъ едно изчерпателно изложение на третирания въпросъ.

Ще бжда доволенъ, ако съ този си малкъ приносъ мога да заинтересувамъ деятелитѣ въ областта на лозарството, да проучатъ и дадѣтъ една правилна насока на зашегнатите на настоящия ми рефератъ въпроси.

В. П. Мариновъ.

Присаждане на постоянно мѣсто

(Отговоръ на въпросъ.)

Това присаждане въ зачалото на възобновлението се е употребявало въ голѣмъ размеръ, когато още присаждането на маса не бѣше усъвършенствувано, както сега, което чрезъ стратифицирането на прѣчкитѣ въ топли стаи дава възможность да се добиятъ добре споени лози и голѣмъ процентъ, който често пжти достига при благоприятни условия до 50—60 на сто и повече и не по-малко отъ 30 — до 35. Въ по-топлитѣ и южни страни то дава винаги по добъръ резултатъ въ отношение процента на прихващането, а въ по-хладнитѣ и студени климати, прихващането е по колебливо и често пжти недостатъчно, така че не може да се добие редовно и еднообразно лозе, защото неприхванатитѣ главини трѣбва наново да се допълватъ чрезъ дивачки или готови присадени лози. При това и прихванатитѣ лози не всички сж добре споени за да дадѣтъ здрави и яки главини и много впоследствие пропадатъ. Следователно, всичкото зависи отъ сполуката на прихващането, което не може никога да се осигури отъ каквито и да сж предохранителни мерки, понеже времето и

атмосфернитѣ влияния играятъ преобладаваща роль. У насъ съ изключение първитѣ години, когато още нѣмаше достатъчно готови присадени лози, мнозина лозари бѣха принудени да си направятъ лози по този начинъ, но много малцина отъ тѣхъ ще ви се похвалятъ че сж успели да направятъ добри лозя т. е. пълни и еднообразни. Това нещѣ рече, обаче, че не може човекъ при известни случаи да приложи този начинъ и при благоприятни условия и повече трудъ и грижи да добие добъръ успехъ. Въ повечето случаи за сега присаждането на мѣсто се употребява при попълване на пропадналитѣ главини въ лозето, като се насади дивачка и на следующата година се присади или пъкъ когато се налага да се замени една неплодородна главина или не добъръ сортъ съ другъ, на каквато възраст и да бжде тя.

Присаждането на мѣсто се извършва по следуюция начинъ:

Мѣстото около лозитѣ се открива на 20—30 с. м, дълбочина и достатъчна широчина за да може да се работи свободно, следъ което се исчиства подложката и съ остъръ ножъ или секаторъ се отрезва подложката нѣколко сантиметра надъ коленцето като се гледа отреза да бжде горе — доле на равно съ повърхнината на земята. Ако подложката е по тънка и може да и прилегне, калемъ прави се внимателно цѣлъ разрезъ; следъ това калемътъ съ 1 или 2 пжпки се подрезва клинообразно и се вмѣква въ подложката, като се гледа да прилепнатъ добре странитѣ или най-малко едната. Завързва се съ канапъ или рафия, безъ да има нужда отъ никакво замазване, но и да се намаже малко съ овощарски мехлемъ не вреди нищо. (фиг. 1) Следъ това се зарива главината заедно съ присадникътъ съ ровка земя на 7—8 с. м. ако почвата е много глинеста или твърда, добре е да се прикрие калемътъ съ прѣстъ, разбъркана съ пѣськъ.

Когато подложката е по-стара и подебела, прави се или половинъ разцепъ на едната страна, гдето се поставя само единъ калемъ. или два разцепа на двете страни за два калема. този последния се прави клинообразно само къмъ едната страна и се вмѣква въ разцепнината, като се гледа да прилепне на равно съ подложката, следъ това се завързва

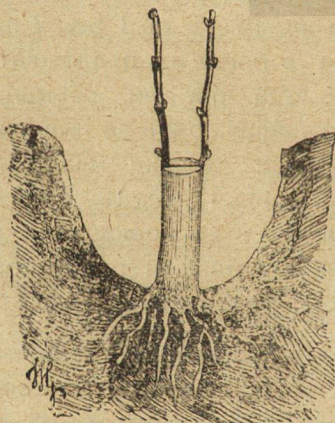
и се зарива съ пръстъ както по горе (фиг. 2) Често пжти не става нужда да се завързва, защото подложката като дебела стяга добре присадника.

Може да се разцепи подложката по цѣлия отрезъ и да се турятъ два калема от страни, и се образува по голема разцеплина. За да не влезе вода, туря се между двата калема

Фиг. 1.

едно парче отъ прѣчка и се замазва съ овощарски мехлемъ или съ глина ¹⁾

Фиг. 2.

Прихванатитѣ добре лози бързо се развиватъ и буйно растатъ; на втората година още даватъ доста плодъ. Направенитѣ съ това присаждане лозя сж трайни и здрави както и отъ готовитѣ присадени лози.

Понататѣшнитѣ работи първата година се състоятъ въ редовното окопаване на лозето и единъ два пжти се отриватъ за да се чистятъ роснитѣ коренчета ²⁾ Къмъ края на

¹⁾ Или каша отъ вода и печена хума (Б. Р.)

²⁾ И всички издѣнки отъ дивачката.

Августъ лозитѣ се откриватъ съвсемъ до присаденото мѣсто. Като покаратъ лѣтораститѣ, трѣбва да се прѣскаатъ съ борделезовъ разтворъ редовно за да се предпазятъ отъ пероноспората.

При тънkitѣ подложки вмѣсто разцеплина може да се употреби английската копуляция съ язичета, която дава още по добри резултати, но по мжчно се работи.

Времето за присаждането е отъ 15 Мартъ до края на м. Априлъ; подложкитѣ и да сж се развили малко не вреди нищо но калемитѣ трѣбва да бждатъ запазени, а не развити. Препоржчва се, когато ще се прилага това присаждане, ако може подложкитѣ да се приготвятъ презъ зимата: Декември, Януарий или Февруарий, когато резервнитѣ храни сж още въ коренитѣ, а самото присаждане да става презъ пролетѣта.

3. АНГЕЛОВЪ.

Предварителна рѣзидба

Тукъ, въ с. Бела Черкова, отъ десетина години се практикува една предварителна рѣзидба на лозята, която не е позната никжде другаде, освенъ отчасти отскоро въ Сухиндолъ и Михалци по подражание на нашитѣ лозари. Понеже много пжти сж ме питали лозари отъ други мѣста за тая рѣзидба, азъ решихъ да дамъ описанието ѝ тукъ, за да я знаятъ и опитатъ всички, които се интересуватъ.

Тая рѣзидба се прави веднага щомъ се стопи напролѣтъ снѣга и има изгледи, че неще има вече студове. Обикновено презъ м. Мартъ съ ножици се орѣзватъ всички пржчки на лозитѣ надъ прѣстъта на заровенитѣ чукани, като се прави сметка само да не е много ниско и повреди за редовна рѣзидба. Въ тая работа нѣма никакво изкуство и може най-простъ работникъ да я извърши, безъ да сбѣрка нещо. Целѣта на тая резидба е да се скжсятъ пржкитѣ и заздравятъ ранитѣ, преди да се е раздвижилъ сока на лозитѣ, вследствие на което да се развиятъ по-рано долнитѣ пжпки, отъ които очакваме плодъ. Разбира се, че одравянето става когато одравятъ всички, безъ обаче да се прави окончателната резидба.

Втората редовна рѣзидба се прави много по късно следъ отравянето, когато пжиките сж се добре развили и реситѣ се вече очертаватъ. Това у насъ е срещу Гергьовденъ. Тая рѣзидба се състои въ премахване излишнитѣ пржчки и чепове и скратяване останалитѣ пржчки, които сж дължки.

Ползата отъ предварителната рѣзидба е:

1) Предизвикватъ се съ двѣ седмици по-рано покарването на ласторитѣ, а съ това и по-рано узряване на гроздето.

2) Избягва се плакането на лозитѣ, което често пжти е вредно и опасно отъ измржване.

3) Регулира се редовна реколта, защото при окончателната рѣзидба реситѣ се виждатъ.

4) Резидбата става по лесно, защото чуканитѣ съ отрѣзани пржчки добре се виждатъ, а освенъ това пржстъта е паднала и не се повреждатъ ножицитѣ.

5) Орането и одравянето става по лесно, защото няма дългитѣ пржчки да пречатъ.

Разбира се ако си служи лозаря съ плодни пржчки, тѣ се оставятъ не рѣзани при предварителната рѣзидба.

Тая предварителна рѣзидба, неще съмнение, може да има своитѣ дефекти. Предполага се, че може някога да измрѣзнатъ раноразвититѣ се лѣторасты. Такова нешто у насъ още не се е случвало. Освенъ това, съ тая рѣзидба чукана бързо се подига и става нужда всеки 3—4 години да се понижаватъ чеповетѣ.

Нека помена и тукъ за другъ родъ предварителна рѣзидба, която у насъ се практикува успешно макаръ и въ малкъ размѣръ. Тая рѣзидба се състои въ едно почистване на чуканитѣ отъ излишнитѣ пржчки и чепове, които се чистятъ при окончателната рѣзидба. Това се прави съ цель за економия на пролетната рѣзидба, която е по скжпа, но има и своитѣ ползи за плода. При тая рѣзидба ранитѣ на лозитѣ заздравятъ още есенъта и напролетъ лозата се развива по рано, бива по-силна и съ повече плодъ. Препоржчва се повечето на слабитѣ лозя и тия, които ще се използватъ съ висока резидба или на десертнитѣ сортове. Направена, обаче, на силни лозя, особно на подложката монтикола, въ първитѣ години предизвиква изресяване.

Това есенно почистване на чукана у насъ се прави, следъ гроздобера 10—15 дни — около 15-й—20-й октомврий. но може и по-късно, ако лозето не е заринато.

Сжобщавамъ тая резидба за да предизвикамъ у други лозари възражения или потвърждения по нея, ако има нѣкои да сж я практикували.

Б. Р. Понеже авторътъ на статията предлага на критика този начинъ на рѣзитба, ние ще се изкажемъ по него. Ние не виждаме преимуществата на тази предварителна „рѣзитба“, ако може да се нарѣче такава, за да оправдае допълнителния трудъ, който се влага. Ние предполагаме, че тя се извършва рано, преди да е тръгнало сокодвигението. Ранитѣ не могатъ да заздравеятъ; може би авторътъ иска да каже, че ще се запущатъ и ще се избегне плаченето. Ние вѣрваме, че лозата пакъ ще плаче, защото дървесиннитѣ цевии не ще иматъ врѣме да се запущатъ, както това става при есенната рѣзитба. Покарването на пжпкитѣ нѣма да стане по рано отъ това на рѣзанитѣ по обикновенъ начинъ наесень или рано напролѣтъ дози.

Дефектитѣ на този начинъ на рѣзване сж много. Оставятъ се много чепчета, които покарватъ и ненужнитѣ лѣторастии изтощаватъ главината за смѣтка на нужнитѣ. до момента на окончателната рѣзитба. Понеже чепчетата ще се оставятъ обикновено високо — може би на 3 — 4 — 5 очи, горнитѣ ще се развиятъ и както бележи г. Ангеловъ, главината бърже ще се вдигне и ще се наруши нейното равновесие. Късното прочистване срещу Гергьовденъ ще събори много филизи. Може би при тази рѣзитба лозата да даде малко по-вече плодъ, понеже се оставятъ високи и най-плодни чепчета, но ние имаме други начини на рѣзитба, съ които се постига този резултатъ безъ да разваляме симетрията на главината Тѣй че въ този начинъ на рѣзитба не виждаме нѣкакъвъ напредъкъ, който да заслужава вниманието на лозаритѣ.

П. ТОДОРОВЪ.

Сланата

И тоя въпросъ не е останалъ незасегнатъ въ нашето списание. У всички убеждението е едно, че за да се предпазимъ отъ слана, изисква се късно отравяне, късно рѣзане. Немога да възприема напълно това мнение. Първо, защото отъ редъ наблюдения съмъ забелязалъ, че сланата пада обикновено кжде 15 — 16 Априлъ, а само презъ 1903 г. падна на 19 Май и 1923 отъ 21 Мартъ до 2 Априлъ. Кой до това време ще държи лозето си не отринато и непорѣзано, а и да иска неможе, защото лозето ще изкара изъ земята или най-малко пжпкитъ ще набъбнатъ и при едно откриване лютото пролѣтно слънце ще ги попари, както ще попари и рано откритото и порѣзано лозе, само че то ще има вече ластари. Знае се, че сланата нещади и най-долнитъ пжпки, колкото и да сж малки и еднакво почерневатъ и опадатъ, както и голѣмитъ ластари на есененитъ или рано порѣзани лози.

Второ, ако приемемъ даже, че съ късното отравяне и порѣзване ще се избегне сланата, пакъ не бихъ се съгласилъ да чакамъ преминаване сезона на сланитъ. Наистина късно резанитъ лози даватъ и повече плодъ, но лозата се изтощава безъ време. Най-важното въ случая е, че за късно порѣзанитъ лозя вегетациония периодъ е малкъ и при една късна пролетъ, каквато бѣше 1919 г., гроздето ще остане неузрело. Тази година вина редко имаха 9^о спиртъ. Повечето бѣха между 7^о и 8^о. Нашитъ мѣста неможемъ сравни съ Гърция и Алжиръ, гдето отъ изобилнитъ топли дни гроздето се обржща на стафиди. Това ме е накарало да бързамъ всека година съ рѣзането, като есеня или режа въ ранна пролетъ, като игнорирамъ загубата отъ сланата. Въ единъ периодъ отъ 26 години съмъ посрещналъ 8 слани и нѣкои чувствителни повреди несъмъ понесълъ.

Въ 1923 година сланата доде на 21 Мартъ. Бѣхъ порѣзалъ половината си лозе; спрѣхъ рѣзането да мине сланата. Резултата бѣше еднакъвъ: и рано рѣзанитъ и късно рѣзанитъ — следъ сланата, въ края на Априлъ, еднакво пострадаха. Изгубиха се цѣли рамена, а некжде и главини. Въ някои лозя забелезахъ да се чернеятъ цели табли отъ из-

схнали пръчки и главини. Обяснихъ си това не само съ сланата, но и отъ голѣмото сокоизтичане при рѣзане въ топли дни при резка промена на температурата. На сжщото мнение бѣше и покойния Цветко Пеневъ, когото посетихъ въ държавното опитно поле презъ миналото лѣто.

Противъ сланата едно само средство зная — пушенето. Практикувалъ съмъ го, дава резултати до некѣде, но трудно изпълнимо. Бихъ желалъ да зная тия, които кжсно отриватъ и рѣжатъ какви резултати сж получили, Избегнали ли сж атакитѣ на сланата и има ли нѣкаква свързка съ узреването на гроздето.

Отпразнуването на лозарския празникъ „Зарезанъ” (Св. Трифонъ).

Навсѣкждѣ, въ по-важнитѣ лозарски центрове, празникътъ „Св. Трифонъ Заразанъ“ е билъ отпразнуванъ тази година най-тържествено и весело. Това явление констатираме съ задоволство, защото то показва, че и у българския лозаръ най-после заговорва чувството на солидарностъ. Не ка по този случай всички лозари се сближатъ и съ общи усилия заработятъ за заздравяване лозарството и защищаване неговитѣ интереси.

Ние съжеляваме, че поради многото и важенъ материалъ, сме принудени да отбележимъ само накратко какъ е станало отпразнуването на Заразанъ въ различнитѣ центрове, безъ да можемъ да поместимъ обширнитѣ описания на нашитѣ добри дописници.

М. Търново. — Празникътъ св. „Трифонъ Заразанъ“ се отпразнува въ гр. М. Търново най-тържествено. Още отъ призори, камбаннитѣ звонове на градската църква поканиха лозаритѣ на литургията и молебена, които се отслужиха по случай патронния празникъ „св. Трифонъ“. Следъ отпускъ на църква всички задружно се отправиха въ градското читалище, кждѣто се държаха реферати и сказки, относно лозовата култура. Следъ обедъ бе приготвена другарска среща на чаша вино, следъ която се почнаха хора, които развеселиха и най-заспалото сърце; като следъ това начело съ местната музика - гайдата - свирейки подходящата пѣсень: Ой

е, лозе съ бѣло грозде и пр. направиха манифестация до най близкото лозе, кждѣто се направи обичая: обрязване на лозови пръчки. Следъ като манифестацията продължи изъ града до 5½ часа, свърши се съ едно взаимно благопожелание за догодина празника да се отпразнува по-тържествено и весело.

И въ **Лѣсковецъ**, празника св. „Трифонъ“ се отпразнува тържествено. Въ съгласие на кметството и училищното настоятелство, празника биде обявенъ за мѣстенъ народенъ празникъ. Учрежденията и дюкянитѣ бѣха затворени, окичени съ националенъ флагъ, а въ църквата присѣдствуваха всички ученици заедно съ учителитѣ си. Следъ отпускъ на църква всички лозари, на чело съ знамена, направиха една манифестация изъ града. На края на града на едно лозе се извърши зарезването.

Вечертъта се устрои за желающитѣ лозари другарска среща съ обща вечеря, която продължи при-най весело настроение до късно презъ нощта.

Въ село **Кортень**, празника св. „Трифонъ“ се отпразнува въ лозята въ мѣстността „Вѣтрень“, кждѣто се отслужи молебень. Следъ молебена се извърши зарезването на лозята въ всички местности. Къмъ 12 часа празнующитѣ се завърнаха въ село, кждѣто бѣше приготвена трапеза съ традиционния български курбанъ, следъ което се започнаха веселия и хора. Произнесоха се сжщо речи, за значението на празника. Събраха се 600 лева, които съ пощенски записъ се изпратиха.

Въ **Сухиндолъ** празника на лозаритѣ св. „Трифонъ“, Зарезанъ се отпразнува много весело. На 13 вечеръта срещу зарезанъ местното Лозаро-винарско дружество даде своята традиционна вечеринка, която бѣ добръ изпълнена. Накрай се разигра лотария съ лозарски и винарски предмети.

Горна-Орѣховица. — И тая година въ града ни патронния празникъ на лозаритѣ „св. Трифонъ“ се отпразнува съ подобающата църковна литургия и водосветъ въ църквата „св. Атанасъ“, останала споредъ преданието още отъ царъ Борисъ I. Следъ водосвета се държаха подходящи рѣчи за значението на празника въ духа за преуспѣване на лозарското дружество въ контактъ съ общия съюзъ на лозаритѣ и винаритѣ, да се работи за пълния успехъ и напредъкъ за

реализиране лозарскитѣ идеи и пр. Следъ това г-нъ Георги Сираковъ е казалъ нѣколко думи за развитието на новото лозарство.

Б. Черква. Въ с. Бѣла черква празника е билъ отпразнуванъ най-весело, като е имало и устроени тържества — надбягване съ коне, забави и пр. Не е липсвало и хубаво ядене и пиене.

Фердинандъ. И въ Фердинандъ празника св. „Трифонъ“ зарезанъ се отпразднува много весело. Въ 10 часа сутринъта всички лозари отидоха изъ лозята, кждето извършиха традиционото зарезане. Следъ това, събрани заедно отидоха, въ Ив. Илиевъ, който има първото посадено американско лозе, на почивка и опитаха вината му.

Вечеръта всички лозари съ семействата си се събраха въ читалищния салонъ. кждето занесоха вечерята си и задружно подъ звуцитѣ на народната музика гийдата и кавала прекараха до късно презъ нощъта.

Поздравителни телеграми, получени въ съюза по случай празника „Зарезанъ“

Бръстовица. Бръстовишкитѣ лозари, празнувайки Зарезанъ, отправятъ погледитѣ си къмъ своя защитникъ съюза и вервайки въ сдружената сила на лозаритѣ, канятъ последнитѣ да организиратъ всички, ако искатъ да дочакатъ по-скоро подобрене на положението.

За празнуващитѣ: Китовъ, Шоповъ, Велевъ, Павловъ

Перушица. Днесъ следъ отслужване молебень многолюдно събрание на лозаритѣ не бивалъ ентузиазмъ. Дерзайте за отстояване нашитѣ идеали. Поздравяваме Ви съ празника

Председателъ: Андреевъ,

Ямболъ. Ямболци поднасятъ Вамъ и на всички лозари въ България поздравления за св. „Трифонъ“. Кооперативната идея обединява все повече труженици на мотиката и ножицитѣ, но скоро ще видимъ нашия идеалъ кооперативна изба собствена. Вие отъ тамъ прѣскайте все повече светлина Лозарска коопераци „Гроздъ“

Б. Черква. Получихме поздрава, благодаримъ. Снощи голѣмо събрание, стегнахме дружеството, суми постѣпватъ утре тържествено празнуване за честта на поминѣка и тържеството на съюза. Вие дръжте здраво на резолюциитѣ, здравейте.

За дружеството: Ангеловъ

Месемврия. Поздравяваме Ви съ празника. Днесъ събрани празнуваме най-тържествено патронния си празникъ.

Председатель: Атанасовъ

Карабунаръ. Събрани на заседание по случай патронния празникъ приветстватъ Ви Карабунарскитѣ лозари, като пожелаватъ преуспеване на дѣлото и дългоденствие на съюза за водене къмъ по-светло бъдаще.

За групата Лазаръ Гюровъ.

Дупница. По случай лозарския празникъ св. „Трифонъ“ Дупнишкото лозарско дружество, присѣдинявайки се къмъ общитѣ цѣли на съюза Ви поднася поздравитѣ си.

Лозарско дружество: „Памидъ“

Варна. Приемете и нашитѣ поздравии по случай св. „Трифонъ“, заедно съ благодарноститѣ на лозарския светъ за неуморнитѣ ви грижи по преуспеване на дѣлото.

Председатель: Стояновъ.

Злокучене. Тържествено отпразнувахме св. „Трифонъ“ въ с. Злокучене. Събрани 762 лева.

Гито Първановъ

Станимака. Днесъ Станимака гърми отъ небивали тържества по случай зарезанъ. Само 8 курбана изъ разнитѣ махали. Значкитѣ нестигнаха. Здравейте.

Секретарь касиеръ на лозарското дружество и кметъ на града: Цвѣтковъ.

с. Орѣховица. Лозаритѣ отъ Орѣховица, празнувайки тържествено патронния празникъ на лозарството чрезъ менъ като ви поздравляватъ, приканятъ ви да вдигнете високо девственото лозарско знаме на което подъ сѣнката всички български лозари намиратъ подслонъ.

Ура: Шиваровъ.

Сливенъ. Празнувайки нашия патроненъ празникъ и тоя на лозарския съюзъ най радушно и масово, приветстваме ви най сърдечно и пожелаваме съюзната и кооперативна идея да напредватъ и се ширятъ между всички лозари въ цѣла България. Да живее сдружението.

Кооперация „Шевка“ и лозаритѣ

Липница. Лозаритѣ отъ с. Липница (орханийско) празнувайки празника най тържествено ви изпращатъ възторжени поздрави и пожелания.

За лозаритѣ: Никола Тошовъ.

Близкитѣ и далечни цѣли на лозаритѣ

(Рѣчь, държана на празника „Св. Трифонъ“ отъ Н. Минковъ — с. Сухиндолъ)

Драги Лозари,

Не радостни, а дълбоко загрижени, ние сме се събрали тази вечеръ на традиционната наша вечеринка. Черната стихия отъ 20 юний притиска и тормози нашия духъ и не дава да процъфти въ сърцето ни оная веселостъ, съ която сме свикнали да посрещаме лозарския празникъ „Зарезанъ“ Неописуема тъга днесъ цари въ всѣко лозарско домакинство, тъга за напразно изразходени презъ миналото лѣто трудъ и грижа за неизвестното бъдаще. Измъчени, отрудени, притиснати отъ нечувана финансова криза при създадени вече културни нужди, ние приключваме зимната си почивка съ надежденъ взоръ въ бъдащото.

И когато сме се събирали да празнуваме този пределенъ празникъ на зимната почивка и безмернитѣ лѣтни усилия не е ли уместно, драги лозари, като си дадемъ отчетъ за настоящето, да поставимъ една преценка на цѣлитѣ и задачитѣ, които ни предстоятъ.

Нешастията носятъ разочарование, а разочарованието — упадѣкъ.

Съ малка охота виждамъ азъ да се говори за основния нашъ завещанъ отъ прадедитѣ ни поминѣкъ.

Ежедневната грижа за подобрение и разширение на лозята ни, днесъ се замества съ проекти за въвеждане други култури — цвѣкло, тютюнъ, маслодайни растения и др.

Следъ редицата добри лозарски години, достатъчна беше една неурожайна, да внесе смутъ въ стопанството ни.

Но нека не се забравя, че онова, което е резултатъ на вековни опити, не се подава на бързи и недомислени промени.

Всѣка земледѣлска култура дири подходящи почвени и климатически условия и щомъ ги намери, като младенецъ въ люлка тя се развива.

Лозарството е било и ще бжде главенъ поминѣкъ на Сухиндолеца и нека не се приспиваме съ мисълта, че постороннитѣ култури, които съ полза могатъ да се въведатъ въ всѣко наше стопанство, ще могатъ да заместятъ лозята ни.

Лозари сме си родени и лозари ще си мремъ, ще дойдатъ години по весели за насъ. На петъ години, четири биватъ добри лозарски. Ще увиснатъ пакъ тежки гроздове на родливитѣ наши лози, ще затупти пакъ весело измжченото ни сърдце.

Въ нивата на голѣмитѣ грижи ще процвѣтатъ и радости, ще видимъ плода на нашия копнежъ. Но нека се помни добре, лозаря днесъ е зле поставенъ въ очитѣ на нашето общество.

Положението на лозарското съсловие се надценява, и въ наша вреда се отождествява съ това на крѣчмаритѣ — спекуланти.

И записани въ отдѣлнитѣ си ежедневни стопански грижи, разпокъсани, ние оставаме да се създаде за насъ едно пакостно за поминѣка ни обществено мнение, че високия данѣченъ товаръ неможе да бжде за насъ непоносимъ.

И въ голѣмата борба за самосъхранение, въ водовъртежа на стопанскитѣ противоречия, ние стоимъ безучастни къмъ собственната си участъ.

Въ едно време, когато всички съсловия бързатъ чрезъ общо дружно отстояване на поминѣчнитѣ си интереси да се закрепятъ и добиятъ максимумъ облаги, тогава, когато ваксаджий, файтонджий и коминочистачи дори сж подали взаимно ржка и образуватъ мощни организации, ние лозаритѣ все още нехаемъ.

Подъ тяжеста на големитѣ наши неволи само охкаме и се ваикаме, безъ да подозираме, че нашитѣ конкуренти, спиртни и бирени-сплотени въ здрави организации непрестанно

водятъ борба въ ущърбъ на нашето производство, да извоюватъ по-добъръ пазаръ, по-високи цѣни за своитѣ произведения.

Тѣ работятъ съ всички сили за покачване акциза на нашитѣ произведения.

По единъ околѣнъ пѣтъ можахъ да узная, че тая година прѣзъ лозарскитѣ конгреси подъ давлението на спиртовари и пивовари се е сжздало въ меродавни финансови кръгове настроение за увеличѣние акциза на виното. На мене се падна честта да отида заедно съ професора по лозарството Неделчевъ и покана министъра на финанситѣ да присѣдствуватъ на конгреса ни и тамъ повторно се убедимъ въ истинността на това, което се говори относно увеличението на акциза.

Конгреса се занима съ редъ въпроси и взе съответни резолюции. Едно подробно изложение дадено отъ управителния сѣветъ на Лозарския Сѣюзъ спомогна да се отстрани голѣмата опасностъ отъ едно четворно увеличѣние на акциза.

Като е дума за голѣмитѣ опасности, които застрашаватъ нашия поминѣкъ, не трѣбва да забравяме и редицата още открити и неразрешени за съсловието ни задачи.

Макаръ сега да сме подъ гнета на голѣмия неурожай, не трѣбва да забравяме, че не ще бжде далечъ деня, когато едно свръхпроизводство може да затрудни положението ни.

Петиотизацията, която стана причина за голѣмата лозарска революция въ Франция презъ 1907 год. не ще закъснѣе да укаже своето пакостно влияние и у нас, още повече, че следъ преминати войни, морала въ нашия народъ е така падналъ, че и най-добре написани закони не ще ни донесатъ ефикасна помощъ.

А какво да се каже за изникналото и у насъ прѣди нѣколко години противо-алкохолно движение.

Това движение следъ като застраши Българскитѣ лозари, откри имъ едновременно нови хоризонти, като извика на животъ съвсемъ нови методи за преработване на гроздето.

Въ свръзка съ това за Българското лозарство стоятъ днесъ открити нови и твърде много обещаващи проблеми.

Сжздаване на гроздови курорти (лечебни места), Traubenkurort), сушене на грозде, сжхранение на прѣсно грозде

за зимния сезонъ, гроздови мармелади, безалкохолни вина, обикновени, полуимпрегнирани съ CO_2 и напълно наситени — шумящи.

Ами колко още задачи ние отминаваме незабелязани.

И другъ пжтъ съмъ отбелязвалъ — съ лозарството ние сме доста напредъ, ала въ винарско отношение ние бжлгаритъ сме една голъма нула.

Винарската ни индустрия е стигнала до тамъ, че за разни банкети и първостепенни локали въ големитъ градове става нужда да се изписватъ вина отъ странство.

Но ние неможемъ да се отклонимъ отъ пжтя, изминатъ отъ западнитъ лозарски центрове.

Следъ като си създадемъ достатъчно лозя, безъ друго ще минемъ къмъ лозарската индустрия. Следъ войната, особено въ последнитъ две години, Бжлгарската индустрия вжрви съ бжрзи крачки напредъ.

Въ това отношение к-я „Гжмза“ съ своитъ опити ще изиграе пионерската си роля, за това заслужава да намери нашата морална подкрепа.

Вместо кервани съ сурово необработено вино, въ варели, ние скоро ще започнемъ да изнасяме бутилки съ най-финни, отлежали чисти натурални, медицински, алкохолни и безалкохолни вина.

А какъвъ превратъ въ стопанството ни би довело едно прокарване на проектираната железопжтна линия.

Дали не бихме могли да създадемъ всредъ нашитъ красиви, добре залесени хжлмове, чудесни гроздови курорти, които да привличатъ ежегодно маса любители на гроздето.

Въ тоя редъ на мисли, колко още цъли за едно близко и по далечно бждаще бихме могли да поставимъ на лозаритъ за разрешение.

И вместо да се отчайваме въ тая лоша за насъ година, нека издигнемъ увисналитъ си глави и смело и гордо да закрачимъ напредъ по пжтя на прогреса.

Да се подготвимъ за големия пжтъ, който се открива предъ насъ, драги лозари. Преди и надъ всичко тръбза да поставимъ защитата на нашитъ професионални и поминъчни интереси.

Двесте хиляди бжлгарски лозарски семейства сплотени чрезъ Лоз. Винарското Дружество въ единъ мощенъ Лозар-

ско Винарски Съюзъ трѣбва да застанатъ наредъ съ картеланитѣ наши конкуренти като единъ човекъ за опазване на лозаря отъ всѣкакви беди и за разчистване на всички спънки за развитието на родното ни лозарство, отъ кждето и да идатъ тѣ.

Здружавайте се лозари и съ това давайте моралната си и материална подкрепа на верния стражъ надъ лозарскитѣ интереси, съюза на Българскитѣ Лозари-Винари въ София. Не оставяйте събитията да ви изпреварватъ и изненадватъ

Отъ васъ не се искатъ голѣми жертви.

Съ 1/100 отъ онова, което разходвате за други луксозни цѣли, Вие ще бъдете членове въ местното Лозарско-Винарско Дружество. А повече отъ това за сега не се иска.

Това ще бжде първата и решителна стѣпка къмъ разрешението на големата редица споменати и неспоменати днешни и утрешни проблеми на лозаря.

Съ надежда да доживѣемъ по весели и щастливи дни ние сега ще се веселимъ.

Нека не губимъ вѣра, че за Сухиндолъ ние скоро ще запѣемъ песенъта на рейнския лозаръ:

Само на Рейна бихъ желалъ да се родя
Тамъ да живея и тамъ да бжда погребенъ
Тамъ, дето баиритѣ носятъ лози
А лозитѣ златното вино.

Положения, които трѣбва да легнатъ въ закона противъ фалшификацията на вината и другитѣ гроздови произведения.

Много се е писало и говорило противъ фалшификацията на вината, ала на практика нищо осезателно не се е почувствувало отъ лозаритѣ-винари производители. Техниятъ трудъ най-безмилостно е бивалъ ограбванъ отъ търговцитѣ складажи и на вина и кръчмари. Тѣ всѣкога сж имали възможность съ малко закупено грозде да произвеждатъ голѣмо количество вино благодарение че разполагатъ съ капитали, за да закупватъ захаръ за вино. Направили вино отъ вода: джибри и захаръ, тѣмъ имъ е износно да конкуриратъ про-

изводителитъ винари на чисто натурални вина. И какви сж последствията отъ това? По време на гроздоберъ се явяватъ малко купувачи, а много продавачи, защото производителитъ иматъ нужда отъ пари вследствие на което купувачитъ-търговци и кръчмари подбиватъ цѣната на гроздето, И второ нѣщо. Докато складажиитъ на вина не продадатъ своето по изкуственъ начинъ приготвено вино, дребнитъ производители не могатъ да продаватъ нито ведро. Така стана и тая година. При всичко че миналата година не бѣше благоприятна за лозаритъ, защото въ много лозарски центрове лозята пострадаха отъ градушка, а нѣкъждъ отъ маната, то пакъ пазаря на виното е слабъ. Търговцитъ и кръчмаритъ пакъ съумяха на времето да си приготвятъ доста вино по изкуственъ начинъ, а сега производителитъ на чиститъ натурални вина се вайкатъ, че нѣма кому да си продадатъ виното.

И това е при една не лозарска година. А какво би било положението на лозаритъ при едно повсемѣстно плодородие на грозде въ царството ни?

Ето ти една лозарска криза! А за избѣгване на подобна криза, освенъ съюзяването на лозаритъ въ лозарски изби, нуженъ е единъ ефикасенъ законъ противъ фалшификацията на вината и другитъ гроздови произведения, въ които безъ друго покрай другитъ положения да легнатъ и следнитъ:

а) Всѣки купувачъ на грозде и шира по гроздоберъ или по рано за приготвяне на вино да води тефтеръ отъ ко-го какво количество грозде купува, като на продавача дава документъ за купеното грозде.

Тоя документъ продавача прилага при декларацията за облагане съ данѣкъ върху дохода.

б) Акцизнитъ власти при измѣрване вината на търговцитъ да се справятъ и съ тефтеритъ имъ за измѣреното количество вино. За намѣреното въ повече отъ 5% да имъ се съставя актъ, като вино, произведено по изкуственъ начинъ.

в) Да не се позволява на никой винарь да държи джибритъ заедно съ ширата въ буриитъ.

г.) Джибритъ да се изтискватъ съ преса само въ пристѣствието на финансовата власть.

По този начинъ смѣтаме, че ще може да се ограничи фалшификацията на вината и ще се запазятъ производителитѣ лозари отъ експлоатация.

За прокарването на тия положения въ закона ще трѣбва да се застъпи Сюзата на българскитѣ лозари-винари часъ по-скоро.

гр. Лѣсковецъ, 24. I. 1924. г.

Г. Георгиевъ

Резолюции и др. отъ лозарскитѣ дружества.

Резолюция.

с. Орѣховица, Старо Загорско. Днесъ на 26 Януарий 1924 год., селянитѣ лозари отъ с. Орѣховица Старо Загорска околия на брой 400 души, събрани въ общинското ни училище подъ председателството на Диню Ив. Черноколевъ секретаръ Къни Христовъ и членове Василь Ч. Шиваровъ и Спасъ Мартиновъ. За обсъждане положението на Българския лозаръ. Разгледаха се всички митарства презъ които до днесъ е миналъ лозаря, липса на опитностъ и знание отъ самитѣ собственици, слабата подготовка на лозаръ агрономитѣ, липса на доброкачествененъ и количествененъ материалъ, слабъ винарски кредитъ, имитация на вината, игра на цѣнитѣ съ спирта, слабата подготовка на облагателнитѣ данъчни комисии, които за да се покажатъ ревностни изпълнителни на министерскитѣ заповѣди, безъ да сж се вслушвали и вслушватъ въ гласътъ на представителитѣ на лозаритѣ сж поставяли всички лозя подъ еднакъвъ знаменателъ и сж ги облагали баснословно, като сж докарали лозарското съсловие да плаща „не чутъ“ не вижданъ“ до днесъ седемъ пѣти данъкъ за едно производство; отъ друга страна скъпата и липса на работна рѣка за риголване и пр. спиратъ бързия развой на лозарството. Не малко зловрѣдно се отразява липсата на врѣме синъ камъкъ вследствие на което голѣми жертви дава лозаря и най-сетне страхътъ отъ позволяване вносъ на чужди вина. Като се обсъжда (обсъдиха) всички въпроси обстойно и изчерпателно събранието единодушно

Р ъ ш и:

Натоварва бюрото на събранието да поднесе настоящата резолюция чрезъ делегатитѣ отъ селото на лозарския конгресъ на постоянното присъствие на Българ. Лозарски Съюзъ съ молба да ходатайствува предъ респективнитѣ министерства за следующето,

1) Да не се позволява на никаква цѣна вноса на чужди вина въ страната ни.

2) За неотложното създаване и прокарване още въ тази сесия на Н. Събрание законъ противъ имитацията на вината, както и строгото имъ придържане и правилно прилагане. 3) Данъка върху лозята да се нагоди тъй както да отговаря на доходността имъ съ мѣстото и вместо седемъ да остане или се събере въ единъ. 4) Да се иска цѣната на спирта да се не намала, а напротивъ увеличи.

5) Да се ангажира Б. З. Банка да достави съ врѣме синъ камъкъ на всички лозари, като не се оставятъ лозаритѣ, на експлоатацията на частнитѣ лица. 6) Да се донася синия камъкъ отъ Б. З. Банка, а да не се позволява на частнитѣ лица да донасятъ такъвъ, които безъ жалостно скубятъ лозаритѣ. 7) Да се настои предъ Б. З. Банка да усили кредита на лозаритѣ. 8) Да се освободятъ отъ вносно мито всички сждове или материали за сждове служащи на лозарството идящи отъ странство и 9) Да се разрѣши износа на гладкия материалъ безъ мито за странство.

Настоящата резолюция се подписа отъ бюрото.

26 Януарий 1924 год.

Председателъ: Д. Ивановъ

Резолюция.

Днесъ, 9 декемврий 1923 год., Ямболскитѣ лозари производители, свикани на публично събрание по инициативата на Лозарското кооперативно дружество „Гроздъ“, се събраха въ салона на Популярната банка за обсъждане въпроситѣ:

- 1) За вносъ на чуждестраннитѣ вина;
- 2) За намаление цѣната на индустриалния спиртъ и
- 3) За забраната и контрола на петиотнитѣ и фалшиви вина.

Въ събранието се изтъкна, че ако се позволи на едри търговци и спекуланти да внесатъ чуждостранни вина, ще се благодателствуватъ шепа хора за смѣтка на лозаритѣ производители. Днесъ, за шестъ месеченъ непосилень трудъ и страхъ отъ природни стихии, лозаря изкарва едва разнос-китѣ и една оскъждна прехрана. А ако пазаря се наводни отъ чужди вина, тѣ ще подбиятъ цѣната на мѣстнитѣ, още повече, че нашитѣ вина сж достатъчни за нуждитѣ ни — даже следъ нѣколко години ще имаме и за износъ — та положението на лозаря тогава ще стане извънредно тежко.

2) Че едритѣ търговци на спиртъ правятъ постоянни и настойчиви постѣпки предъ правителството за да се намали акциза на спирта, което ще повлече следъ себе намаление цѣната на гроздовитѣ ракии и други произведения.

3) Че отъ редъ години търговци, винари и кръчмари свободно си закупватъ голѣмо количество захаръ и медъ за петиотни и фалшиви вина, които наводняватъ пазаря и подбиватъ цѣната на чиститѣ вина.

Като вземаха всичко това предъ видъ, Ямболскитѣ лозари решиха :

1) Настоятелно искатъ отъ правителството да забрани изрично вноса на чуждостраннитѣ вина въ България;

2) Искатъ отъ правителството да не намалява цената на индустриалния спиртъ, за да не се подбиватъ ценитѣ на гроздовитѣ произведения.

3) Искатъ отъ правителството прокарвание строги законоположения противъ фалшификаторитѣ на вина. За тая цель тѣ настояватъ да се внесе още въ тая сесия приготвения по рано законопроектъ за насърдчение и закрила на лозарството.

Настоящата резолюция да се изпрати на всички министерства, на списанието „Лозарски прегледъ“, на вестницитѣ : „Демократически Сговоръ“, „Зора“, „Народъ“, „Народна За-щита“ и на народн. представители отъ Ямболъ.

гр. Ямболъ, 9 декем. 1923 г.

Председателъ: *Ив. Поповъ*

Секретаръ: *Г. Кафаловъ*

До Господа Министритѣ на
Земледѣлието, на Финансиитѣ
и до Председателя на Наред.
Събрание,

П Е Т И Ц И Я

Отъ организиранитѣ лозари
въ гр. Ст.-Загора.

Господинъ Министре!

Въ изпълнение рѣшението отъ общото събрание на организиранитѣ лозари въ гр. Ст.-Загора, станало на 13 януарий 1924 год., имаме честь да Ви изложимъ и да Ви помолимъ за слѣдното:

Сега съществуващата данъчна система е прилагана и се прилага крайно *несправедливо* само по отношение на лозаритѣ, защото отъ тѣхъ се е вземало и взематъ *по-нѣколко* данъка отъ производството имъ и сж употребявани *разни начини* при изчисляването на общия имъ приходъ отъ лозята, а именно: една година е изчисляванъ прихода по декари, друга година по количеството на набраното грозде, а третата година — споредъ измѣреното количество вино на произволно опредѣлена цѣна. А сж вземани и се взематъ отъ лозаритѣ *по нѣколко* данъка върху производството имъ, както слѣдва:

- 1) Облагатъ се съ данъкъ върху общия доходъ, пресмѣнатъ по количеството и цѣната на набраното грозде или произведеното вино;
- 2) Облагатъ се съ данъка „Акцизъ“ върху сжщото производство на виното и джибритѣ;
- 3) Виното се измѣрва тутакси слѣдъ наливането му съ калъта заедно, а слѣдъ изтачанието на виното калъта се изново измерва и облага *вторично* съ „акцизъ“;
- 4) При преваряване на *разваленитѣ вина*, за да имъ се вземе поне отчасти запазенія спиртъ не стигатъ понесенитѣ загуби отъ лозаря съ разваляние на виното му, но акцизната властъ изново измѣрва тия развадени вина и втори пѣтъ ги облага съ акцизъ;
- 5) Лозаритѣ плащатъ общински данъкъ пакъ върху общия имъ доходъ отъ прибраната реколта;
- 6) Плащатъ общинска такса на килограмъ отъ произведеното вино отъ сжщото грозде;
- 7) Плащатъ поземеленъ общински данъкъ на декарь, вънъ отъ данъка пѣдарщина по четиридесетъ (40) лева на декарь.

Това крайно *несправедливо* и противъ общия принципъ на данъчната ни система върху общия приходъ, отъ една страна а отъ друга — това обременение на лозаритѣ съ толкова тежки данъци *спъва* развитието на лозарството, което не е въ интереса на фиска и на държавата, която има за целъ да поощрява производството, за да се увеличи благоденствието на населението, което се занимава съ тоя отрасълъ отъ земледѣлието.

Вънъ отъ това, до сега поне, финансовитѣ комисии не сж вземали въ внимание мнението на единъ представителъ на лозаритѣ при опредѣляване както присжщитѣ на лозарството *разходи* на декарь, тъй и при опредѣляване срѣдната цѣна на гроздето въ момента на обирането му, а сж опредѣляли тия разходи и цѣни съвършено *произволно*.

Предъ видъ на гореизложеното, организиранитѣ лозари въ гр. Ст.-Загора Ви молятъ. уважаемий Господинъ Министре, да направите потрѣбното, за отстраняването на това несправедливо облагане лозаритѣ съ данъци, като за въ бждаще се опредѣли и за тѣхъ, както е опредѣлено и за земледѣлцитѣ отъ другитѣ отрасли, само единъ данъкъ отъ произведеното имъ грозде, основанъ на измѣреното отъ акцизнитѣ власти вино и джибри, които заедно ще дадатъ количеството на гроздето, умножено на срѣдната цѣна на гроздето въ момента на обирането му, безъ каквито и да било други допълнителни данъци подъ формата на акцизъ. такси и други бери, като при опредѣляване общитѣ разходи на единъ декарь лозе презъ годината, а сжщо и при опредѣляване общата срѣдна цѣна на гроздето презъ време на гроздобера се призовава задължително специалиста лозаръ при мѣстното агрономство и едно лице — лозаръ, посочено отъ организиранитѣ лозари, съ право на гласъ заедно съ другитѣ членове въ комисията; а за констатиранитѣ отъ акцизната властъ развалени вина да се дава разрешение за преваряването имъ, безъ да се облагатъ вторично съ акцизъ.

Съ това измѣнение на съотвѣтнитѣ закони не само ще се отстрани една въпиюща несправедливостъ по отношение на лозаритѣ, но и ще се поощри възобновяването на унищоженитѣ отъ филоксерата лозя, което отъ своя страна ще засили и увеличи приходитѣ на държавата отъ така опредѣления единъ данъкъ върху производството на гроздето.

Увѣрени, че Вие, Господинъ Министре, ще се вслушате въ тая молба на организиранитѣ лозари въ гр. Ст.-Загора и ще направите потрѣбното, за да бждатъ напълно удовлетворени,

Оставаме съ отлично къмъ Васъ почитание:

Председателъ : (п.) *Ив. Праматаровъ*

Секретаръ : (п.) *К. Стефановъ.*

Резолюция.

Днесъ 16 мартъ, лозаритѣ, събрани на събрание по поводъ проектираното увеличение акциза на вината, намираме новото увеличение убийствено за новото лозарство, а и за поминъка на лозаритѣ. Никоя категория данъкоплатци не сж обложени съ такива непоносими данъци като лозаритѣ. Вслѣдствие на това протестирайки противъ това облагане молимъ неговото отменение. Искаме единъ единственъ данъкъ акцизъ или общъ доходъ.

гр. Ески-Джумая

Председателъ : П. Крачуновъ.

Дупница;

На 3 т. м. Дупнишкото Лозарско д-во „Памидъ“ има общо годишно събрание, въ което между другитѣ точки на дневния редъ се разгледаха и слѣднитѣ по-важни въпроси:

Рѣши се, отъ тая година, дружеството да постави начало на задружнитѣ доставки на всички необходими на членоветѣ машини, орджия и материали, като за цѣлѣта се изпрати единъ човѣкъ да ги закупи.

Единъ отъ болнитѣ на лозарството въпроси въ Дупница, гдѣто овцетѣ слѣдъ гроздобера пасятъ изъ лозята, бѣ лошата служба на полската стража. Съ едно писмо настоятелството на дружеството поиска отъ общината при назначение на полската стража да се иска мнението на двото по отношение избора на лицата. И дѣйствително, общината даде право на д-вото да посочи лицата за полски пазачи, като даде даже съгласието си, слѣдъ назначението имъ, да бждатъ запознати съ тѣхнитѣ права и задължения по закона за подобрене Земл. производство и опазване полскитѣ имоти

отъ подпредседателя на д-вото — управителя на държавния лозовъ разсадникъ въ града. Единъ примѣръ, който за лишенъ пжтъ сочи, че ако лозаритѣ се организиратъ здраво, тѣ ще могатъ да се борятъ и отстояватъ своитѣ законни права.

Събранието се занима съ проектираното увеличение на акциза върху виното и ракията и като взе предъ видъ, че това ще е единъ отъ последнитѣ удари върху създаденото съ такъвъ трудъ и жертви отъ държавата и народъ ново лозарство, рѣши да отправи телеграфически една протестна резолюция до Министра на Финансиитѣ, Камарата, Народнитѣ прѣдставители отъ околията и до Съюза на българскитѣ винари — лозари. Дано всички лозари, обединени около своя съюзъ, заематъ здрава позиция, за да не се позволи да ни се отнеме коравия насжщенъ залъгъ.

Слѣдъ докладъ отъ подпредседателя на д-вото събранието единодушно рѣши, д-вото да влѣзе като колективенъ членъ въ съюза, като натовари настоятелството до края на мѣсеца да събере нужнитѣ вноски и направи съответнитѣ вноски предъ съюза.

Избраха се 4 лозари, които да следятъ какъвъ лозовъ материалъ се внася, да подпомагатъ агрономната властъ за строгото и точно изпълнение на чл. 49 отъ закона за подобрене земл. производство и опазване полскитѣ имоти.

Накрай се пусна подписка за записване абонати за съюзното списание, както и за събиране суми за фонда за закрепване съюза.

гр. Дупница, 4 мартъ 1924 г.

П. И.

Резолюция

До Г-на Министра на Финансиитѣ, Г-на Министра на Земледѣлието и Д. Имоти, Г-на Председателя на Нар. Събрание.

Днесъ, 13 мартъ 1924 г., събрани Червеноводскитѣ лозари на общо събрание, по поводъ законопроекта за увеличаване акциза върху виното и ракията, като имаха предвидъ

1. Че съ новия законопроектъ на правителството ще се нанесе смъртенъ ударъ на нашия поминѣкъ — лозарството, въ което сме вложили и последния си спестенъ левъ.

2. Че този законопроектъ съ нищо не се оправдава, освенъ съ обстоятелстаото, че цѣли да покровителствува бирената и спиртната индустрии.

Събранието рѣши:

1. Високо издигаме гласъ на протестъ противъ новия законопроектъ за увеличение акциза върху виното и ракията; който ако стане законъ, ще убие лозарството, а заедно съ това ще изложи на мизерия и гладъ голѣма частъ отъ българския народъ. Новия законопроектъ не ограничава алкохолизма, а гарантира пласимента на фабричния алкохолъ—бира и спиртъ, като унищожава лозарството.

2. Настояваме предъ Правителството да не постѣга така леко на единъ отъ най-важнитѣ отрасли на народното стопанство. Всѣко прекомѣрно облагане може да се отрази крайно гибелно и да разори хиляди дребни стопани, които сж направили дългове за възобновление на лозята си.

с. Червена-вода, 13 мартъ 1923 г. За 152 лозари

Цоню Боневъ, М. Новаковъ
и Ц. Миховъ

Резолюция

До Г-на Министра на Финансиитѣ, Г-на Министра на Земледѣлието и Дър. Имоти и Г-на Председателя на Нар. Събрание.

Днесъ, 9 мартъ 1924 г., събрани Русенскитѣ лозари на общо събрание, по инициативата на Лозарското Кооперат. сдружение „Винта“, по поводъ проекта за увеличаване акциза върху виното и ракията, като имаха предъ видъ:

1. Че съ новия законопроектъ на Правителството ще се нанесе смъртенъ ударъ на нашия поминѣкъ — лозарството, въ което сме вложили и последния си спестенъ левъ.

2. Че този законопроектъ съ нищо не се оправдава, освенъ съ обстоятелството, че цѣли да покровителствува бирената и спиртната индустрия.

Събранието рѣши:

1. Високо издига своя гласъ на протестъ за тоя Крумовски законъ спрѣмо лозарството, което е давало поминѣкъ

отъ хиляди години на българитѣ и днесъ дава на шестотинѣ хиляди български лозари. Настоява предъ Правителството вмѣсто да убива лозарството, да предприеме мѣрки за неговото покровителствуване, като се подготви получването и на други продукти отъ благодатния плодъ на лозата. Нека се създадатъ специални закони, за извънредно покровителствуване на продуктитѣ, получени отъ гроздето — като безалкохолни вина, петмези, сиропи, стафиди и други. Нека правителството устрои опитни станции за тази цѣль. Нека отпусне субсидии на предприятията, било то частни или обществени, които ще искатъ да произвеждатъ безалкохолни продукти отъ гроздето и тогава чакъ да нанася своя ударъ върху алкохола, — виното и ракията.

2. Съ съжаление и болка на душата, Русенскитѣ лозари констатирайтъ, че този проектъ за увеличение акциза е станалъ подъ натиска на биренитѣ и спиртни фабрики. Въ двадесетъ и петъ бирени и спиртни фабрики сж вложили капиталитѣ си нѣколко десетки български граждани, а въ лозарството съ стотици хиляди. Биренитѣ и спиртнитѣ фабрики не допринасятъ абсолютно нищо за благото на народа — лозата все покрай злото допринася петъ пжти повече добро. Биренитѣ и спиртнитѣ фабрики сж силни съ своя капиталъ, а ние сме силни съ числеността си и полезността си. Затова Русенскитѣ лозари апелирайтъ къмъ Правителството да не покровителствува тия, които печелятъ и трупатъ богатства — безъ да сж полезни, а тия, които изкарватъ само за прехраната си и сж полезни.

3. Събранието избира делегация въ съставъ: Христо П. Поповъ, Никола П. Вачковъ и Захари Г. Захариевъ, които да се явятъ предъ Г-на Министра на Финансиитѣ, предъ Г-на Министра на Земледѣлието, предъ Г-на Председателя на Нар. Събрание и предадатъ нашето рѣшение, като го изнесатъ и въ печата.

Председателъ: Поповъ

Подпредседателъ: Вачковъ

Секретари: { Т. Камбуровъ
 { П. Захариевъ

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ на 9 мартъ 1924 година Горно Орѣховскитѣ Лозаро-Винари на брой повече отъ 300 души, безъ разлика на политически убѣждения, събрани на публично събрание въ салона на Централното Основно Училище, за обсъждане въпроса по законопроекта на Правителството, за облагане и увеличаване съ акцизъ вината и материалитѣ за варене на ракии и прѣдъ видъ позива на Управителния Съветъ отъ Съюза на Българскитѣ Лозаро-Винари и резолюциитѣ на другитѣ Лозари въ Царството и слѣдъ обстойното имъ обсъждане дойде до заключение:

1) Лозаро винарството е единъ отъ главнитѣ поминъци на Българскитѣ граждани;

2) Че отъ него се прехранватъ повече отъ 600,000 семейства дребни производители, наемни работници и чиновници;

3) Че Държавата и Общинитѣ сж поучавали отъ него по прекъ и косвенъ начинъ едно отъ главнитѣ си доходни пера;

4) Че то чрезъ лозовата си култура използва най-рационално сухитѣ баирести, негод и за никаква земледѣлческа култура почви и е най-пригодно за използване на женския и детски трудъ;

5) Че съ претрупаната до сега данъчна система върху това производство то едва прекарва своето сществуване;

6) Че новия законопроектъ за акциза на вината и джибритѣ съ своитѣ тежки облагания и формалности ще доубие сществуването на това национално производство и ще отнеме поминъка на маса семейства и работна ржка, които се препитаватъ отъ това стопанство;

7) Че не е въ интереса на широкитѣ народни маси да се поощрява биреното спиртно производство, монополъ на шепа капиталисти;

8) Че лозовата култура поради своята възискателность и чувствителность е най-много изложена на рискове отъ природнитѣ стихии, и

9) Че Държавата е длъжна, както е въ други страни, да подпомага и насърдчава главнитѣ национални производства, като ги облага съ данъкъ до толкова, до колкото да не спжва развитието имъ

ЕДИНОДУШНО РЕШИ:

1) Като се присъединява къмъ протеста и резолюциитѣ на Управителния Съветъ и Лозаритѣ отъ Царството, най-енергично протестира противъ въвеждането на новия законопроектъ за облагане съ акцизъ вината, джибритѣ и калѣта отъ виното;

2) Настоятелно иска премахването на акциза и другитѣ данъци върху вината, пращинитѣ и калѣта отъ виното, а да бждатъ обложени справедливо само съ единъ видъ данъкъ;

3) Кани представителитѣ на Гор.-Орѣховската Градска Община и Търновската Постоянна Комисия да взематъ актъ отъ говореното и настроението на Лозаритѣ въ събранието и защитатъ интереситѣ на производителитѣ, като подкрепятъ настоящата резолюция предъ респективното Министерство и

4) Настоящата резолюция да се изпрати на Г-на Министра Председателя, Министра на Финансиитѣ, Министра на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти и Г-на Председателя на Народното Събрание; и на г-да г-да Народнитѣ представители отъ Горно-Орѣховската околия и за публикуване въ органа на Българския Лозарски Съюзъ въ Ст. София.

гр. Гор.-Орѣховица, 9 мартъ, 1924 год.

За Бюрото секретарь-деловодителъ: П. Цанковъ.

ПРОТОКОЛЪ

№ 1

Днесъ, 24 януари 1924 г., гр. Бѣлоградчикъ, членоветѣ на Бѣлоградчиското Лозаро-Овощарско д-во, събрани на редовно заседание, подъ председателството на председателя Ив. Ковачевъ, съ дневенъ редъ: Избиране ново н-ство, даване годишенъ отчетъ и разни. По точка разни, сложи се на разглеждане въпроса за акциза, плащанъ отъ лозаритѣ, върху придобитото отъ тѣхъ грозде, преобърнато въ вино — по нѣмане купувачи въ гроздобера на грозде и застраховката на всички видове култури, следъ дълги и обширни разисквания

Р Ъ Ш И:

1. Високо протестира противъ акциза, плащанъ върху виното и джибритѣ, който лозаритѣ несправедливо плащатъ — което убива въ лозаритѣ куража за нови посадки и

спзва правилното развитие на лозарството и най-настоятелно моли председателя на лозарския конгресъ, да направи постъпки предъ Г-на Министра на Финансиитѣ, за премахане тоя съсипателенъ за лозаритѣ акцизъ, като се дадатъ и на лозаритѣ привилегии и поощрения, дадени на земледѣлцитѣ и тютюнопроизводителитѣ, които не плащатъ нищо на държавата за произведенитѣ отъ тѣхъ храни и тютюнъ, а всички тяжести на производството понасятъ търговцитѣ на храни и тютюнъ и лозарството като клонъ отъ земледѣлието — акциза да легне върху търговцитѣ съ вино и ракия.

2. Застраховката на всички видове култури да стане задължителна и се поеме отъ държавата, като производителитѣ плащатъ застраховка ежегодно на декарь и само по тоя начинъ ще бждатъ гарантирани производителитѣ на всички видове култури.

(пп.) Председателъ: Ив. Ковачевъ

(пп.) Секретаръ: Г. Ив. Абаджиевъ

(пп.) Членове: Д. Лазаровъ, Лазаръ Митковъ. Иванъ Г. Кожухаровъ, Георги Т. Андрѣевъ, Цанко Димитровъ, Дан. Георгиевъ, Влашо Ивановъ, Н. Найденовъ, Мл. Николовъ, Никола Савчевъ, Дим. Ив. Абаджиевъ, М. Н. Колясовъ, Петко Ангеловъ и Петръ Николовъ.

Върно: Касиеръ Дѣловодителъ: Г. Ив. Абаджиевъ.

Сведения за състоянието на лозята и ценитѣ на вината и ракията.

Редакцията умолява г. г. кореспондентитѣ и читателитѣ на списанието да изпратятъ сведения по измръзването на лозята вследствие тазгодишнитѣ силни студове.

Лѣсковецъ 4 мартъ. Реголването на почвитѣ за лозя продължава, но доста слабо. Продажбата на лозовия материалъ е почти въ застой. Нема още никакво търсене. Гладкия материалъ се продава отъ 1200—1500 лв. хилядата метра. Облагороденитѣ лози иматъ цена отъ 3—4 лв. Лозовия материалъ е отличенъ.

И цената на виното малко поспада. Литъра струва отъ 10—12 лв.. Но и негова пазаръ е доста слабъ, макаръ виното да е доброкачествено.

Коловетъ за лозя се продаватъ отъ 2'50—4 лв. единия

Съобщава: Г. Георгиевъ

с. Кортенъ 15 февруарий. Положението на лозята е отлично, никакви повреди отъ студоветъ. Резидбата почва отъ днесъ. Тукашнитъ лозари разполагатъ съ отлични резници отъ всички сортове подложки. Застоя на вината и резницитъ тези дни е нарушенъ и пазаря имъ се доста оживи.

Съ поздравъ: Г. Прокопиевъ

фердинандъ, февруарий. Въ края на месеца лозята се намираха подъ снѣженъ покривъ до 10 см. дебелина и никаква работа неможеше да се извършва.

Едни отъ лозята се почистиха презъ есенъта и заровиха слабо по сухостъ на почвата, други се почистиха и оставиха незаринати, а на трети не се извърши никаква работа и тѣй зазимуваха.

Мразътъ достигна до 22° и се има опасностъ за измръзналостъ, но още неможе да се каже съ положителностъ.

Реголването се извърши твърдъ рѣдко, защото отгоре земята бѣ замръзнала, а отъ долу на 30 см. суха. За реголване на декарь се плаща 1200—1500 лв.

Лозовитъ резници се търсятъ слабо. Минаватъ съ цена каквато иматъ продаванитъ отъ държ. разсадници 420 лв. — 1000. Облагороденитъ вкоренени иматъ цена 6—8 лв. чифта

Цената на виното: Бѣлитъ вина се предпочитатъ и иматъ цѣна 12 лв. литъра. Червенитъ се ценятъ споредъ качеството 10—12 лв. Ракията се продава 30 лв. литъра. На крѣчмитъ на дребно вината се даватъ 20 лв., а ракията 40 лв. литъра.

Джбовитъ колци съ 1' 60 м дължина иматъ 7 лв чифта

Съобщава: Н. Владевъ.

Пазарджикъ, 15 февруарий. Отъ миналата есенъ и зима още царува по-нашия край необикновена суша и сухъ студъ. Най низката температура биде отбелезана на 4-й Януари н. г. до 23°. Такъвъ голѣмъ студъ отъ много години не е запомнюванъ въ Пазарджикъ. Вслѣдствие студа, много лозари

се оплакватъ, че лозята имъ били измръзнали, особено лозята въ низкитѣ полски мѣстности. Това е единъ добъръ урокъ за тѣзи лозари, които не обичатъ да заряватъ лозята си на есень.

Обръщане земя за посаждане на нови лозя върви много мудно и то може да се извършва само въ низкитѣ мѣста напоеени съ достатъчно влага. По тази причина и търговията на лозовъ материалъ е въ пълнѣнъ застои. За сега се предлагатъ облагородени лози по 3—4 лв. безъ да има обаче кой да купува. Пазаря на виното е сжщо слабъ. Хубавитѣ натурални вина намиратъ добри цени т. е. отъ 18 до 23 лв. литъра на едро, ракията се продава по 80—90 лева стотехъ градуса.

Съобщава: К. Н. Христовичъ

Книжнина.

Посаждане и отгледване на нововъзобновенитѣ лозя съ американски лози. Резидба на нововъзобновенитѣ лозя, № 11 отъ лозарската библиотека „Нова лоза“ отъ Цвѣтко Пеневъ, управителъ на Ломския Държавенъ лозовъ разсадникъ. 1923 год. цена 25 лева. Отъ всичкитѣ 11 книжки на лозарската библиотека „Нова лоза“ на трагично загиналия Цвѣтко Пеневъ, резидбата на нововъзобновенитѣ лозя е най добрата по стилъ, най интересна и оригинална по своето съдържание и по систематичността на материала.

Разнитѣ системи на рѣзидбата сж описани подробно, ясно изчерпателно. Многобройнитѣ картини и фигури, които придружаватъ всѣка работа, осветляватъ въпроса и улесняватъ читателя да разбере самата техника и нейното изпълнение. Най-напредъ автора разглежда значението на резидбата и общитѣ принципи и правила на които тя почива. Следъ това формиранieto на главината при ниската резидба и нейното извършване. Описва системата на Гюйо и резидбата на плодни пръчки, така сжщо разнитѣ кордонни форми, шпалиръ и палмети, както и хасмитѣ. По нататъкъ разглежда резидбата на измръзналитѣ и градобитни лозя, и летнитѣ операции: филизение, пензиране, кършение и т. н., искусствето отгледване и колцованието. Накрая посочва кои бъл-

гарски сортове трѣбва да се режатъ на 1—2 пжпки, кои на 3 и кои на повече отъ 3. Най накрая въпроси и отговори. Препорѣчваме тази книга на нашитѣ лозари, които ще извлекатъ отъ нея значителна полза за своята практика.

Лозарство. Популярна овощарска библиотека № 11 Съставилъ: Д. Гюлеметовъ, учителъ въ Държавното средно Лозарско Винарско Градинарско училище въ г. Плевенъ, цена 20 лева. Авторътъ на тази книга г. Гюлеметовъ е специалистъ по овощарството и отъ 30 години близо е учителъ по този предметъ, както и по градинарството, цвѣтарството и паркоустройството. Отъ гдѣ на кждѣ той се наелъ да издава книга по лозарството, една съвсемъ отделна специалностъ, съ която никога не се е занимавалъ, това ни се вижда много чудно. Нема ние неможе да напишемъ една книга по овощарството; се знаемъ нѣщо отъ него повече отколкото г. Г. знае отъ лозарството и като съберемъ отъ тукъ отъ тамъ материалъ, отъ списания и книги и не е чудно да излезе нещо хубаво, но ни е срамъ най-напредъ отъ автора и отъ толкось други специалисти овощари. Г. Гюлеметовъ е издалъ отъ 20 години насамъ цѣли 11 книжки отъ своята „овощарска библиотека“ нѣколко издания отъ ръководството по овощарството, отделни брошурки ябълката, крушата, сливата и пр., овощарски календаръ, занимава се известно врѣме съ „говора на цвѣтята“ расхожда се сжщо изъ „живота въ полето“ и сега е нагазилъ изъ „лозята“! Дали ще спре тука или ще трѣгне изъ ниви или ливади, изъ чифлици, обори, това неможе да знаемъ. Но вижда ни се като че ли авторътъ захвана да счита „авторството“ като обикновенъ занаятъ и го обърна на доходно предприятие.

Инакъ самата книга не е лоша, но ни най малко, обаче, не може да послужи като учебникъ за учащитѣ се въ специалнитѣ и земеделски училища, още повече пъкъ ръководство за агрономи и специалисти, както той иска да прѣпорѣчва. Материалътъ е разгледанъ съвсемъ на кратко и бегло и почти всички въпроси сж зачекнати, но много на късо и липсватъ най-нужнитѣ подробности. И това, което компрометира книгата въ нашитѣ очи и заслужава да се критикува и осжда е поместването на края въ 16 страници изцѣло брошурата на Т. С. Будевски „Борба съ градушката“, което ни въ клинъ ни въ ржавъ не му е мѣс-

тото, буди само у всѣкого всевъзможни подозрения и загадки. Една книга съ претенции при това за учебникъ не може да служи като мѣсто за реклами за работи, които нито науката счита за положителни, нито практиката е санкционирала окончателни резултати, още повече пъкъ да влиза въ самото съдържание. Да се спомене когато се говори за градушката, че има такова средство противъ нея, съ гърмене на топове и ракети, което е направено на стр. 55, макаръ въ доста категорична форма, за да се поласкае фабриката, може да се оправдае и това стигаше, а да се публикува цѣлата брошура съ благодарноститѣ отгоре може само да създаде неоправдателни подозрения и да заблуди читателитѣ.

V. Vinifera.

Въ редакцията сж получени слѣднитѣ книги и списания:

1. *Прѣврата отъ изобретенията, спасяването отъ сушата и отплата на сѣдбата.* — 1924 год., отъ Михаилъ Зидаровъ, известния у нея изобретателъ, който е получилъ патентъ за изнамерената отъ него нова система помпа Зидаровъ. Цена 10 лв. Достави се отъ автора — ул. Царъ Асенъ № 41.

2. *Какво е необходимо да знае всеки бубохранителъ,* отъ Александъръ Трашлиевъ, началникъ на Изпитателната бубарска станция въ гр. Враца 1924 г. Цена 9 лв. Доставка се отъ автора.

3. *Икономическа борба,* седмично списание за икономически, финансови, обществени и политически въпроси. Главенъ редакторъ Н. Пиперовъ. Абонаментъ за 1 година — 200 лева, за $\frac{1}{2}$ година 100 лева. Списанието третира съ особна вещина злободневнитѣ икономически въпроси. Препоръчваме го горѣщо на нашитѣ читатели. Привличаме вниманието на нашитѣ лозари да прочетатъ статията въ сжщото списание: *стара вражда въ земледѣлската индустрия*, стр. 9 отъ бр. 17, 1 мартъ и *Силата не е въ тяхъ, а у васъ*, стр. 2, бр. 19, 15 мартъ.

Въпроси и отговори.

Въпросъ 1: Има ли начинъ, по който да се определи въ най-скоро-време (най-бързо) съдържимото на % въ виното спиртъ, но да не се работи съ аламбиче на Salleron съ стъ-кленъ загрѣвалникъ, или пѣкъ съ ебулиометъра Salleron Dujardin, който е усъвършенстванъ отъ последния.

Моля съобщете ми, ако има другъ начинъ, подобенъ на този както се определя съдържимото на спирта въ ракиитъ съ спиртомера на Гейлюсакъ (уредъ който да се постави направо въ виното и да се отчете на уреда съдържимото на спиртъ). Отъ всичко казано до тукъ отъ мене е ясно, че азъ искамъ, ако има уредъ, съ който въ най-скоро време може да се определи съдържимото на спирта въ виното, безъ да си служи съ загряване и пр.

Моля да ми се отговори, имали издадено до сега пълно описание на Българскитъ сортове грозда ржководство и ако има такова, да ми се съобщи това въ една отъ иднитъ книжки на лозарски прегледъ.
с. Елхово (Казанлъшко)

Съ почитание:

Абонатъ на „Л. Пр.“: Минчо К. Братоевъ

Отговоръ. Съ спиртомеръ не може да се определи процента на спирта въ виното, понеже то съдържа освенъ спиртъ и вода екстрактивни вещества, които влияятъ върху гъстотата. Има специални уреди за определяне спирта въ виното безъ загряване, основани на принципа на капиларно-стѣта. Такива сж: Ликометъра Мускулусъ, на Бернадотъ и капкоброя Дюкло. Въ България има внесени уреди отъ типа Бернадотъ. Не Ви ги препоръчваме, понеже не сж точни.

Пълно описание на българскитъ сортове нѣма издадено.

Въпросъ 2. Моля почитаемата редакция на сп. „Лозарски прегледъ“ да ми обясни следния въпросъ. Имамъ 5 годишно лозе, между лозитъ има много празни мѣста, садилъ съмъ едногодишни лозички и немогатъ да се отгледатъ задушватъ ги големитъ лози и немогатъ да растатъ. Кой е най-добрия начинъ за попълване на старо лозе.

Моля отговорете ми съ третия брой на Л. Пр. отъ т. г., понеже ще попълвамъ тази пролѣтъ.
гр. Ст. Загора.

З. Миневъ

Отговоръ. Колкото лозето е по-възрастно, толкова и прехващането на просаденитѣ лози е по несигурно. Въ такъв случай се препоръчва изкопването на голѣми дупки 50×50 см. и дълбочина 60 см., въ които да се засадятъ първокласни облагородени лози. При засаждането трябва да се положатъ особни грижи за по лесното развиване коренитѣ. Добре е около коренитѣ да се постави пѣсъкъ и въ дупката торъ. Едногодишната пръчка ще се пререже на едно ниво съ пръстѣта, а не на слепи или на две очи.

Могатъ да се разсадятъ дивачки, които на втората година да се присадятъ на разцепъ или на зелено.

Въпросъ 3. а) Защо вече редъ години производството на виното се явява въ надпроизводство, когато едва 50 % отъ старото лозарство е възобновено и консомацията не е намалѣла.

б) При измѣрването на тазгодишната реколта въ колко винени складрве е констатирано, че процента на джибритѣ не отговаря на процента на виното. Неможе ли редакцията на Л. Прегледъ да публикува имената на такива винари и меркитѣ, които властитѣ сж взели спрѣмо тѣхъ?

с. Кортенъ

Съ поздравъ: Прокопиевъ

Отговоръ. а) Ние не разполагаме съ точни данни за производството на виното и хода на консомацията, затова и мжно може да се отговори на зададения отъ васъ въпросъ. Отъ друга страна не знаемъ размѣра на произведения петиотъ, който тѣй сжщо влияе върху пазаря. Въ Франция ежемѣсечно се публикуватъ свѣдения какво е наличното количество на виното въ страната. Въ такъв случай може да се слѣди, за да се знае положението въ даденъ моментъ.

б) Съюзътъ има свѣдения за нѣкои запечатани складове съ вино, подозрени въ приготвление на фалшиви вина, обаче заведенитѣ дѣла продължаватъ и докато не се произнесатъ окончателно властитѣ, имена не можемъ да изнесемъ.

Въпросъ 4. Ричинътъ, кърлежа и праторътъ все едно и сжщо хростовидно растение ли е, понеже въ нашия край има едно растение на 1 м. височина, подъ название праторътъ, отъ което ви изпращамъ нѣколко зърна, за да ми съобщите да ли е сжщото, понеже въ списанието въ кн. I, г. IX (1. г.) е писано относно пропѣждането на къртицата отъ

разни културни посѣви. Тя ми прави най много врѣди въ пепинерата и тютюневитѣ лехи. Ако не е сжщото, отъ дѣ можемъ да си вземемъ сѣмена.

б) Имамъ насадени 12 декара 8 годишни и 5 декара миналогодишни лозя. По невнимание на работниците, заравяли сж дълбоко въ земята при реголването слѣднитѣ треви и храсти: паламида, пирей и бѣзъ. Лозята сме копали на 3 пжти и сме чистили тревитѣ, но пакъ не могатъ да се почистватъ. Едни препоржчватъ често копане — 7 до 8 пжти съ мотика.

с. Бобошево—Дупнишко.

Съ почитъ: Г. Ст. Лишковъ.

Отговоръ. а) Ричинъ и кърлежъ е едно и сжщо растение. Третото название не познаваме. Не получихме никакви сѣмена за да можемъ да се произнесемъ. За сѣмето отъ кърлежъ отнесете се до К. И. Христовичъ—агрономно бюро. Т. Пазарджикъ.

б) Ние сжщо сме на мнение, че честото повърхностно копане е най препоржчително за изтрѣбване на многогодишнитѣ плевели.

Въпросъ 5. Забелезахъ, че виното въ една отъ бѣчвитѣ ми започна да се сгъстява. Още тогава го отдѣлихъ отъ калъта чрезъ прехвърляне. Стана толкова години, такова нѣщо не ми се е случвало. Азъ моля да ми дадете съветъ какво да го права.

с. Кестамболъ

Съ почитъ: И. С.

Отговоръ. Разтворете въ малко вино танинъ, като смѣтате 10 гр. на 100 литри вино и го налейте въ болното вино. Следъ това преточете виното въ силно съприкосновение съ въздуха. Виното ви е болно отъ провлачене.

Въпросъ 6. Понеже за запазване лозята си отъ маната необходимо е послѣднитѣ да се прѣскаатъ съ борделезовъ разтворъ, поне 2—3 пжти прѣзъ лѣтото, то искамъ да ми се поясни: какъ се приготвява точно борделезовия разтворъ, еднакъвъ ли трѣбва да бжде и при тритѣ прѣскания или ако не е еднакъвъ, какъ да го приготвя по отдѣлно за 1-во, 2-ро и 3-то прѣскане.

с. Орѣховица (Ст. Загорско)

Съ почитъ: Т. Ж.

Отговоръ. Какъ става приготвянето на борделезовия разтворъ за пръскане на лозята — този въпросъ е разгледанъ миналата година въ това списание, книжка 5—6. Относително процента на синия камъкъ, препоръчва се 1.5% за първото пръскане (за да се избегне разяждането на младитѣ листа), и за послѣдующитѣ 2%.

Въпросъ 7. Въ кн. 1 на списанието, стр. 22 е поставенъ въпросъ № 2, за сортъ, който не сте разчели добръ Вѣрно, че сорта е директенъ, съ какъвто сж засадени много лозя въ селата: Балеи, Врѣхъ, Ново село и много други въ Видинска околия, по течението на р. Тимокъ. Гроздето е червено — по цвѣтъ много прилича на добръ узрелъ черв., мискетъ. Виното има цвѣтъ на конякъ. Моля ви се, справете се — тамъ този сгртъ се нарича „Виялъ“ и отговорете допълнително на въпросъ № 2, като укажете дали неможе бързо и евтино да се възобновятъ лозя — *особно за бедната класа.* Азъ чакамъ да чуя обстойно дадено въ най близкия брой на списанието ви вашето просвѣтно мнение.

гр. Харманлий.

Съ поздравъ: Р. Костовъ.

Отговоръ. „Въпросниятъ сортъ, споредъ насъ, носи погрешно името „Виала“. Сжщинскиятъ сортъ Виала не е директенъ — той служи само за подложка. Какво е точното название на сорта — намъ ни е неизвѣстно. Ние сме го виждали въ Видинско и Ломско. Въ всеки случай, той вирѣе въ пѣськливитѣ почви, кждѣто филоксерата мжно живѣе. Пренесенъ въ други почви, особно бедни и сухи, за вѣрване е, че нѣма да даде добри резултати. Дали стопанитѣ на лозята съ този сортъ сж доволни отъ него, това тѣ най-добръ ще кажатъ. Ние ги поканваме да се изкажатъ въ списанието — доволни ли сж отъ производството, гроздето и виното, въобще дали намиратъ пазаръ.

Въпросъ 8. Моля съобщете ми чрезъ Лозарски прегледъ може ли подложката Рипария х. Рупетрикъ 101—14 да бжде заменена съ сорта „Виала“.

с. Маданъ — Фердинандско

Асенъ Г. Боновъ

Отговоръ. Сорта „Виала“ не е достатъчно устойчивъ на филоксерата, следователно не ви съветваме да го използвате за подложка, макаръ въ богати почви.

Въпросъ 9. а) Тукъ нуждата отъ колове за лозята е страшна. Нѣкои наши другари мислятъ, че би било възможно,

ако се посадѣха на разстояние на 10 м. дървета съ вретенообразенъ (не страниченъ) коренъ, който отива дълбоко, да се запълни тази нужда, като между тѣзи дървета се обтегне тель и дрѣвчетата се кастрятъ, като изкуствено не имъ се дава височина по голѣма отъ човѣшки бой. Въ Италия — Ломбардия, си мисля пъкъ азъ, споредъ Сергей Мечъ. нивята даватъ едноврѣменно и жито, и грозде и коприна, благодарение, че тамъ лозята се поставятъ по черницитѣ, посадени въ нивата. Възможно ли е това въ насъ и кое дърво има вретенообразенъ коренъ, за да се възползваме отъ него.

б) Тука има легенда, че лозата, присадена на черница, дава обиленъ и сладъкъ плодъ. Презъ войната наши войници въ Прилепъ или Велесъ сж виждали подобни облагородявания. Ако това е възможно, рѣшава се една голѣма проблема. Какво мислите по това?

гр. Свишовъ

Вашъ абонатъ: Хр. Дрехаровъ

Отговоръ. а) Вѣрно е, че въ Италия по голѣмата частъ отъ лозята сж съ промежутъчни култури — ливади, маслинови дървета, черници и др. Въ Франция въ департамента Варъ старитѣ лозя сжщо сж били съ промежутъчни култури. Напоследъкъ, обаче, този начинъ на отглеждане лозята сж изоставя, като непрактиченъ. За да има дървото вретеновиденъ коренъ, то трѣбва да е израстнало отъ сѣмка направо въ лозето. Щомъ е пресадено, то ще има разклоненъ коренъ. Освенъ това, дървото отнема хранителни елементи отъ горния пластъ на почвата, кждѣто сж и коренетѣ на лозата, така че тѣ винаги ще си пречатъ. Ние не смѣтаме, че по този начинъ ще може да се разрѣши кризата съ коловетѣ.

б) Между черницата и лозата не съществува никакъвъ афинитетъ, тѣй като дветѣ растения сж отъ различни, далечни фамилии. Тази легенда не почива на никаква научна основа.

Въпросъ 10. Заинтересовахъ нѣкои лозари по наторяване съ суперфосфати. Желаятъ да знаятъ подробности по въпроса. Моля пишете въ списанието колко суперфосфатъ отива на декарь или на коренъ, какъ и кога става наторяването, презъ колко години, кои лозя трѣбва да се торятъ и прочие.

гр. Сливенъ

Ю Петровъ

Отговоръ. Фосфорнитъ торове за лозята сж на трето мѣсто и дѣйствието имъ не е така очебиещо, както на азотнитъ и калиевитъ. Фосфорнитъ торове биха указали значителна полза въ богатитъ, черноземни почви, кждѣто лозата изресява отъ буйность. Тѣ ускоряватъ узрѣването и помагатъ противъ изресяването. Употрѣбаватъ се въ ртзмѣръ 20—30 кгр. на декаръ ежегодно. Тѣ се поставятъ наесенъ около главинитъ въ изкопани ямички, като после се затрупватъ съ прѣстъ. Въ краенъ случай могатъ да се употрѣбятъ и напролѣтъ.

Въпросъ 11. Съ настоящето си писмо позволявамъ си да направя едно запитване, състояще се въ следното: Предлагатъ ми единъ немски препаратъ „Nospereal“, който употребенъ противъ пероноспората давалъ сжщитъ резултати, каквито се постигатъ съ Борделезовия разтворъ. Въпросния препаратъ е далъ мин. година на много мѣста въ България добри резултати.

Преди да употрѣбя този препаратъ, бихъ искалъ да зная Вашето мнение за неговата ефикасность и практичность.

Отговоръ. Състава на „Nospereal“ не ни е извѣстенъ и не знаемъ да сж правени нѣкждѣ опити съ него. Ние Ви молимъ да съобщите отъ кждѣ може да се набави този специалитетъ. Съвѣтваме Ви да се отнасяте скептично съ всички специалитети противъ пероноспората, тъй като досегашнитъ опити сж показали, че единствено синия камъкъ е най-ефикасното средство.

Хасково

П. Гиковъ

Въпросъ 12. Понеже въ тоя край, Орѣховско, лозаритъ сж крайно отчаяни отъ разпространения директенъ сортъ „Отело“, спекулантитъ използватъ неопитността на лозаритъ и разпространили тоя сортъ, който съставлява по голѣмата частъ отъ засаденитъ лози. Обаче незадоволителнитъ резултати отъ тоя директенъ сортъ докара известно разстройство въ подетата инициатива за подновяване на старитъ лозя съ нови американски. Лозаритъ търсятъ другъ модусъ и запитватъ може ли Отелото да служи за подложка за да се преоблагороди и кой присадникъ (калемъ), какъвъ сортъ е най-подходящъ, за да има по-добъръ афинитетъ.

б) Въ единъ отъ броеветъ на сп. „Лозарски прегледъ“ м. г. четохъ, че се търсилъ другъ препаратъ противъ пероноспората, който да замени синия камъкъ. Такъвъ вече е изнамѣренъ, така нареченъ „Перозидъ“ споредъ сп. „Модерно земледелие“ кн. 1—2, който се добре рекламира отъ сжщото списание. Молимъ за вашето мнение. И ако бжде добро и ефикасно средство, да се препоръча на лозаритъ като по евтино.

Въ противенъ случай да не се играе нѣкоя спекулативна цель.

гр. Орехово, 11 мартъ 1924 год.

Съ почитание: И. П.

Отговоръ. а) Сорта Отело е билъ използванъ въ началото на възобновяването въ Франция като подложка. Той издържа на варъ и има много добръ афинитетъ съ европейската (нашенската) лоза. Впоследствие билъ изоставенъ заради недостатъчната устойчивостъ на филоксерата. Въ вашия случай, при наличността на сжществующи вече посадени съ Отело лозя, вмѣсто тѣ да бждатъ изкоренявани и засаждани съ облагородени лози, което ще изисква много средства и време, такова едно разрѣшение ние намираме за умѣстно. Главинитъ Отело ще се присадятъ на мѣсто на разцѣплиня съ нашенски сортове — Памидъ, Гжмза и пр. и още на втората година лозето Ви ще дава грозде. Понеже вашитъ мѣста сж пѣсъкливи, възможно е Отело като подложка да отиде за дълго.

Перозида е препаратъ, който презъ врѣме на войната е билъ употребенъ въ Австрия и Германия при липсата на синъ камъкъ. У насъ той е билъ опитанъ, но опититъ сж малко, за да можемъ да се произнесемъ рѣшително противъ него. При приблизително равни цѣни, обаче, синия камъкъ трѣбва да се предпочита.

Хроника.

Въ бюджетопроекта зъ 1924 и 1925 год. е предвидено да се получи отъ акцизъ върху виното 40 милиона лева.

Съюза на лозаритѣ е отпечаталъ изложение до г-нъ Министра на Финансите по законопроекта за акциза на вината, заедно съ протестнитѣ телеграми и резолюции, получени въ съюза отъ провинцията. Тѣзи отпечатъци сж предназначени за осветление на меродавнитѣ лица и общественото мнение по въпроса за акциза на вината.

Всички лозари отъ цѣла България единодушно сж протестирали противъ увеличението акциза на виното; нѣщо повече, тѣ искатъ премахването му, като една прѣчка за напредѣка на лозарството и винарството. До като другитѣ държави премахватъ всевъзможнитѣ акцизи, провѣрки и стеснителни мѣрки, които спъватъ пласирането и разпространението на гроздовитѣ продукти, въ България се върши тъкмо обратното, безъ да се държи смѣтка, че това задушавя цѣлъ единъ поминѣкъ какъвто е лозарския.

Законопроектъ за измѣнение закона за застраховане на земеделскитѣ произведения отъ градушка е внесенъ въ Народното Събрание. Той предвижда нѣкои измѣнения въ избора на членоветѣ за оценители, внасянето на пенсията, изплащането на обезщетенията и др. Съ законопроекта се цѣли да се отстранятъ недѣлитѣ на досегашния законъ за застраховкитѣ.

Премията на сп. „Лозарски прегледъ“ за тази година ще се изпрати само на тѣзи абонати,

които до 1-и юний внесатъ абонамента си.

Редакцията предупреждава нередовнитѣ абонати, особено тѣзи които не сж платили още абонамента си за *миналата* година, че ще бжде принудена да имъ спре изпращането на списанието, за да не прави излишни разходи по печатането.

Редактора на списанието, Н. Недѣлевъ, по покана на Лозарското дружество въ гр. Ямболъ, чрезъ Читалищния съюзъ, е челъ рефератъ на тема „Кооперативнитѣ винарски изби“, на 17 мартъ, въ читалищния салонъ.

Въ Ямболъ се проектира тройката на кооперативна изба; за цѣлата има вече основана лозарска кооперация, уставътъ на която е пратенъ на утвърждение. Референтчикътъ е обиколил лозята и е далъ своето мнѣние върху избора на мѣстото, където ще се строи бждащата изба.

Ямболъ има хубави, уредени, плодородни лозя, гроздето на които, ако се преработи рационално, ще може да намѣри по-добъръ пазаръ. Редакцията пожелава успѣхъ на инициаторитѣ, главно въ лицето на г. Иванъ Поповъ и не се съмнява, че проекта скоро ще бжде осъщественъ.

† **Тодоръ Ц. Войниковъ**, управител на Държ. овощенъ разсадникъ въ гр. Търново, се е поминалъ на 13 февруарий. Миръ на праха му!

† **Наумъ С. Балевъ**, лозаръ, овощаръ, починалъ на 27 февруарий въ градъ Видинъ. Миръ на праха му!

Турция. Забраната употрѣбението на алкохола въ Турция,

споредъ съобщения отъ Цариградъ, била вдигната. Едно бюджетно предложение на Изметъ-паша, турския м-ръ председателъ, да се възстанови напълно продажбата на алкохола, като държавенъ монополъ, било единодушно прието отъ Ангорското Народно Събрание.

Фалитътъ на възбраната на алкохола въ Съединенитѣ Щати. В-къ Епоха отъ 12 мартъ съобщава слѣдното: Шефътъ на полицията въ Нью-Йоркъ е призналъ въ една своя рѣчь, че закона за възбраната на спиртни пития не далъ очакванитѣ резултати. Мнозина, които пиели по-рано умѣрено и то обикновено слаби вина или бира, употребявали днесъ силни пития (уиски) отъ много силно качество.

Не само млади хора, но и видни лица, държавници, съдии, свещеници, носили съ себе си малки шишенца съ спиртни пития, безъ да смѣтатъ, че съ това нарушаватъ закона.

До като населението въ Вашингтонъ се е увеличило за периода отъ 1910 до 1923 год. съ 32%, ареститѣ за сериозни престѣпления сж се увеличили съ 107%. Задържанитѣ за убийство днесъ сж съ 271% повече, отколкото преди 10 години; престѣпленията противъ морала — съ 800% повече, за кражба — съ 103%, за двуженство — съ 83%. Миналата година за нарушение на закона за възбраната сж били арестувани 13,040 души вънъ отъ 8368 арести за пи-

янство — едно увеличение отъ 121% въ сравнение 1910 г.

Въ гр. Ломъ, по инициативата на ааведующи опитното лозе при лозовия разсадникъ Н. Киримидчи, инспектора на кооперациитѣ Димитровъ, директора на популярната банка и нѣкои лозари се е турила основата на една кооперация: „Лозарска кооперация Лоза“. На учредителното събрание г. Д. Драгановъ е записалъ 20 абонати за „Лозарски Прегледъ“. Поздравяваме инициаторитѣ и пожелаваме успѣхъ на започнатото дѣло.

Окръжно е разпратено до лозарскитѣ дружества, съ което имъ се съобщава, че вслѣдствие незаинтересоваността на болшинството отъ тѣхъ, доставката на синия камъкъ чрезъ съюза неможа да се осъществи. Този печаленъ фактъ иде да характеризира лошо връзкитѣ между дружествата и съюза и той е единъ пробенъ камъкъ за по нататъшнитѣ опити за общи доставки.

Напоследъкъ търсенето на дивия гладкъ материалъ и облагороденитѣ лози се е усилило и цѣнитѣ имъ се покачили. На много мѣста се е чувстввало липса на присаденъ лозовъ материалъ.

Лозарска екскурзия сж направили студентитѣ отъ VI семе стъръ при Агрономическия факултетъ на 4—7 априлъ включително до Държав. лозовъ разсадникъ въ гр. Ломъ.

Поради многото материалъ тази книжка излиза двойна.

Ф О Н Д Ъ

за закрѣпване съюза и постигане задачите, които той си е задалъ. Съюзътъ апелира къмъ лозаритѣ да го подкрѣпятъ.

Преносъ отъ кн 2 2,864 л.

Димитръ В. Ранковъ, гр. Дупница	72	„
Михаилъ Ст. Карапановъ, гр. Ямболъ	84	„
Ганчо Ст. Стойчевъ, с. Церова кория—Търновско	10	„
Пеню Кънчевъ, с. Плаково—Търновско	10	„
Ст. В. Калчевъ, с. Осмо-калугерово—Ловчанско	20	„
Алек. Бурмевъ, гр. Видинъ	50	„
Горанъ Дамяновъ	30	„
Хр. Нечевъ и др лозари отъ гр. Ески Джумая	199	„
Кооп. лозарско д-во „Камъка“, гр. Горна Орѣховица	246	„
Лоз.-Винарско д-во „Памидъ“ с. Перушица—Пловдивс.	500	„
Гито Първановъ, с. Злокучене—Плѣвенско	40	„
Хр. Митевъ Танковъ	20	„
Мито Михайловъ	20	„
Мито Геровъ	5	„
Свещеникъ Г. Петковъ, с. Комарево	20	„
Георги Панковъ, с. Злокучене	10	„
Игнатъ Петровъ	10	„
Ангелъ Кънчовъ	5	„
Прокопъ Ив. Цоновъ	5	„
Илия Атанасовъ	5	„
Петко Ив. Хитовъ	5	„
Георги Марковъ	5	„
Велко Йотовъ	10	„
Петръ Цаловъ	20	„
Иванъ Атанасовъ	10	„
Иванъ Панювъ	10	„
Тончо Ив. Пашовъ	15	„
Велко Мариновъ	20	„
Тане Пенчовъ	10	„
Зарко Ценковъ	25	„
Иванъ Кръстевъ	20	„
Иванъ Димитровъ	20	„
Дим. Цветановъ	20	„
Мито Мачевъ	10	„
Велко Трифоновъ	10	„
Йор. П. Коцевъ	5	„
Пене Лазаровъ	20	„
Иванъ Марковъ	5	„
Костадинъ Ваценъ	20	„
Сейко Лукановъ	20	„
Иванъ Тр. Мачевъ	5	„
Ваню Михаловъ	20	„

Панталей Цвѣтковъ с. Злокуче Плѣвенско	10	лв.
Сретко Атанасовъ	10	лв.
Ангелъ Атанасовъ	10	лв.
Цвѣтанъ Ниновъ	10	лв.
Томе Атанасовъ	10	лв.
Панталей Тонковъ	20	лв.
Георги Тинковъ	10	лв.
Бено Ниновъ	5	лв.
Андрѣя Тонковъ	5	лв.
Петръ Ширковъ	10	лв.
Василъ Михаловъ	10	лв.
Киро Михаловъ	10	лв.
Костадинъ Геровъ	10	лв.
Ламби Димитровъ	25	лв.
Иванчо Сарафина	10	лв.
Иванъ Братановъ	10	лв.

4705

Спаднати за телеграма 10

4695

Кузманъ Антоновъ с. Бистрилица — Берковско	100	л.
Цонко Истатковъ	30	лв.
Миронъ Георгиевъ	20	лв.
Никола Атанасовъ	10	лв.
Петръ Филиповъ	5	лв.
Димитръ Тодоровъ	100	лв.
Никола Костадиновъ	10	лв.
Георги П. Поповъ	100	лв.
Горанъ Първановъ	5	лв.
Първанъ Димитровъ	5	лв.
Петръ Герасимовъ	10	лв.
Господинъ Кирковъ	5	лв.
Кръстю Костадиновъ	20	лв.
Иванъ Антоновъ	5	лв.
Георги Антоновъ	20	лв.
Тодоръ Колчовъ	20	лв.
Антония Г. Иоцовъ	20	лв.
Симеонъ Петровъ	5	лв.
Пешо Тодоровъ	10	лв.
Георги Даковъ	10	лв.
Богданъ Младеновъ	5	лв.
Цвѣтко Цѣновъ	5	лв.
Истатко Михаловъ	5	лв.
Стефанъ Еленковъ	5	лв.
Пено Петровъ	20	лв.
Александръ Георгиевъ	100	лв.
Иванъ Маринковъ	20	лв.

Петко Ивановъ	с. Бистрилица	Берковско	5	лв.
Тодоръ Ивановъ	„	„	5	„
Исай Ивановъ	„	„	20	„
Истатко Г. Иоцовъ	„	„	2	„
Кръстю Петровъ	„	„	5	„
Найденъ Цековъ	„	„	1	„
Найденъ Мариновъ	„	„	10	„
Атанасъ Цѣновъ	„	„	5	„
Петръ Митовъ	„	„	5	„
Серафимъ Джоновъ	„	„	5	„
Михалъ Каменовъ	„	„	5	„
Кузманъ Димитровъ	„	„	5	„
Алекси Цвѣтковъ	„	„	5	„
Кръстю Антоновъ	„	„	1	„
Къно Първановъ	„	„	5	„
Тома Цѣнковъ	„	„	5	„
Иванъ Томовъ	„	„	5	„
Цоно Лукановъ	„	„	20	„
Тодоръ Ц. Заекъ	„	„	5	„
Здравко Първановъ	„	„	5	„
Тодоръ Тасовъ	„	„	5	„
Иванъ Върбановъ	„	„	5	„
Христо Андрѣевъ	„	„	5	„
Симеонъ Митовъ	„	„	5	„
Първанъ Михаловъ	„	„	5	„
Лило Михаловъ	„	„	5	„
Гаврилъ Стенковъ	„	„	20	„
Стоянъ Станковъ	„	„	5	„
Аврамъ Младеновъ	„	„	5	„
Георги Димитровъ	„	„	10	„
Сусо Лазаровъ	„	„	5	„
Апостолъ Антоновъ	„	„	20	„
Александръ Младеновъ	„	„	5	„
Ангелъ Аврамовъ	„	„	10	„
Иванъ Димитровъ	„	„	5	„
Илия Тодоровъ	„	„	5	„
Иванъ Джоновъ	„	„	5	„
Георги Трифоновъ	„	„	5	„
Генко Томовъ	„	„	5	„
Първанъ Найденовъ	„	„	5	„
Йорданъ Мотафчиевъ, гр. Берковица			20	„
Луканъ Петровъ, гр. Фердинандъ			20	„
Тодоръ Младеновъ, с. Живовци — Фердинандско			16	„
Коста Цѣновъ, с. Калиманци — Берковско			15	„
Давитко Стояновъ, с. Лесковецъ — Берковско			5	„
Видинъ Георгиевъ, „ „ „			1	„
Василъ Ангеловъ, с. Якоруда — Мехомийско			10	„
Лозарско-винарско д-во „Памидъ“, с. Перущица —				
Пловдивско			710	„

Лозарско-винарско кооперативно д-во „Мискетъ“, с. Самоводени — Търновско	1000	лв.
Лозарско винарско кооперат. дружество „Гроздъ“, гр. Ямболъ	500	„
Лозарска винарска кооперация „Прослава“, с. Миндя — Преславско	64	„
Стоянь Разсукановъ, гр. Елена	1000	„
Лозарското дружество „Гъмза“, гр. Ловечъ	700	„
Димитъръ С. Тенекеджиевъ и др. лозари, Месемврия	1680	„
Лозарското коопер. д-во „Лоза“, гр. Попово	600	„
Лозарско-винарското д-во, с. Б. Черква — Търновско	69	„
Лозарско винарска кооперация „Чирпанска Мавруда“, Чирпанъ	200	„
Хр. Кждневъ, с. Сухиндолъ — Севлиевско	370	„
Лозарско кооперативно производигелно потребително сдружение „Винта“, Русе	782	„
Лозарско-винарско дружество, с. Сухиндолъ — Севлиевско	800	„
Братя Боневи и други лозари, с. Малка Верея — Старо Загорско	300	„
Лозарско-винарско дружество, Созополъ	800	„
Лозарско винарско дружество „Плѣвенска гъмза“, Плѣвень	2000	„
Лозарско-винарско д-во „Св. Трифонъ“, Анхиало	800	„
Лозарското дружество, Ортакой	800	„
Всичко		18524 70

СПОМОЩЕСТВУВАТЕЛИ

за 1924 г., които сж събирали и препращали абонаменти въ редакцията:

Лозарско-винарското д-во, с. Михалци — Търновско
 Тодоръ Поповъ, с. Караисенъ — Свищовско
 Георги Димитровъ, с. Каика — Ново-Пазарско
 Лозарско Кооп. д-во „Поминъкъ“, гр. Свищовъ
 Иванъ П. Галънски, с. Бръзово — Пловдивско
 Костадинъ Панайотовъ, гр. Варна
 Лозарско винарско д-во „Гъмза“, гр. Ловечъ
 Ал. Филиповъ, гр. Видинъ
 Ст. Драгомировъ, гр. Чирпанъ
 Веселинъ Ив. Копановъ, с. Драгижево — Търновско
 Никола К. Зарковъ, гр. Вратца
 Хар. С. Велевъ, с. Бръстовица — Пловдивско
 Стоянь Диляновъ, гр. Орѣхово
 Дим. В. Ранковъ, гр. Дупница
 Христо п. Цвѣтковъ, гр. Анхиало
 Петръ Н. Малиновъ, гр. Пещера
 Иванъ Хр. Чалъковъ, с. Веренъ — Чирпанско

Държ. Агрономство, гр. Дръново
Окр. Лозовъ и овоцень разсадникъ, гр. Попово
Гини Георгиевъ, гр. Лѣсковецъ
Стойне Георгиевъ, гр. Ортакой
Петю Колевъ, гр. Плѣвень
Никола Ив. Маневъ, с. Горна-Студена—Свищовско
Ангелъ Н. Бакевъ, с. Бѣла-Черква—Търновско
Руско Костадиновъ, с. Мокренъ—Карнобатско
Стоянъ Стояновъ ученикъ VII кл, гр. Севлиево
Атанасъ Стояновъ, с. Дълбоки—Ст.-Загорско
Аг. Доневъ, с. Попово—Борисовградско
Петръ Деловъ, гр. Чирпанъ
Панаиотъ Матѣвъ, с. Криво-поле—Хасковско
Държ. Агрономство, гр. Г.-Орѣховица
Държ. Агрономство, гр. Габрово
Клерхъ Константиновъ, гр. Бургасъ
Лозарско-винарско д-во „Памидъ“, с. Перущица — Пловдивско
Лозарско винарското Кооп. д-во „Гроздъ“, гр. Ямболъ
Атанасъ Славовъ, гр. Сливенъ
Михаилъ Ст. Карапаневъ, гр. Ямболъ
Анастасъ Д. Вангеловъ, гара Синделъ — Провадийско
Ради Димитровъ, с. Козлуджа — Варненско
Теофилъ Ив. Катъровъ, гр. Нова-Загора
Марко Ст. Сарачевъ, гр. Карнобатъ
Лозарско-винарското д-во, с. Типченица — Вратчанско
Лозарско-винарското д-во, гр. Бѣлоградчикъ
Никола Савовъ, с. Бокиловци — Берковско
Ст. В. Калчевъ, с. Осмо-Калугерово — Ловчанско
Маринъ Дончевъ, с. Мерданя — Търновско
Лозарско-винарската Кооп. „Прослава“, с. Миндя — Еленско
Лозарско-винарското д-во, с. Сухиндолъ — Севлиевско
Кооперативно лозарско-винарско д-во „Димятъ“, с. Плаково
Търновско.
Лозарско-винарското дружество, Созополъ
Братя Боневи, с. Малка Верея — Ст.-Загорско
Лозарско кооперативно производително потребително сдру-
жение „Винта“, Русе.